

EUROBAROMETER 58 - NATIONAL STANDARD REPORT

Opinie van de Belgische burgers over de Europese Unie en de uitbreiding ervan

Enquête gerealiseerd voor de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België

« Dit document geeft de standpunten van de Europese Commissie niet weer. Alle interpretaties en de geuite opinies in dit rapport zijn die van de auteurs. »

28 februari 2003

EORG E.E.I.G.

111 Kolonel Bourgstraat – 1140 Brussel - België

Tel : +32 / 2 – 775.01.12 – Fax: +32 / 2 – 761.02.75 – E-mail: info@eorg.be

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
DEEL I : OVERZICHT VAN DE BELGISCHE BURGERS	5
1. POLIEKE BESPREKINGEN EN HET DELEN VAN OPINIES	5
1.1. <i>Politieke besprekingen</i>	5
1.2. <i>Delen van opinies</i>	6
2. PERSOONLIJKE TEVREDENHEID	7
3. VERWACHTINGEN VOOR 2003	8
4. AANKOOPGEDRAGINGEN IN DE KOMENDE MAANDEN	11
5. ANGSTEN	14
6. CONCLUSIES VAN HET 1STE GEDEELTE	15
DEEL II : DE BELGISCHE BURGERS EN DE EUROPESE UNIE	16
1. GEHECHTHEID AAN EEN GEOGRAFISCHE ENTITEIT EN AAN EEN IDENTITEIT	16
1.1. <i>Gehechtheid aan een geografische entiteit</i>	16
1.2. <i>Gehechtheid aan een identiteit</i>	17
2. DE EUROPESE VLAG	18
3. KENNIS VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP	22
4. INFORMATIE OVER DE EUROPESE GEMEENSCHAP	24
4.1. <i>Gebruikte bronnen</i>	24
4.2. <i>Voorkeurbronnen</i>	26
5. VOORDELEN VAN EEN LIDMAATSCHAP	27
5.1. <i>Voor België</i>	27
5.2. <i>Voor de burgers</i>	29
6. SNELHEID VAN DE EUROPESE OPBOUW	31
7. ROL VAN DE EU OVER VIJF JAAR	33
8. DE EUROPESE INSTELLINGEN	34
8.1. <i>Kennis</i>	34
8.2. <i>Belang</i>	37
8.3. <i>Vertrouwen en democratie</i>	39
8.3.1. <i>Vertrouwen in de Europese instellingen</i>	39
8.3.2. <i>Democratie</i>	40
9. POSITIE BETREFFENDE ENKELE BELANGRIJKE KWESTIES	41
9.1. <i>Niveau voor het nemen van beslissingen</i>	41
9.2. <i>Een grondwet voor de Europese Unie</i>	45
9.3. <i>Het vetorecht</i>	46
9.4. <i>Aanstelling van de Voorzitter van de Commissie</i>	46
9.5. <i>Diverse vragen</i>	47
10. PRIORITEIT EN DOELTREFFENDHEID VAN DE ACTIES VAN DE EU	49
10.1. <i>Prioriteit van de acties van de EU</i>	49
10.2. <i>Doeltreffendheid van het optreden van de EU</i>	51
11. DE EURO	53
11.1. <i>Een goede of een slechte zaak?</i>	53
11.2. <i>Gemakkelijkheid van gebruik</i>	54
11.3. <i>Schommeling van de prijzen</i>	55
11.4. <i>Gehechtheid aan de nieuwe munt</i>	56
11.5. <i>Gehechtheid aan de Belgische frank</i>	57
12. CONCLUSIES VAN HET 2DE GEDEELTE	58
12.1. <i>Wat de Belgen over de Europese Unie denken</i>	58
De Europese vlag	58
Een Lidstaat zijn van de Europese Unie	58
De Europese instellingen	59
Prioriteit en doeltreffendheid van de maatregelen van de Europese Unie	60
De Belgen en de euro	61
12.2. <i>Kennis van de Europese Unie en Informatie</i>	61
Kennis van de Europese Unie	61
Gebruikte informatiebronnen en voorkeurbronnen	61

DEEL III : DE UITBREIDING GEZIEN DOOR DE BELGISCHE BURGERS	63
1. <u>EERSTE OPINIE VAN DE BELGEN OVER DE UITBREIDING</u>	63
2. <u>BETROKKENHEID BIJ HET POLITIEK DEBAT</u>	64
3. <u>IMAGO VAN DE LANDEN VAN EUROPA IN ONS LAND</u>	65
3.1. <u>Onthaal voorbehouden aan de kandidaat-landen en de andere Europese landen</u>	65
3.2. <u>Evolutie van de LMOE sinds de val van de muur van Berlijn</u>	69
4. <u>INFORMATIE OVER DE UITBREIDING</u>	70
4.1. <u>Gevoel geïnformeerd te zijn</u>	70
4.2. <u>De informatiebronnen over de uitbreiding</u>	71
5. <u>GEVOLGEN VAN DE UITBREIDING</u>	72
5.1. <u>Voor België en de EU</u>	72
5.2. <u>Voor diverse socio-professionele en socio-culturele groepen</u>	73
6. <u>CONCLUSIES VAN HET 3DE GEDEELTE</u>	74
6.1. <u>Wat de Belgen over de uitbreiding denken</u>	74
6.2. <u>Informatie over de uitbreiding</u>	76
BIJLAGEN	77
<u>VRAGENLIJST</u>	77
<u>TECHNISCHE SPECIFICATIES</u>	98

INLEIDING

Deze Eurobarometer 58.1 is de vrucht van een enquête die in de loop van de herfst 2002 in België en in de veertien andere Lidstaten van de Europese Unie werd gerealiseerd. Er werden twee hoofdaspecten beoogd: het standpunt van de Belgen tegenover de Europese Unie in de ruime zin en het standpunt van de Belgen tegenover de uitbreiding. Er werden tevens enkele gegevens ingezameld met de bedoeling een snel overzicht te verkrijgen van de Belgische burgers zelf. In totaal werden meer dan 16.000 personen in de vijftien Lidstaten ondervraagd, waaronder 1037 in België. Onder hen waren 94% van Belgische nationaliteit, 1,7% van Italiaanse nationaliteit en 1,4% van Franse nationaliteit. De overige percentages bestonden uit Duitsers (0,6%), Nederlanders (0,6%), Denen (0,3%), Grieken (0,3%), Spanjaarden (0,3%), Portugezen (0,3%), Engelsen (0,2%) en Luxemburgers (0,2%). In dit rapport maken we geen onderscheid tussen de diverse nationaliteiten en gebruiken we het woord « de Belgen » voor alle personen die de vragen in België hebben beantwoord.

In elke nationale groep hebben de enquêteurs erover gewaakt dat alle socioculturele en socioprofessionele tendensen vertegenwoordigd zouden worden. Zo hebben we de gelegenheid gehad om de resultaten te preciseren en te verfijnen op basis van:

- het gewest van afkomst
- het geslacht
- de leeftijd
- het studieniveau
- het beroep

Wat het gewest van afkomst betreft, hebben de enquêteurs 336 Walen, 97 Brusselaars en 604 Vlamingen ondervraagd.

De enquêteurs hebben de gegevens ook geventileerd op basis van antwoorden die door de ondervraagde personen op bepaalde vragen werden gegeven. Zo hebben we bij vraag 39 bijvoorbeeld kunnen vaststellen dat diegenen die van mening zijn dat ze weinig op de hoogte zijn van de EU (vr. 9), die denken dat het een slechte zaak is deel uit te maken van de EU (vr. 12) en die vinden dat de EU een negatief imago heeft (vr. 14), zich vaker tegen de uitbreiding uitspreken dan de andere ondervraagde personen.

Buiten deze verschillende variabelen hebben we ook de gelegenheid gehad meerdere resultaten te vergelijken met de verkregen resultaten in rapporten van vorige Eurobarometer-enquêtes, en vooral met Eurobarometer 56.3 (lente 2002) en Eurobarometer 57 (zomer-herfst 2002).

De enquête die ons vandaag bezighoudt werd voorgesteld onder de vorm van 52 vragen (in bijlage). De vragen 2¹ tot 6 hadden betrekking op het gedeelte « overzicht van de Belgen », de vragen 7 tot 39 hadden betrekking op de manier waarop de Belgen de Europese Unie zien en de vragen 40 tot 52 hadden betrekking op de uitbreiding. In de mate van het mogelijke hebben we de volgorde van de vragen gerespecteerd. Niettemin is het omwille van de leesbaarheid, de duidelijkheid of de samenhang voorgekomen dat sommige vragen van het ene geheel naar het andere werden verplaatst. Dat is bijvoorbeeld het geval voor vraag 29 die betrekking heeft op een aantal zaken waarvan de Belgen bang kunnen zijn en die zich in het eerste gedeelte « Snel overzicht van de Belgen » bevindt. We hebben elk gedeelte afgesloten met conclusies die de essentiële elementen die we hebben kunnen vaststellen, hernemen.

Er dient een belangrijke opmerking te worden gemaakt over sommige vragen. Het is meerdere keren voorgekomen dat men aan de ondervraagde personen vraagt om bepaalde elementen in een welbepaalde lijst te kiezen om op een vraag te antwoorden. Dat is bijvoorbeeld het geval voor vraag 27 : « Ik ga u nu een aantal maatregelen voorlezen die de Europese Unie zou kunnen nemen. Kan u mij, voor elke maatregel, zeggen of deze, volgens u, voorrang zou moeten krijgen of niet? ». Het gebruik van dit soort lijsten, als dat nodig is, oriënteert onvermijdelijk de gemaakte keuzes, aangezien geen enkele lijst kan beweren absoluut volledig te zijn.

¹ Vraag 1 had betrekking op de nationaliteit van de ondervraagde personen, waarvan we de gegevens in het begin van de inleiding hebben geleverd.

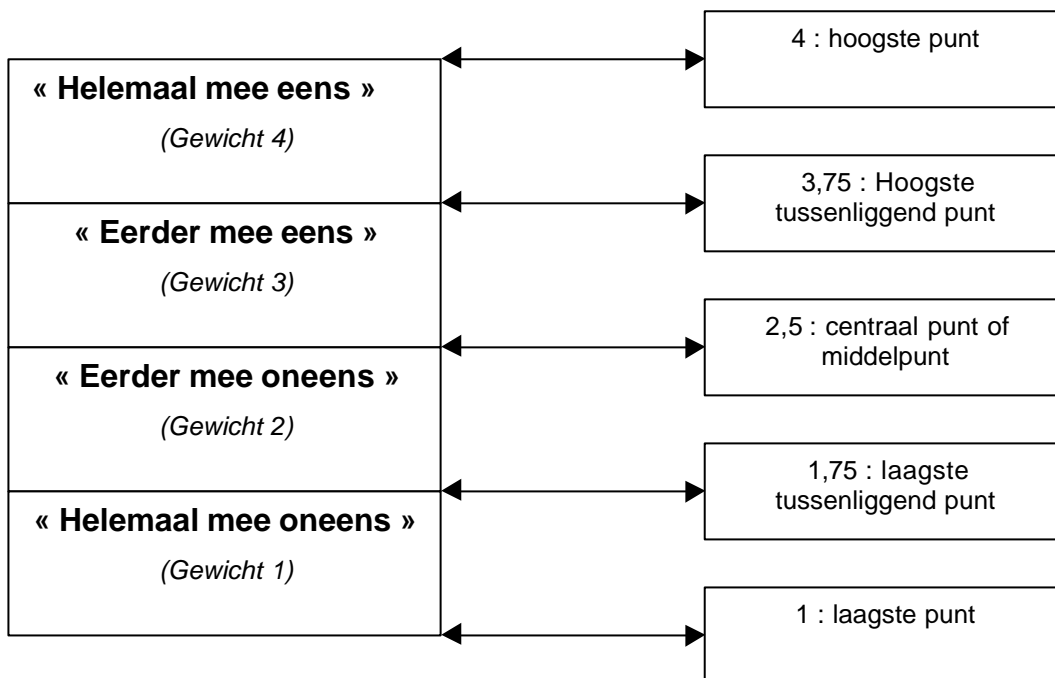
We hebben gekozen om talrijke antwoorden op de vragen met grafieken te illustreren. We zijn immers van mening dat ze een directer begrip van de gegevens mogelijk maken. Sommige grafieken hebben een vanzelfsprekende leesbaarheid en vergen slechts een beknopte commentaar. Andere zijn complexer en werden uitvoeriger becommentarieerd.

Sommige grafieken stellen resultaten voor onder de vorm van percentages, andere onder de vorm van het gemiddelde. Als het om percentages gaat, gebeurt het dat het totaal van de percentages 100 overschrijdt. Dit betekent dat aan de ondervraagde personen werd gevraagd om meerdere keuzes te maken. Als het om gemiddelden gaat, wil dit zeggen dat de ondervraagde personen werden uitgenodigd om te kiezen tussen meerdere opties waaraan waarden werden gekoppeld (bv.: zeer goed = 4 ; goed = 3 ; tamelijk slecht = 2 ; zeer slecht = 1). Deze weging, die een berekening van gemiddelden toelaat, biedt de mogelijkheid om snel de respectieve standpunten van diverse ondervraagde groepen onderling te bekijken en laat toe om ze te vergelijken op het middelpunt van de voorgestelde reeks waarden (bv: het middelpunt van een waardenreeks gaande van 1 tot 4 is 2,5. Het middelpunt van een waardenreeks gaande van 1 tot 7 is 4).

Het onderstaand schema illustreert deze werkwijze.

Voorbeeld van vragen met vier antwoordniveaus:

« Kan u me voor de volgende stelling zeggen of u er helemaal mee eens bent (=4), eerder mee eens (=3), eerder mee oneens (=2) of helemaal mee oneens (=1)... ? »

AFKORTINGEN :

- LMOE: Landen van Midden- en Oost-Europa
- EU: Europese Unie
- EB :Eurobarometer

DEEL I : OVERZICHT VAN DE BELGISCHE BURGERS

Om deze Eurobarometer 58 te beginnen, werden aan de ondervraagde personen een aantal vragen gesteld die we als persoonlijk kunnen kwalificeren. Deze vragen en de antwoorden die eraan verbonden zijn, houden geen rechtstreeks verband met de EU. Ze stellen ons in staat om de personen die op deze enquête hebben geantwoord, beter te kennen.

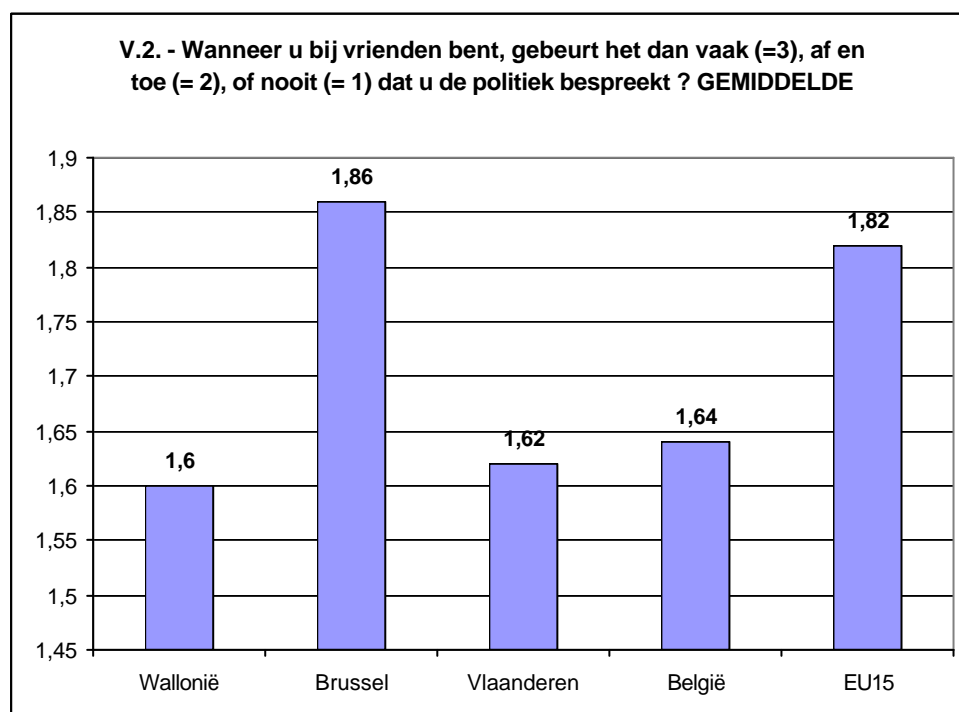
1. POLIEKE BESPREKINGEN EN HET DELEN VAN OPINIES

1.1. Politieke besprekingen

Gezien de resultaten van de eerste vraag kunnen we vaststellen dat de Belgen de politiek weinig bespreken. Dit lijkt hen niet te boeien. Ze liggen onder het communautair gemiddelde. Op gewestelijk vlak zijn het de Brusselaars die er het meest over praten, gevolgd door de Vlamingen en de Walen. Deze resultaten werden reeds vastgesteld bij het rapport van Eurobarometer 57.

Als men deze gemiddelden verdeeld op basis van socioculturele en socioprofessionele categorieën kunnen we vaststellen dat diegenen die de politiek het meest onder vrienden bespreken zijn:

- De mannen (gemiddelde van 1,74)
- Diegenen tussen 40 en 54 jaar (gemiddelde van 1,77)
- Diegenen die tot 20 jaar en langer hebben gestudeerd (gemiddelde van 1,82)
- De kaderleden (gemiddelde van 2,03)

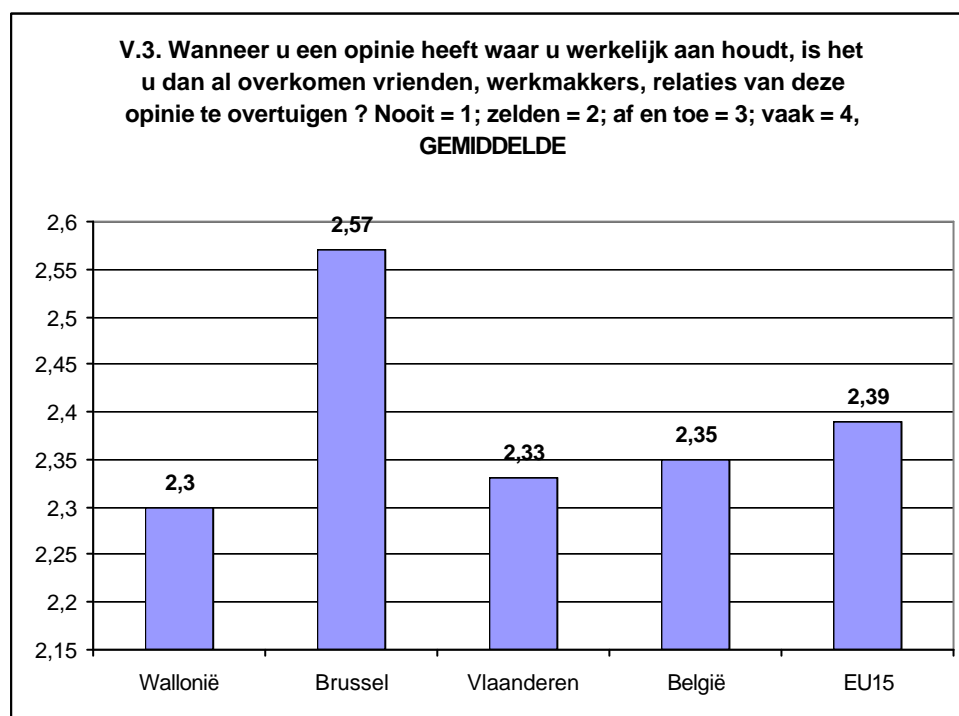

1.2. Delen van opinies

Wat het delen van opinies betreft, geven de Belgen blijk van weinig belangstelling voor dit soort activiteit. Ze liggen onder het middelpunt van 2,5 en onder het communautair gemiddelde. Vanuit een gewestelijk standpunt zijn het weer de Brusselaars die boven de twee andere gewesten liggen.

Onder de diverse socioculturele en socioprofessionele categorieën, zijn diegenen die het meest geneigd zijn om de anderen te overtuigen:

- De mannen (gemiddelde van 2,46)
- Diegenen tussen 15 en 24 jaar (gemiddelde van 2,45) en diegenen tussen 40 en 54 jaar (gemiddelde van 2,45)
- Diegenen die nog studeren (gemiddelde van 2,59) of die tot 20 jaar en langer hebben gestudeerd (gemiddelde van 2,53)
- De kaderleden (2,66) en de studenten (gemiddelde van 2,59)

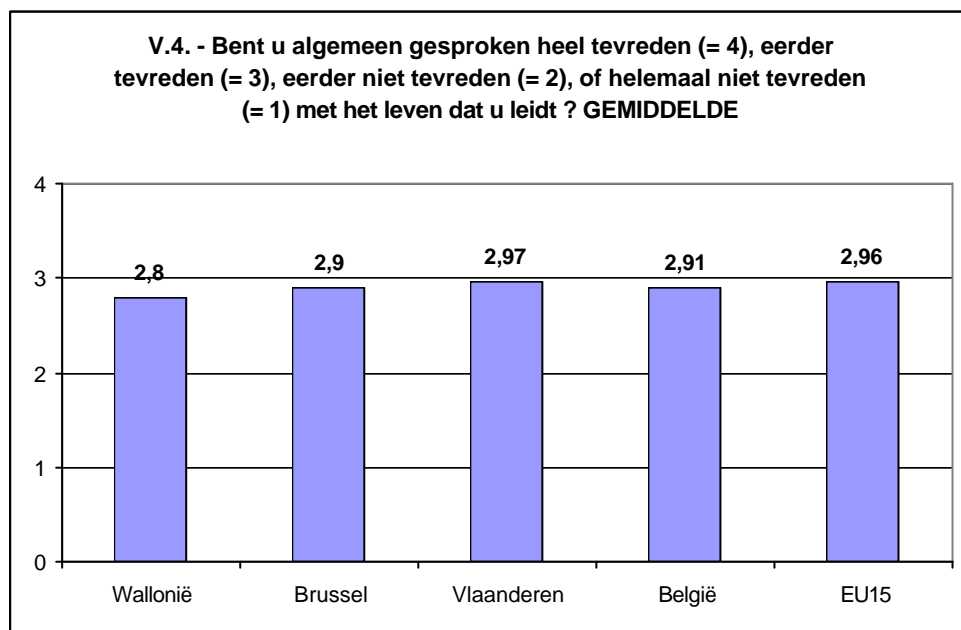

2. PERSOONLIJKE TEVREDENHEID

Globaal geven de Belgen de indruk dat ze tevreden zijn met hun persoonlijk leven, ook al liggen ze lichtjes onder het communautair gemiddelde. Een ventilering per gewest wijst erop dat de Vlamingen zich van de inwoners van de rest van het land onderscheiden door hun positieve visie. Het zijn de enigen die het communautair gemiddelde overschrijden.

Onder de diverse ondervraagde groepen, zijn diegenen die het meest positief staan tegenover hun persoonlijk leven:

- De mannen (gemiddelde van 2,94)
- De groep van 15-24 jaar (gemiddelde van 3,01)
- Diegenen die nog studeren (gemiddelde van 3,04) of die tot 20 jaar en langer hebben gestudeerd (gemiddelde van 3,00)
- De kaderleden (gemiddelde van 3,06), de studenten (gemiddelde van 3,04) en de bedienden (gemiddelde van 3,01)

3. VERWACHTINGEN VOOR 2003

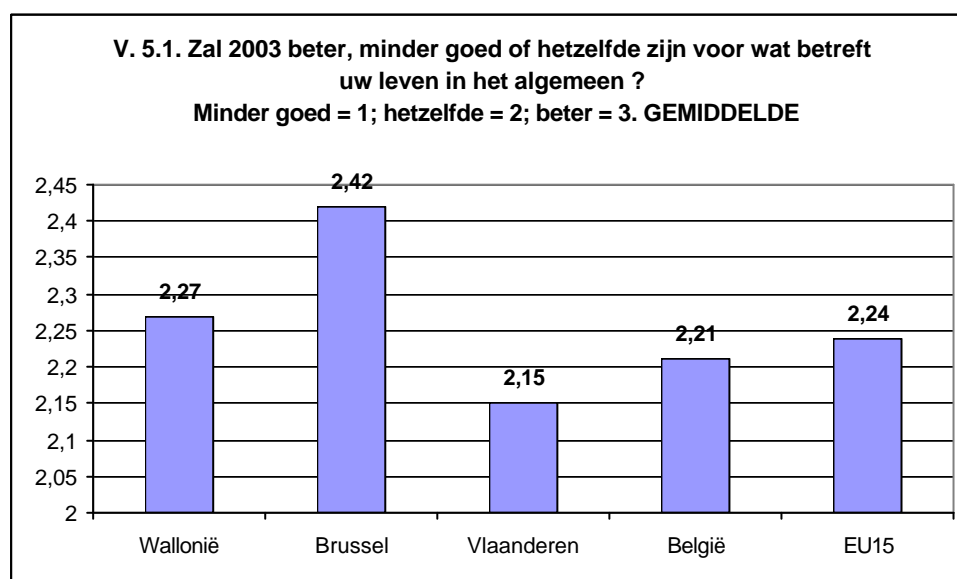
De Belgen lijken relatief tevreden te zijn over hun persoonlijk leven, maar ze hebben ook verwachtingen en koesteren hoop voor de toekomst. Er werd hen een reeks van 5 vragen gesteld om te weten hoe ze 2003 bekijken.

Het eerste wat we kunnen vaststellen, is dat de verwachtingen betreffende hun persoonlijk leven veel positiever zijn dan diegene betreffende hun land. De ondervraagde personen denken dat hun leven in het algemeen, hun beroepssituatie en de financiële situatie van hun gezin beter zullen zijn in 2003. De mensen denken daarentegen dat de economische situatie en de situatie van de werkgelegenheid in België minder goed zal zijn dan in 2002. Deze resultaten zijn verrassend en men kan zich terecht afvragen of de ondervraagde personen de zin van de vraag goed hebben begrepen. Hoe kan men immers een positieve evolutie van de beroepssituatie van de burgers en van de financiële situatie van de gezinnen verzoenen met een terugloop van de werkgelegenheid en de Belgische economie?

Dit gezegd zijnde, kunnen we opmerken dat de verwachtingen en de hoop altijd het sterkst en het meest positief zijn bij de Brusselaars, dan komen de Walen en daarna de Vlamingen.

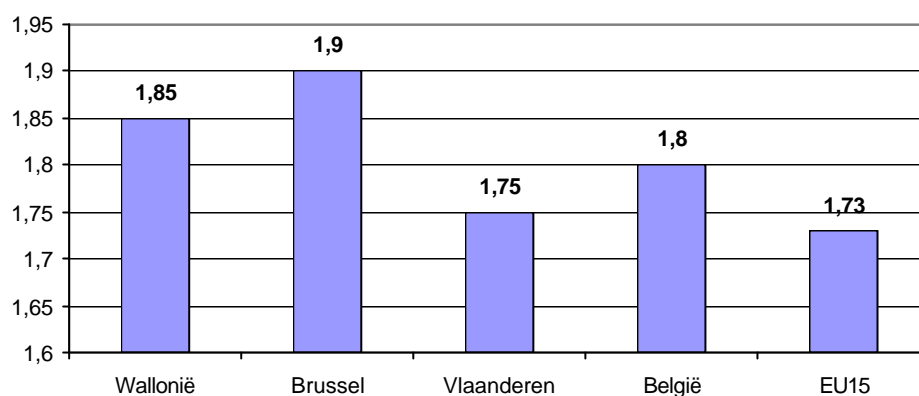
Deze hoop en deze verwachtingen zijn ook het sterkst bij:

- De vrouwen
- De jongeren (15-24 jaar en 25-39 jaar)
- Diegenen die nog studeren of die tot 20 jaar en langer hebben gestudeerd
- De studenten, de werklozen en de handarbeiders

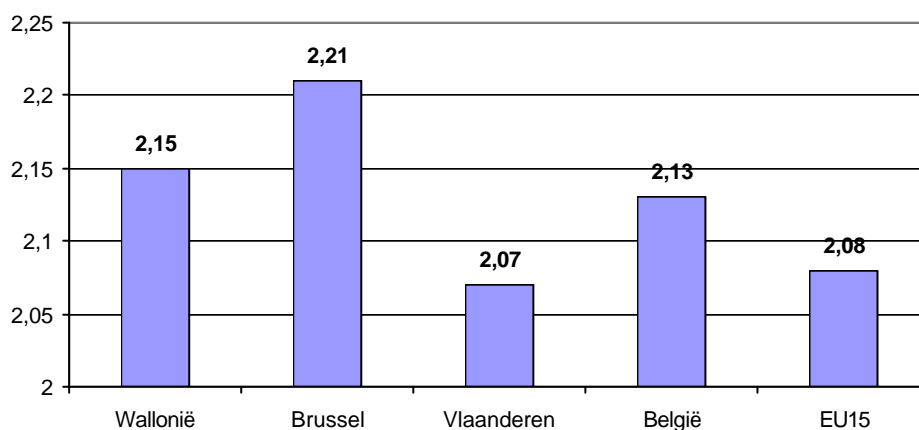
V. 5.2. Zal 2003 beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft de economische situatie in België ?

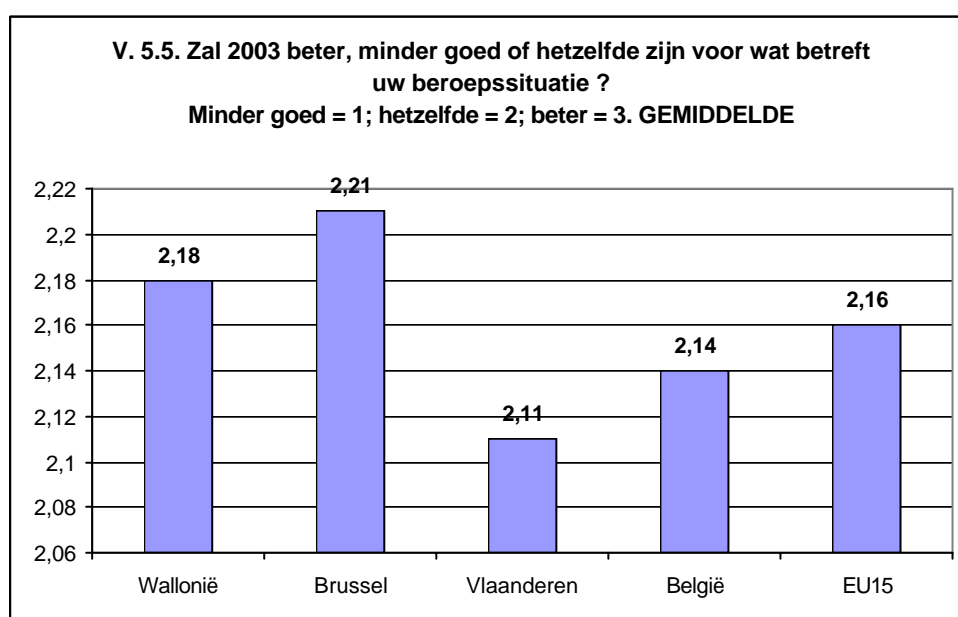
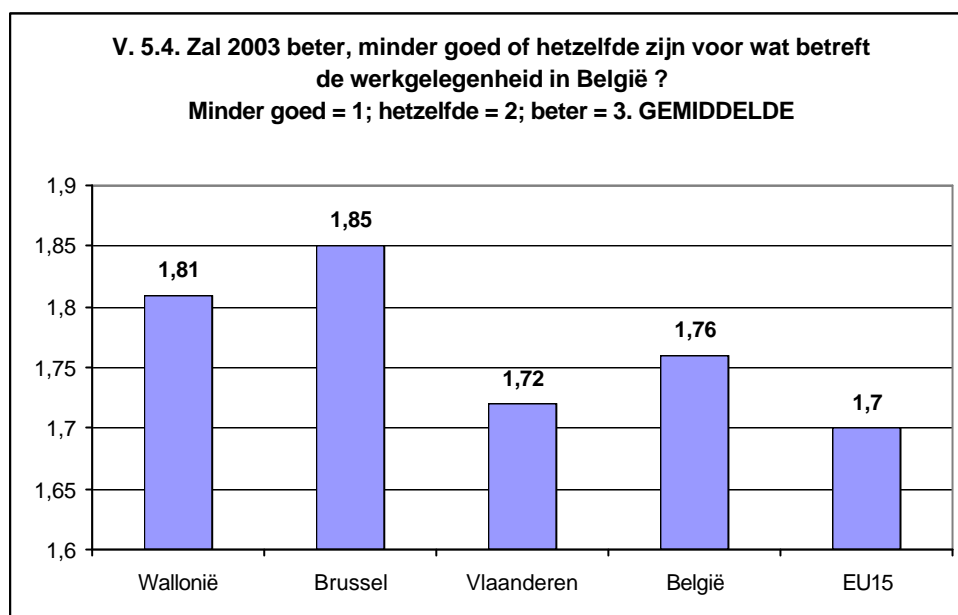
Minder goed = 1; hetzelfde = 2; beter = 3. GEMIDDELDE

V. 5.3. Zal 2003 beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft de financiële situatie van uw gezin ?

Minder goed = 1; hetzelfde = 2; beter = 3. GEMIDDELDE

4. AANKOOPGEDRAGINGEN IN DE KOMENDE MAANDEN

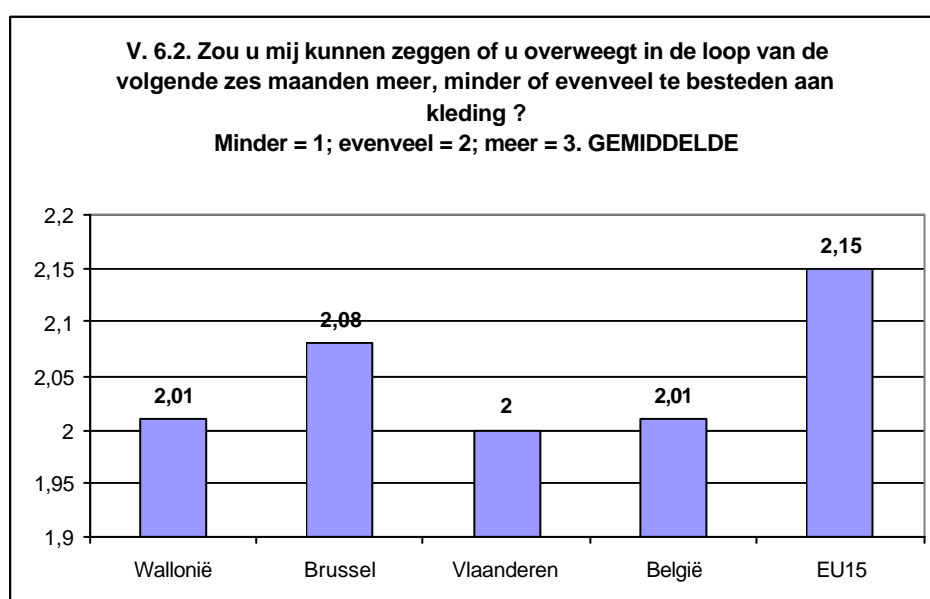
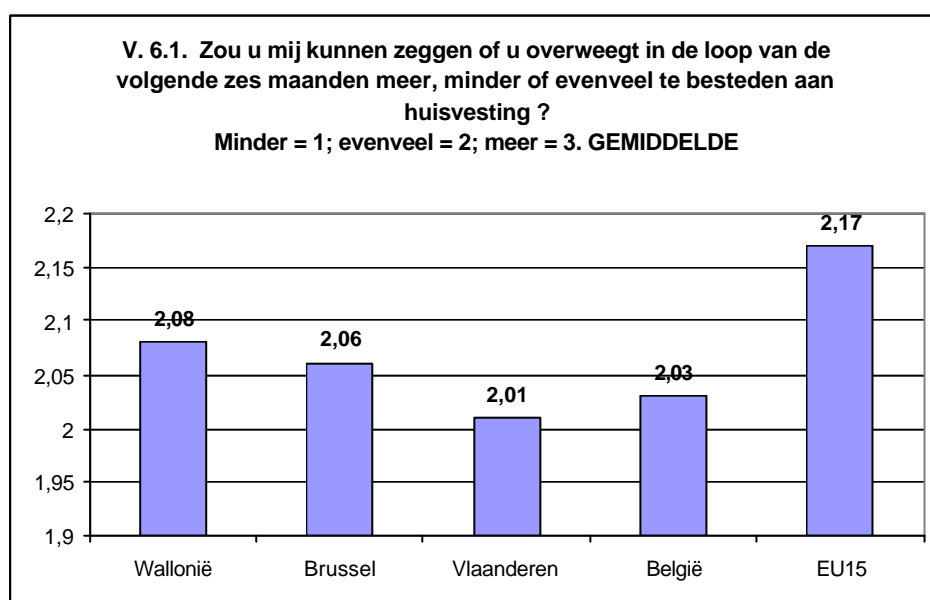
In verband met de aankoopgedragingen in de komende maanden kunnen enkele globale tendensen worden vastgesteld.

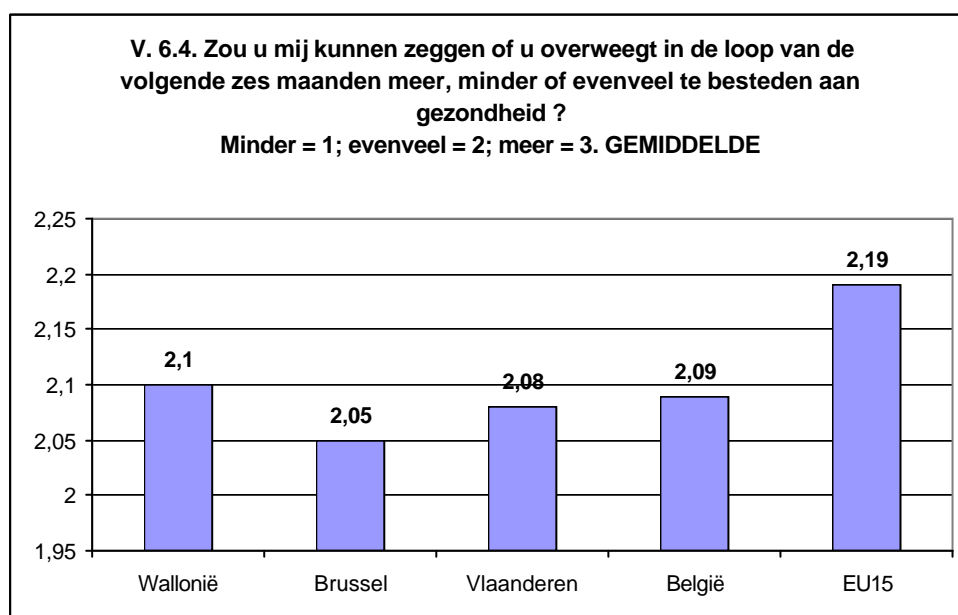
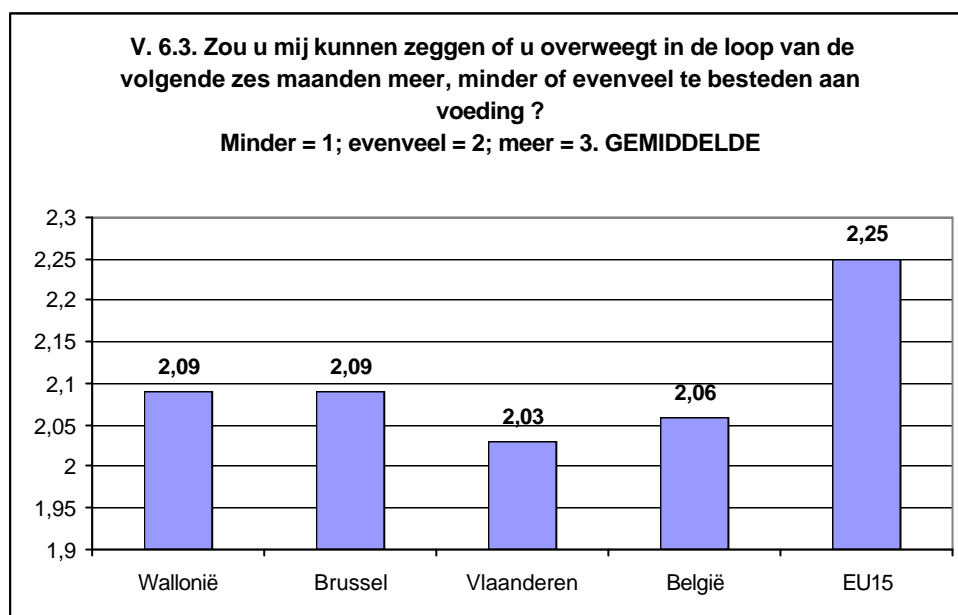
Enerzijds hebben de Belgen de bedoeling meer uit te geven in meerdere sectoren en in de eerste plaats in de gezondheid (gemiddelde van 2,09), de voeding (gemiddelde van 2,06) en de vrijetijd (gemiddelde van 2,04). De enige sector waarvoor de ondervraagde personen denken minder uit te geven, is de vervoerssector.

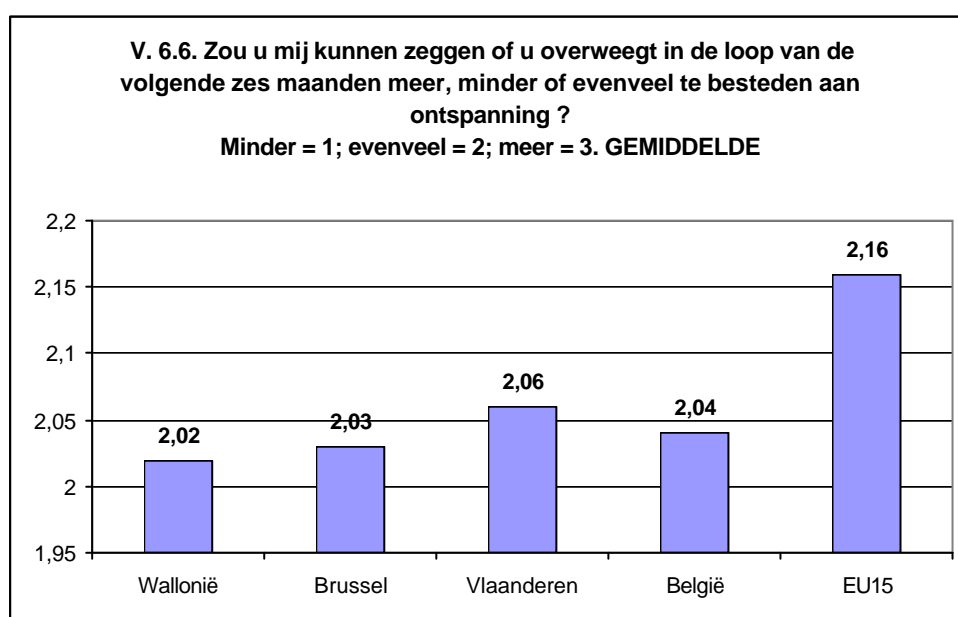
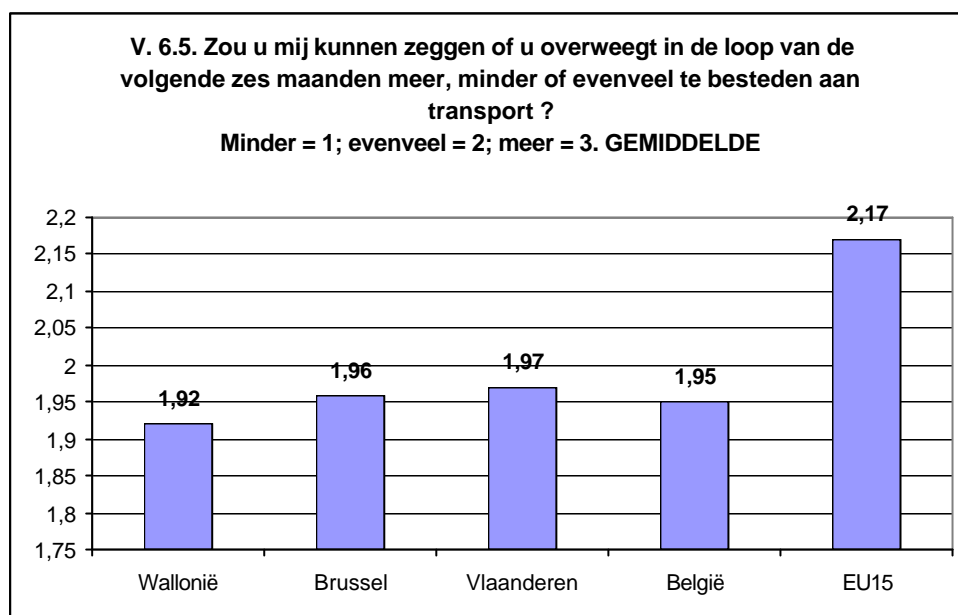
Anderzijds verwachten de Belgen, ongeacht het voorgesteld aankoopdomein, minder geld uit te geven dan het gemiddelde van de ondervraagde Europeanen.

Men kan daarentegen globale constanten vaststellen voor de aankoopgedragingen per gewest.

- De Walen zullen meer uitgeven voor huisvesting, voeding en gezondheid.
- De Brusselaars zullen meer uitgeven voor kleding en voeding.
- De Vlamingen zullen meer uitgeven voor vervoer en ontspanning.

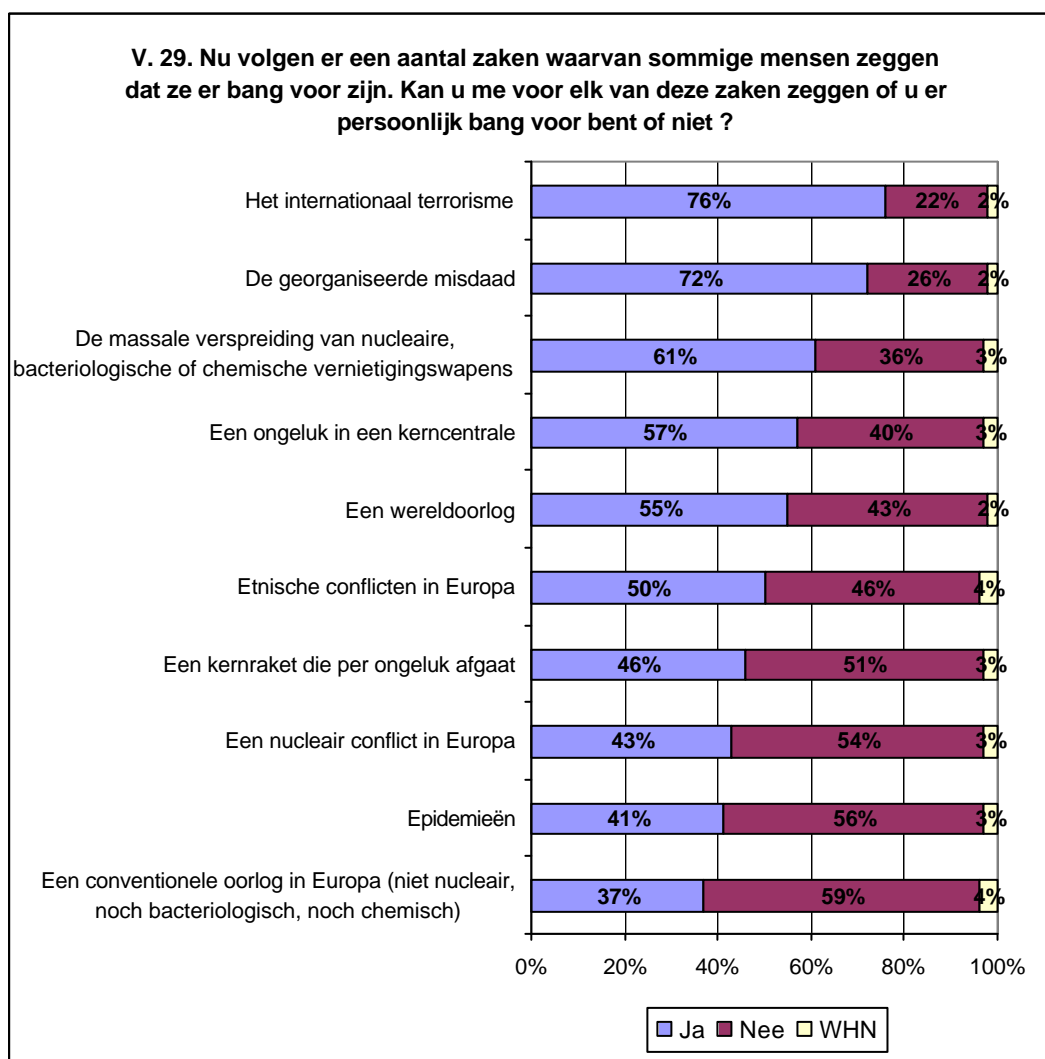

5. ANGSTEN

Men heeft vervolgens aan de ondervraagde personen een lijst getoond van 10 zaken waarvan ze eventueel bang kunnen zijn en hen gevraagd hoe ze tegenover deze zaken staan.

- Er zijn twee angsten die duidelijk naar voren komen, met meer dan 70 % positieve antwoorden: het internationaal terrorisme en de georganiseerde misdaad. Deze twee angsten kwamen reeds duidelijk tot uiting in de rapporten van Eurobarometer 56.3 en 57.
- Daarna komen vier angsten die door 50% van de mensen of meer werden aangehaald: de massale verspreiding van vernietigingswapens (61%), een ongeval in een kerncentrale (57%), een wereldoorlog (55%) en etnische conflicten in Europa (50%).
- De eventuele verspreiding van vernietigingswapens heeft een grote sprong naar voren gemaakt sinds Eurobarometer 57, toen nog maar 45% van de mensen er bang van waren.
- Alle andere voorgestelde zaken krijgen vervolgens meer stemmen voor «neen » dan voor « ja ».

6. CONCLUSIES VAN HET 1STE GEDEELTE

Om dit eerste gedeelte over de Belgische burgers af te sluiten, kunnen we proberen om bepaalde elementen aan te halen die de standpunten van de Belgen rond de Europese Unie en de uitbreiding toelichten of verduidelijken.

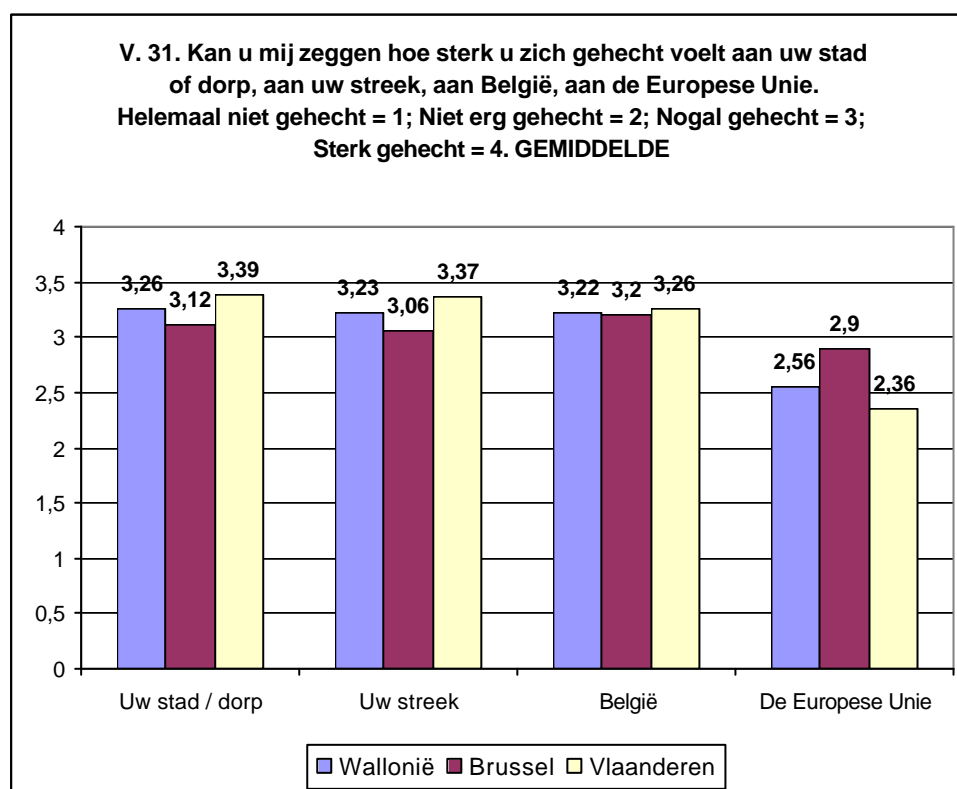
- We hebben in het begin van het hoofdstuk vastgesteld dat de Belgen niet echt geïnteresseerd zijn in de politiek en dat ze er weinig over spreken. Ze lijken ook weinig gepassioneerd te zijn voor debatten aangezien ze relatief weinig proberen hun kennissen van hun opinie te overtuigen.
- We kunnen ook besluiten dat de Belgen geen pessimistische mensen zijn. Ze verklaren eerder tevreden te zijn met hun persoonlijk leven en hebben in het algemeen positieve verwachtingen voor 2003 wat hun persoonlijke situatie en die van hun gezin betreft. Ze denken of hopen met name dat hun economische situatie beter zal worden. Ze denken daarom nochtans niet om meer uit te geven dan vroeger.
- De Belgen kunnen, net zoals de burgers van de Unie, bepaalde angsten hebben. We hebben op dit vlak opgemerkt dat de ondervraagde personen eerder gevoelig waren voor de actualiteit, aangezien de drie eventuele bedreigingen waar ze bang van zijn meestal het internationaal terrorisme, de georganiseerde misdaad en de massale verspreiding van vernietigingswapens zijn.

DEEL II : DE BELGISCHE BURGERS EN DE EUROPESE UNIE

1. GEHECHTHEID AAN EEN GEOGRAFISCHE ENTITEIT EN AAN EEN IDENTITEIT

1.1. Gehechtheid aan een geografische entiteit

Ter opening van dit gedeelte over de manier waarop de Belgen tegenover de Europese Unie staan, heeft men aan de ondervraagde personen gevraagd in welke mate ze gehecht waren aan hun stad of dorp, aan hun streek, aan België en aan de Europese Unie. Deze gehechtheid aan een geografische entiteit is omgekeerd evenredig met de omvang van deze entiteit. Hoe groter de entiteit, hoe kleiner de gehechtheid. Globaal voelen de personen zich verankerd met hun stad, hun dorp en hun streek. De gehechtheid aan België is eveneens zeer belangrijk. De gehechtheid aan de Europese Unie is het zwakst. Niettemin is die bij de Belgen groter dan bij het gemiddelde van de ondervraagde Europeanen. Ze is ook toegenomen sinds Eurobarometer 56.3, d.w.z. sinds de lente 2002.

1.2. Gehechtheid aan een identiteit

Als men hen naar hun identiteit vraagt, voelen de ondervraagde personen zich in de 1ste plaats Belg en Europeaan, in de tweede plaats gewoon Belg, in de 3de plaats Europeaan en Belg en tot slot, in de 4de plaats, enkel Europeanen. Deze resultaten zijn vergelijkbaar met diegene die werden opgetekend voor Eurobarometer 57 met niettemin lichte evoluties. In het vorig rapport verklaarde 5% van de ondervraagde personen enkel Europeaan te zijn en 10 % verklaarde Europeaan en dan Belg te zijn. Deze cijfers zijn hier gestegen.

De ventilering per gewest brengt opmerkelijke verschillen aan het licht tussen de verschillende delen van het land. Het is in Vlaanderen dat men de sterkste nationale identiteit terugvindt. Als men de resultaten cumuleert, stelt 84% van de Vlamingen het gevoel Belg te zijn voorop. Het zijn daarentegen de Brusselaars die blijken geven van de sterkste Europese identiteit. De gecumuleerde resultaten tonen aan dat 33% onder hen aangeeft zich eerst Europeaan te voelen, wat een hoog cijfer vertegenwoordigt. De Walen bevinden zich tussen de Brusselaars en de Vlamingen.

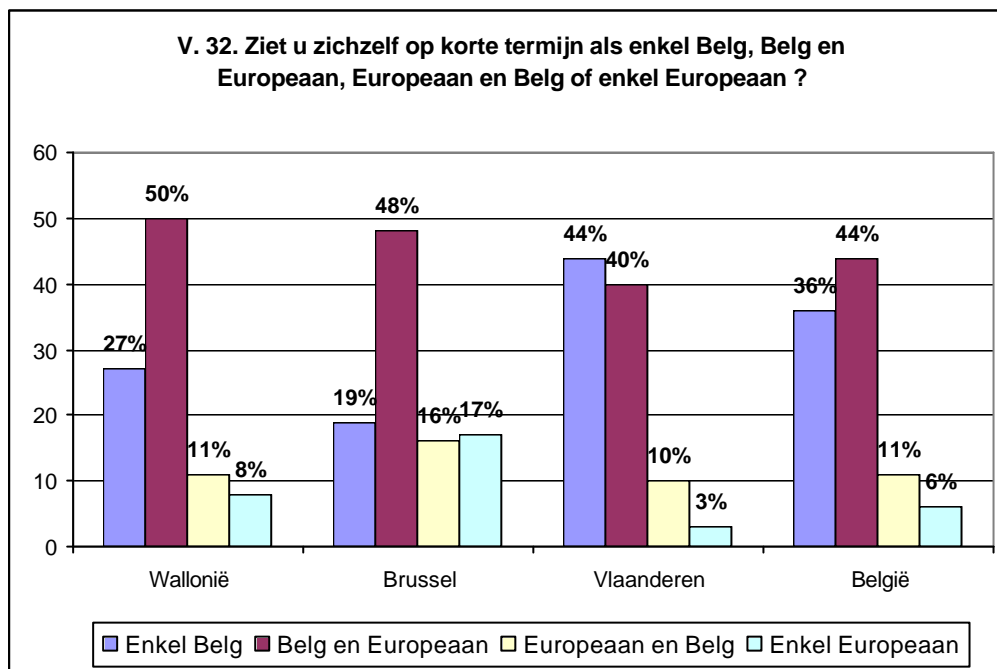
Als men het sterkste gevoel van Europese identiteit zoekt onder alle ondervraagde personen, zal men dat vinden bij:

- De groep van 15-24 jaar
- Diegenen die nog studeren
- De kaderleden
- Diegenen die niet tevreden zijn met hun persoonlijk leven (vr.4)
- Diegenen die goed op de hoogte zijn van de EU (vr.9)
- Diegenen die een grotere rol wensen voor de EU (vr. 18)
- Diegenen die van mening zijn dat het eerder een slechte zaak is lid te zijn van de EU (vr.12)
- Diegenen die vinden dat de EU een negatief imago heeft (vr.14)

De twee laatste categorieën individuen verrassen ons. Het is immers paradoxaal dat diegenen die een weinig positieve visie over de EU hebben (vr. 12 en vr. 14) een sterker gevoel van Europese nationaliteit kunnen hebben.

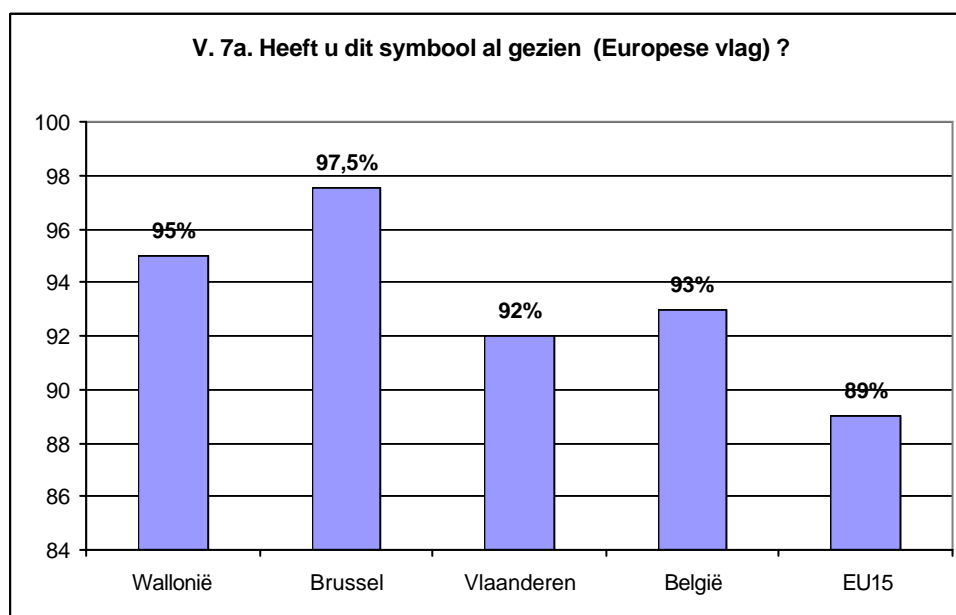
2. DE EUROPESE VLAG

De Belgen werden vervolgens ondervraagd over de Europese vlag en over wat die volgens hen voorstelt.

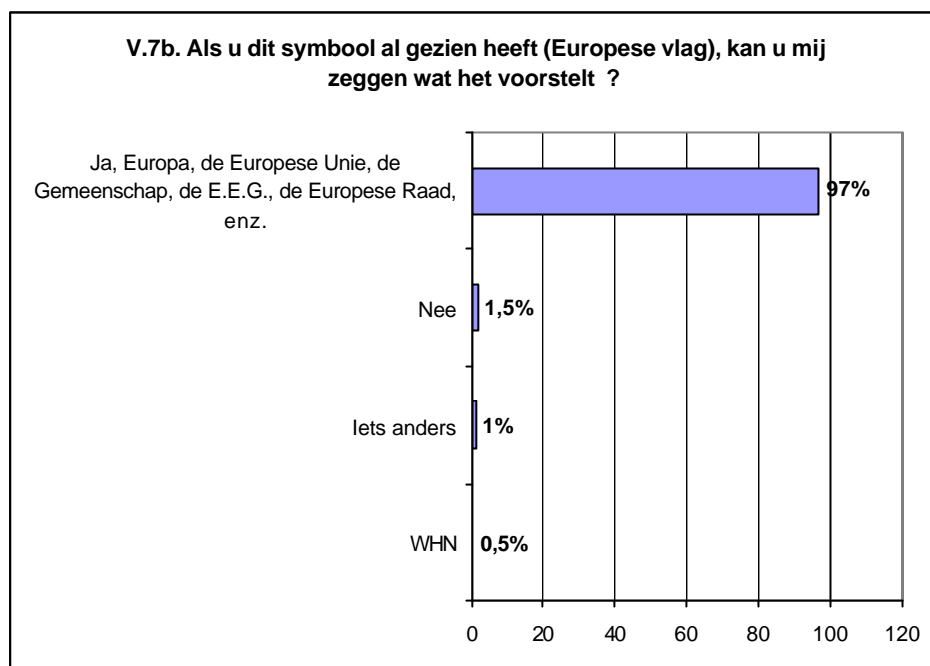
Op het geheel van de ondervraagde bevolking is er slechts een zeer kleine hoeveelheid personen die dit symbool nog nooit heeft gezien. 98% van de Brusselaars, 95% van de Walen en 92% van de Vlamingen verklaart immers ze reeds gezien te hebben. In het totaal lijken de Belgen (93%) de Europese vlag meer gezien te hebben dan de andere Europeanen (89%).

Dit hoog percentage van mensen die dit symbool reeds gezien hebben, is aanwezig in alle categorieën van de ondervraagde personen. Of deze individuen nu kaderleden, werklozen of bedienden zijn, of ze 18 jaar, 15 jaar of ouder zijn, of ze nu vinden dat de Europese Unie een positief of een negatief imago heeft, er zijn geen grote verschillen tussen de diverse vastgestelde resultaten.

97% van de personen die dit symbool reeds heeft gezien, weet dat dit te maken heeft met Europa, de Europese Unie, de Gemeenschap, enz. De overige 3% weet niet wat het voorstelt of vergist zich.

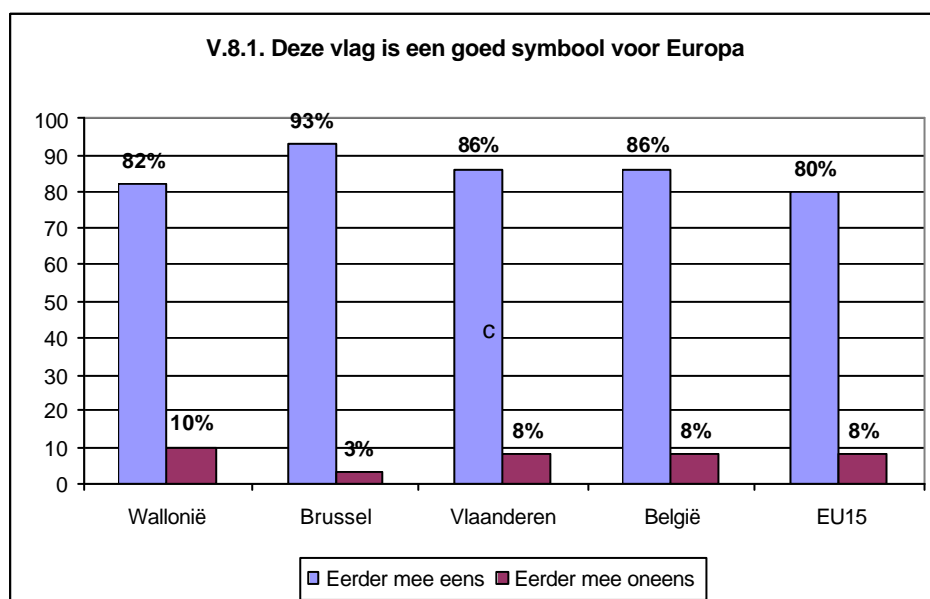
Wat de beroepsvariabele betreft, weten alle ondervraagde kaderleden, alle bedienden en alle werklozen (100%) dat dit symbool verband houdt met de Europese Unie, Europa enz. Al diegenen die vinden zeer goed op de hoogte te zijn van de Unie weten waarmee het getoond symbool overeenstemt.

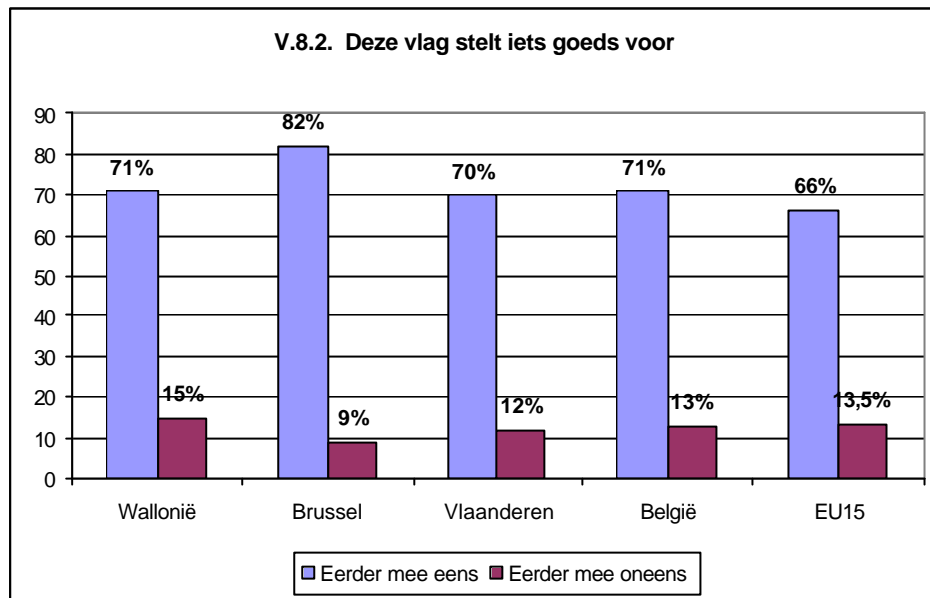
De Brusselaars zijn het talrijkst (93%) onder de ondervraagde Belgen die van mening zijn dat de Europese vlag een goed symbool is voor Europa. Ze worden gevolgd door de Vlamingen en dan door de Walen. Als we alle Belgen bijeen nemen, is globaal 86% (zijnde 6% meer dan de andere Europeanen) van hen het ermee eens om te zeggen dat het een goed symbool is.

De kaderleden zijn, op beroepsniveau, het talrijkst (94%) om te denken dat deze vlag een goed symbool is voor Europa. We stellen daarentegen vast dat de gepensioneerden minder talrijk zijn om deze stelling te bevestigen. Ze vertegenwoordigen niettemin een belangrijk percentage (82%).

We merken op dat de personen die minst talrijk vinden dat de Europese vlag een goed symbool voor Europa is, terug te vinden zijn in de categorieën van personen die ofwel niet tevreden zijn met hun leven, overtuigd zijn van de weinig belangrijke rol van de Europese unie, of bij alle personen die sceptisch staan tegenover de Europese Unie. Het is niettemin belangrijk om vast te stellen dat, onder diegenen, de percentages mensen die vinden dat de vlag een goed symbool is, hoog blijven (meer dan 60%).

Op het geheel van Belgen zijn het opnieuw de Brusselaars die het meest positief zijn tegenover wat de Europese vlag vertegenwoordigt. 82% onder hen vindt immers dat de vlag iets goeds vertegenwoordigt. Bij de Walen en de Vlamingen is er 10% minder dan bij de Brusselaars die dat vindt (71% en 70%). Bij de Walen vinden we het meest personen (15%) terug die denken dat de Europese vlag niet iets goeds vertegenwoordigt. Als we alle Belgen en de rest van de ondervraagde Europeanen vergelijken, is 71% van de eerste en 66% van de tweede het eens om te zeggen dat dit symbool iets goeds vertegenwoordigt.

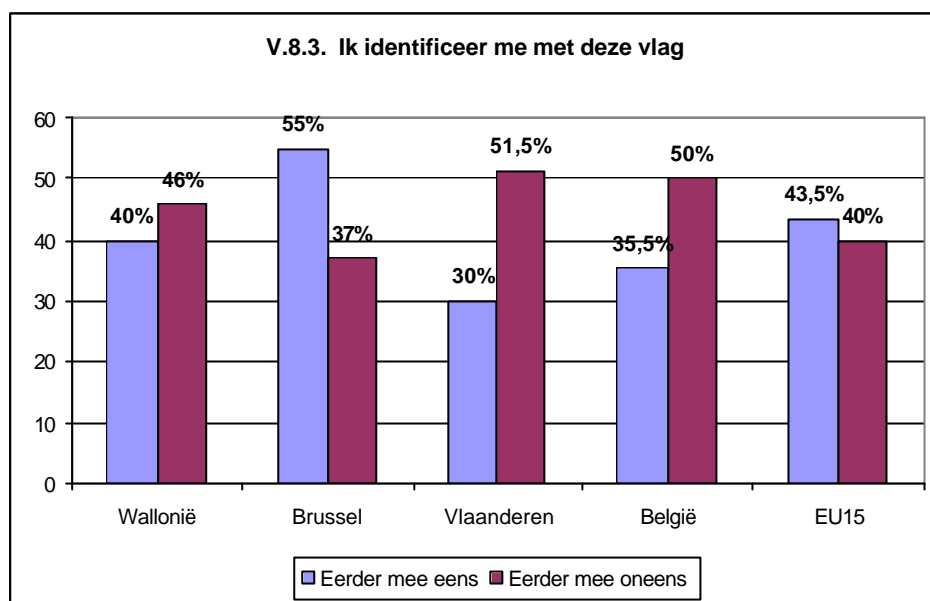
Tot nu waren de Belgen en de andere Europese burgers grotendeels positief tegenover de Europese vlag en tegenover datgene wat ze kon voorstellen. Als het erom gaat te weten of ze zich met deze vlag identificeren, antwoorden veel minder personen positief. Slechts 55% van de Brusselaars, 40% van de Walen en 30% van de Vlamingen verklaart immers zich met dit symbool te identificeren.

Het is in de leeftijdsgroep van 25-39 jaar dat men het grootste aantal personen (38%) vaststelt die zich met de Europese vlag identificeren.

Op beroepsniveau verklaart 85% van de kaderleden, die het meest positief staan tegenover de Europese vlag en tegenover datgene wat ze voorstelt, zich ermee te identificeren. Het is de categorie van de huismannen en -vrouwen die het minst talrijk is om zich met de vlag te identificeren (28%).

Van diegenen die van mening zijn het maximum over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen te weten, identificeert 60% zich met de vlag.

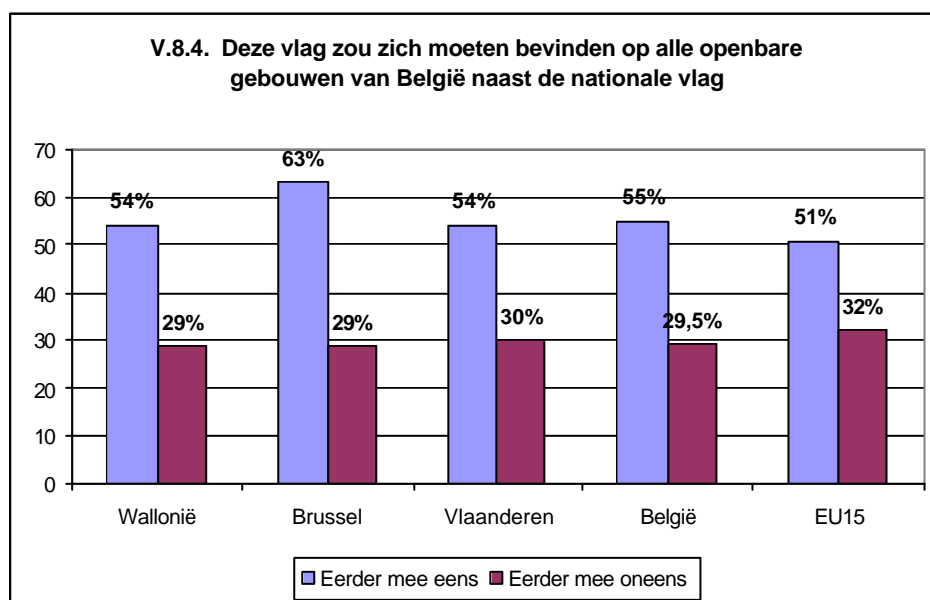
Er is een verrassende zaak vast te stellen bij de personen die het meest sceptisch staan tegenover de Unie. Nagenoeg 20 % van deze personen verklaart immers zich met de vlag te identificeren, wat veel is voor deze categorie personen.

De Belgen zijn niet zo enthousiast over de vraag over de aanwezigheid van de Europese vlag naast de nationale vlag op alle openbare gebouwen. Niettemin zijn het er meer dan het gemiddelde van de ondervraagde Europeanen.

Het zijn de Brusselaars (63%) die het gunstigst op deze stelling antwoorden. Ze gaan de Walen en de Vlamingen met 9% voor.

De talrijkste categorie individuen om het eens te zijn met deze stelling is de categorie van diegenen die vinden dat de rol van Europa zeer belangrijk is.

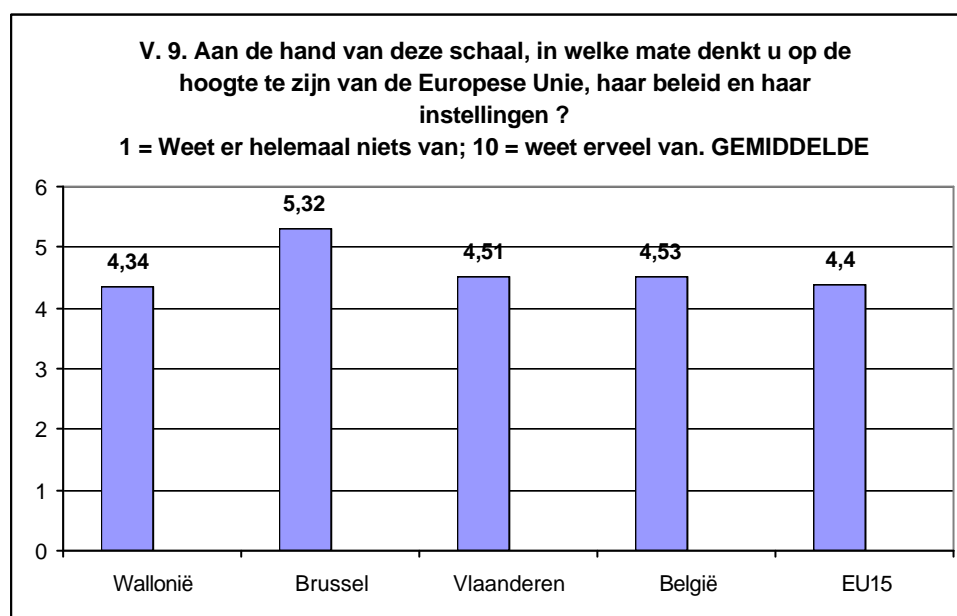

3. KENNIS VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP

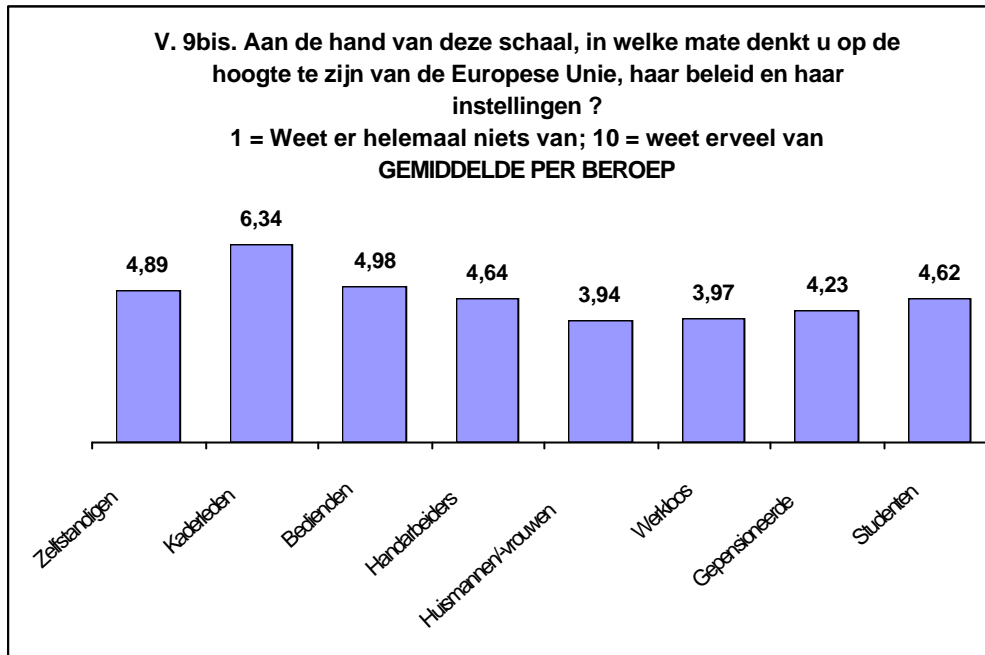
Na de Belgen te hebben ondervraagd over wat ze weten en over wat ze denken over de Europese vlag, hielden we eraan te weten of de Belgen de Europese Unie, haar instellingen en haar beleid kennen. Als men aan de ondervraagde personen vraagt om hun kennis over de EU te beoordelen op een schaal van 1 tot 10, is het gemiddelde van de antwoorden 4,53, d.w.z. onder het middelpunt dat hier 5,5 is. De Belgen geven dus blijk van een relatief zwakke kennis. Deze is evenwel hoger dan deze van ondervraagde personen in de andere landen van de Unie. Vanuit een gewestelijk standpunt kunnen we zien dat de Brusselaars (5,32) aanzienlijk boven de Vlamingen (4,51) en de Walen (4,34) liggen.

Op het niveau van de verschillende leeftijdscategorieën zijn de personen van 15-24 diegene met de minste kennis over de Europese Unie. De personen met een zeer goed niveau situeren zich tussen 40 en 54 jaar, maar ze zijn zeldzaam.

De variabele «opleiding » onthult de grootste verschillen. Diegenen die niet langer dan tot 15 jaar hebben gestudeerd, hebben aanzienlijk minder kennis dan diegenen met een hoger opleidingsniveau.

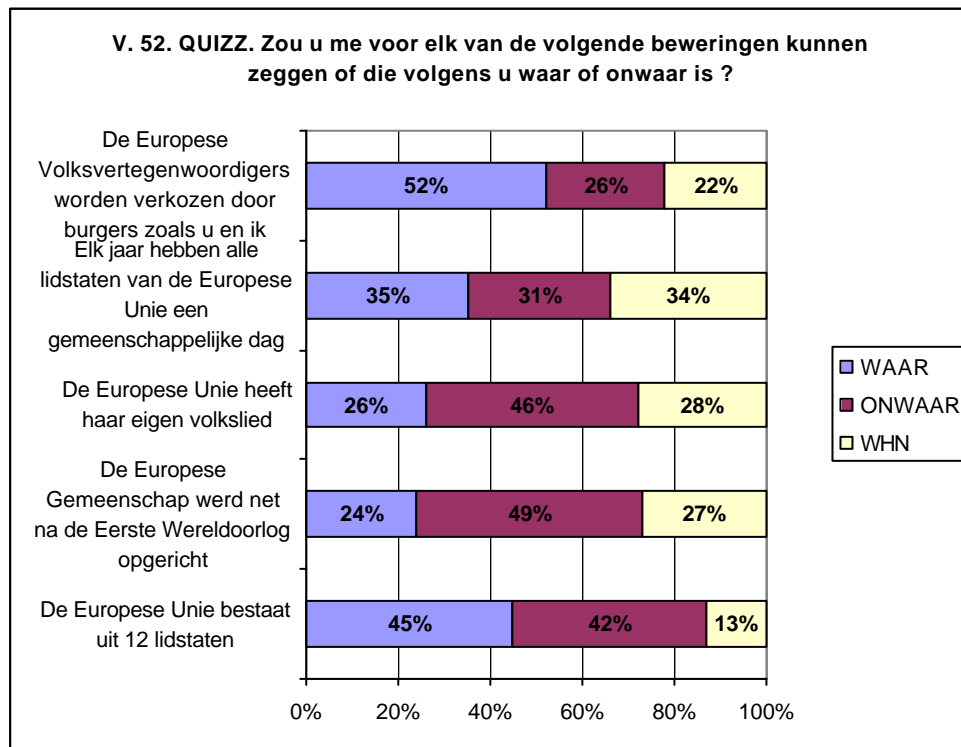

Op het niveau van de beroepscategorieën zijn het de kaderleden die van mening zijn beter op de hoogte te zijn van de Europese Unie (gemiddelde van 6,34). Ze worden van ver gevolgd door de zelfstandigen en de bedienden. De Belgen die het minst op de hoogte zijn van de Europese Unie zijn de huisvrouwen en -mannen (3,94) en de werklozen (3,97).

Deze gemiddelde kennis van de Belgen over de Europese Unie wordt bevestigd door de antwoorden op de onderstaande quizz.

Slechts één Belg op vier weet dat er een Europees volkslied bestaat en dat de Europese Gemeenschap vlak na de tweede wereldoorlog werd opgericht. Zeer weinig personen weten ook dat er een gemeenschappelijke dag van Europa is voor alle lidstaten. Veel personen vergissen zich door te beweren dat de Unie 12 Lidstaten stelt, maar 42% denkt niettemin dat dit onwaar is. Tot slot weet ongeveer een Belg op twee dat de leden van het Europees parlement door de burgers worden verkozen.

4. INFORMATIE OVER DE EUROPESE GEMEENSCHAP

Nu we wat meer weten over de kennis van de Belgen over de Europese Unie is het interessant te zien waar deze kennis vandaan komt en om te zien welke informatiebronnen de Belgen gebruiken en aan welke bronnen ze de voorkeur geven.

4.1. Gebruikte bronnen

Om informatie te verkrijgen over de Europese Unie gebruikt de meerderheid van de ondervraagde Belgen in de eerste plaats de televisie. 68 % onder hen verklaart immers dit instrument in deze optiek te gebruiken. De dagbladen en de radio vormen de andere bronnen die door de ondervraagde Belgische bevolking het meest wordt gebruikt. 36% van de Belgen leest de dagbladen en 26% luistert naar de radio om zich te informeren over de Europese Unie. Het overwicht van deze drie media werd reeds vastgesteld bij de twee vorige rapporten van Eurobarometer.

Internet behaalt ook een zeker succes, ook al maakt dit instrument geen deel uit van de 3 meest gebruikte bronnen. In de groep van 15-24 zijn er velen die dit gebruiken om informatie in te winnen over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen. Zo wordt Internet vooral gebruikt door diegenen die nog studeren, of diegenen die studeren tot na de leeftijd van 20 jaar.

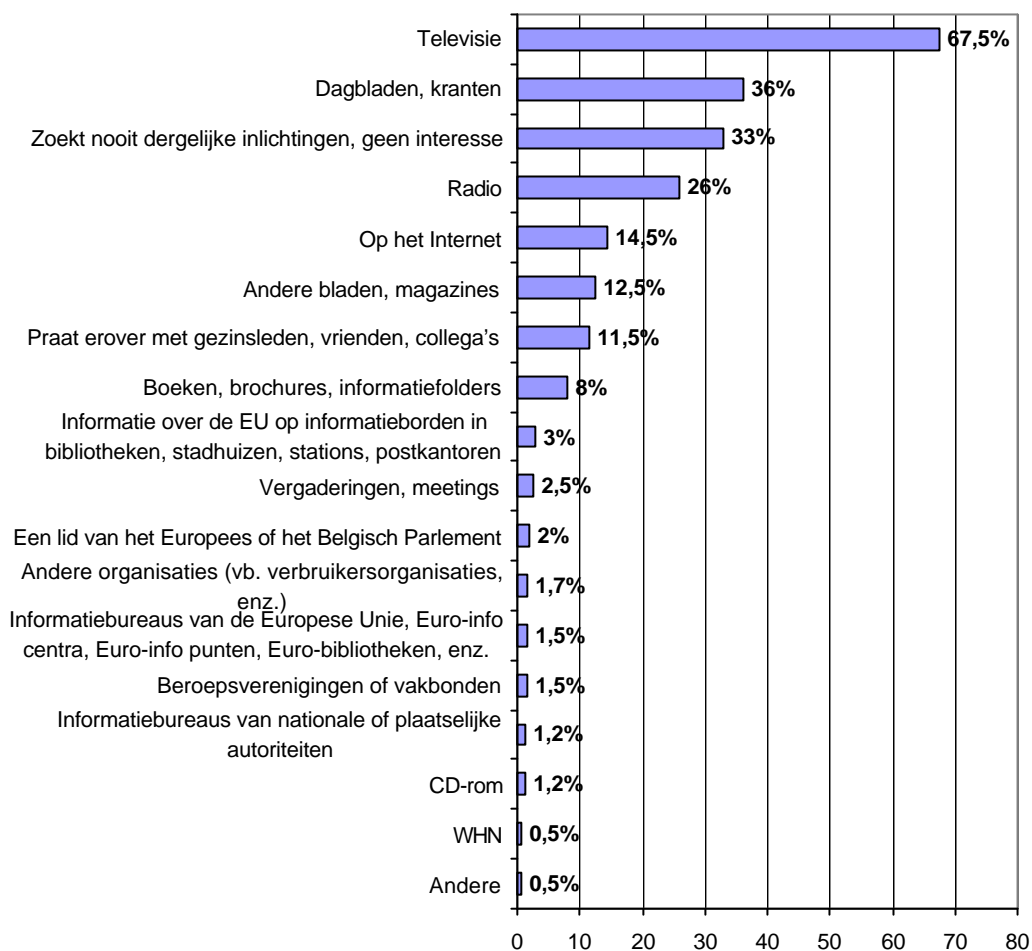
Na het instrument Internet, dat op de 4de plaats wordt geciteerd, vinden we de andere kranten en magazines, de besprekingen en de boeken, de brochures en de informatiefolders.

Het is belangrijk te noteren dat zeer weinig Belgen de rechtstreeks voorgestelde informatiediensten gebruiken, zoals de vergaderingen of de conferenties, een lid van het Europees of Belgisch parlement, de informatiebureaus van de Europese Unie. De kaderleden en de bedienden zijn talrijker om deze diensten te gebruiken.

Vanuit de beroepscategorieën bekeken, zijn het de kaderleden en de studenten die het meest belangstelling hebben voor de informatie over de Europese Unie. De kaderleden zijn het talrijkst om de dagbladen te lezen (59%), met vrienden, collega's of kennissen te praten (26%) of om het Internet te gebruiken (49%) om op de hoogte te blijven over de Europese Unie. Er zijn ook talrijke studenten die er met hun kennissen over spreken (21%), naar de televisie kijken (71%) of die het Internet gebruiken (39%). De huismannen en -vrouwen vormen de sociale categorie die het minst geïnteresseerd is in de informatie over de Europese Unie.

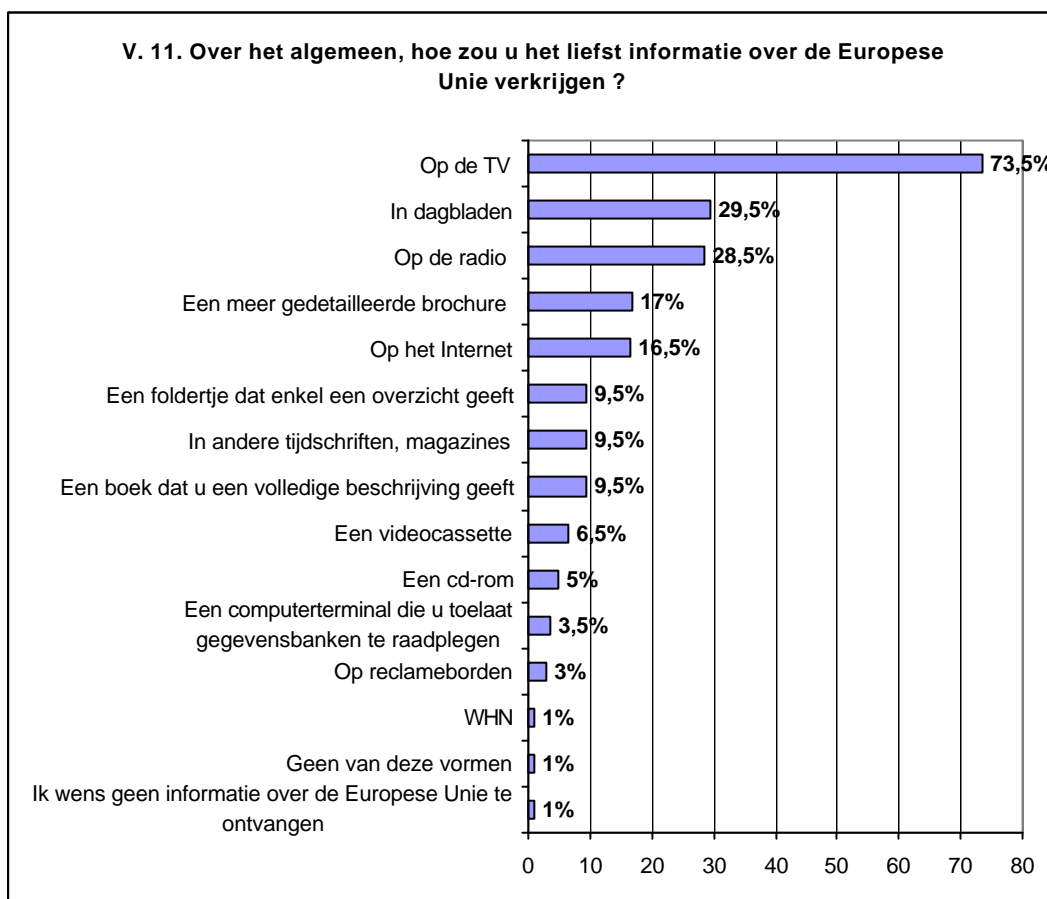
We stellen vast dat 33% van de ondervraagde personen verklaart nooit dergelijke inlichtingen te zoeken.

V. 10. Wanneer u informatie wenst over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen, welke van de volgende informatiebronnen gebruikt u dan ?

4.2. Voorkeurbronnen

Om deze analyse te verfijnen, werd vervolgens de vraag gesteld naar de vorm waarin de ondervraagde personen informatie over de EU zouden willen krijgen (met afzondering van de personen die bij de vorige vraag verklaarden nooit dergelijke informatie te zoeken, d.w.z. 33% van de ondervraagde personen). De mensen spreken zich eerst uit ten gunste van de televisie (73,5%), vervolgens van de dagbladen (29,5%) en tot slot van de radio (28,5%). Dit klassement is volledig coherent ten opzichte van de antwoorden op de vorige vraag. Onder de andere bronnen die de Belgen zouden willen gebruiken, halen we nog de meer gedetailleerde brochures (17%) en Internet (16,5%) aan.

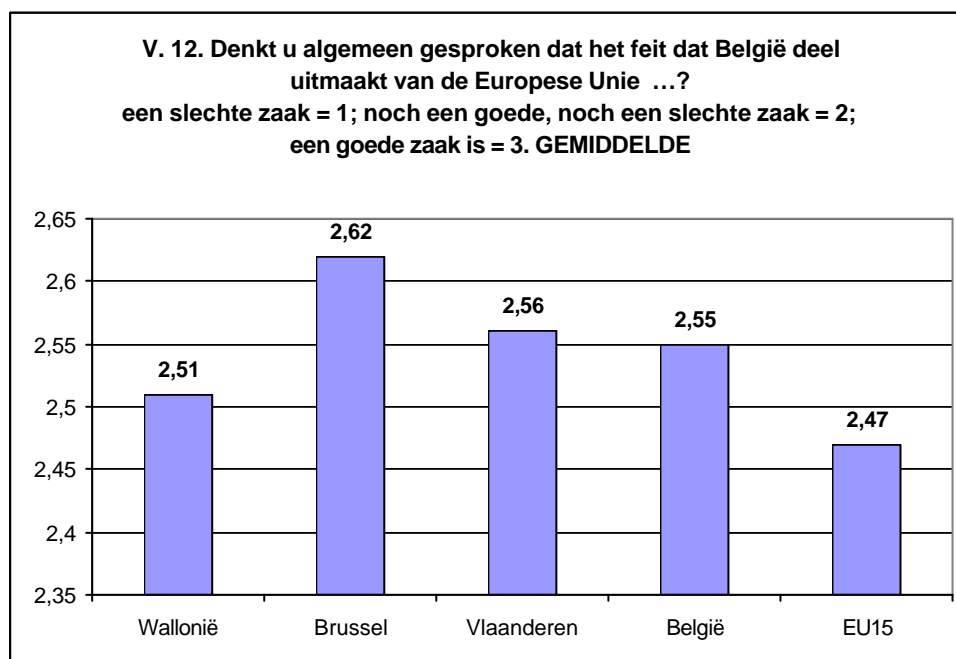

5. VOORDELEN VAN EEN LIDMAATSCHAP

5.1. Voor België

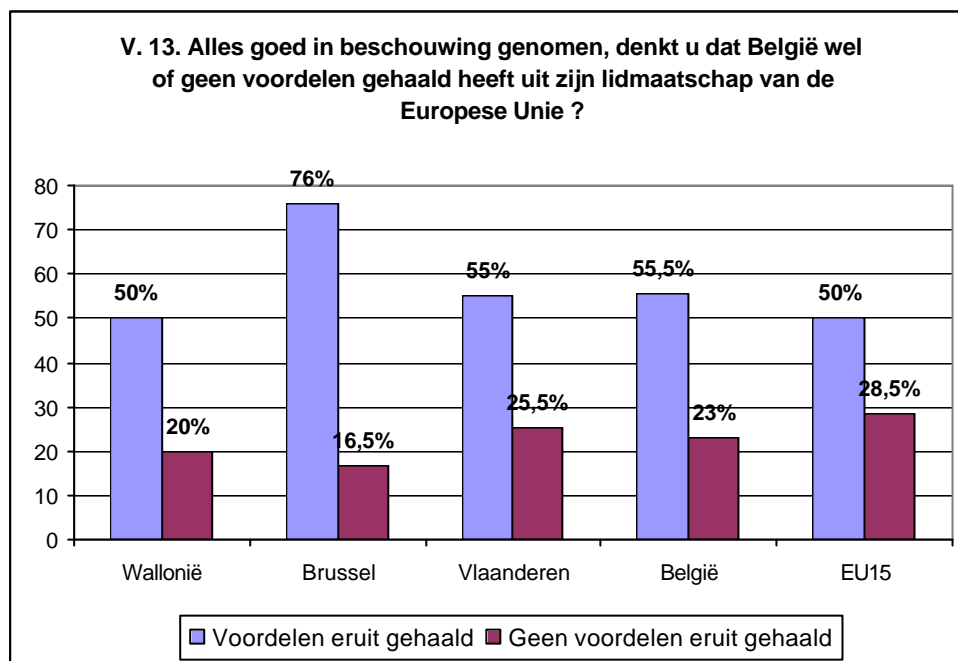
In dit hoofdstuk wordt geanalyseerd wat de Belgen denken over het lidmaatschap van hun land van de Europese Unie. We zullen vervolgens zien of de Belgen van mening zijn voordelen uit dit lidmaatschap te halen.

- Alle ondervraagde personen lijken akkoord te zijn om te zeggen dat het een goede zaak is dat België deel uitmaakt van de Europese Unie. De Belgen zijn hierover positiever dan het gemiddelde van de ondervraagde Europeanen.
- Met een gemiddelde van 2,62, onderscheiden de Brusselaars zich een beetje ten opzichte van de Vlamingen en de Walen die respectievelijk een gemiddelde van 2,56 en een gemiddelde van 2,51 vertonen. Niettemin brengen de drie gewesten de meest positieve meningen over het geheel van de Unie uit.
- De individuen die vinden dat het lidmaatschap van de Unie eerder een slechte zaak is, zijn diegenen die een negatief beeld van Europa hebben (41% van hen vindt dat het een slechte zaak is voor België, wat niet overdreven is), diegenen die geen grote rol aan de Unie toekennen enz. Niettemin kunnen we vaststellen dat de personen die sceptisch staan tegenover de EU talrijker denken dat het noch een goede, noch een slechte zaak is in plaats van meteen te zeggen dat het een slechte zaak is.
- Globaal hebben we ons er rekenschap van gegeven dat zeer weinig personen antwoorden dat het lidmaatschap van de Unie een slechte zaak is. Als de mensen niet antwoorden dat het een goede zaak is, antwoorden ze veeleer neutraal dan op een negatieve manier.
- De hoogste percentages ten gunste van het lidmaatschap van België van de Unie zijn te vinden bij de kaderleden (78%) en bij de personen die langer dan tot 20 jaar hebben gestudeerd (89%).

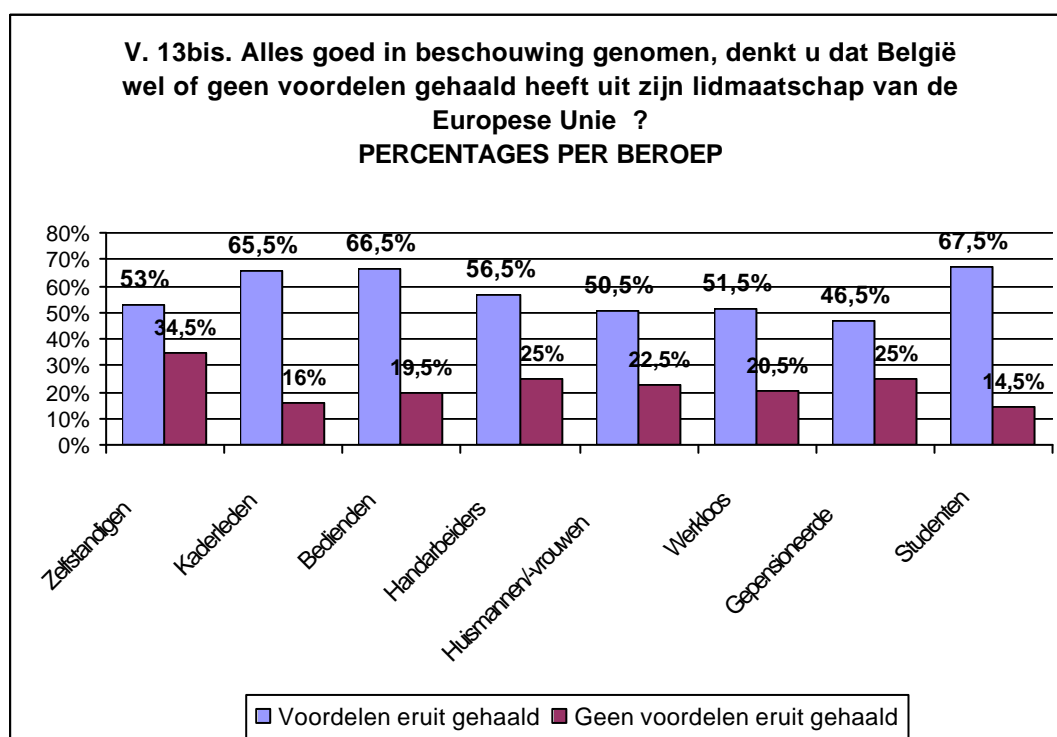
56% van de Belgen en 50% van de burgers van de Unie vindt dat hun respectieve landen voordelen halen uit hun lidmaatschap van de Europese Unie.

Onder de Belgische bevolking verklaart 76% van de Brusselaars dat België veel uit dit lidmaatschap haalt. Het zijn de Brusselaars die het talrijkst vinden dat dit voordelen heeft voor hun land. De Vlamingen zijn iets minder zeker, aangezien 55% denkt dat van België voordeel haalt uit het lidmaatschap. Maar het zijn de Walen die het meest pessimistisch zijn over de kwestie. Er is immers slechts 50% die dit een goede zaak vindt voor België.

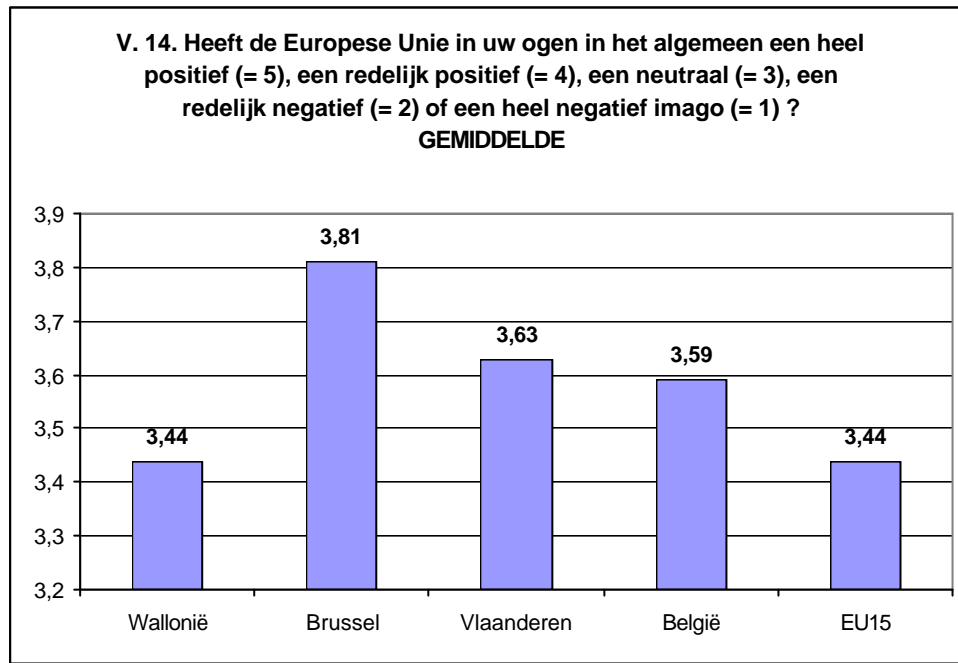
De studenten, de bedienden en de kaderleden zijn de beroepscategorieën waar men het grootste aantal mensen vindt die denken dat België voordeel haalt uit zijn lidmaatschap van de Unie.

Het is daarentegen bij de zelfstandigen dat men het grootste aantal personen vindt die van mening zijn dat België geen voordelen haalt uit het lidmaatschap van de Unie (35%).

Op alle ondervraagde personen is er niemand die verklaart dat de Europese Unie in zijn of haar ogen een heel positief imago heeft. Niettemin zijn de Belgen positiever dan het gemiddelde van de Europeanen. De gemiddelde Belg situeert zich tussen een redelijk positief en een neutraal imago.

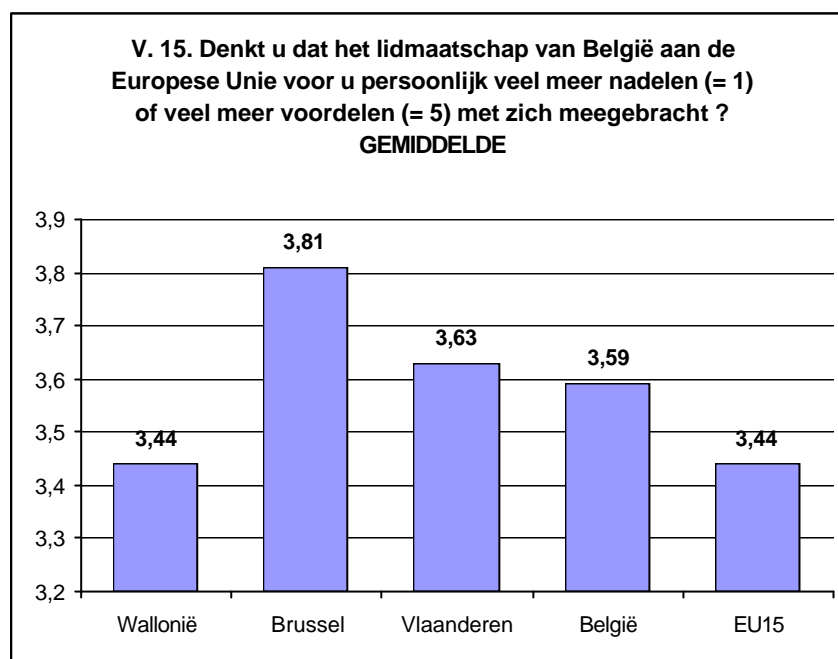
Het zijn de Brusselaars die het meest positief imago van de Europese Unie hebben met een gemiddelde van 3,81. Ze worden gevolgd door de Vlamingen (gemiddelde van 3,63) en door de Walen (gemiddelde van 3,44).

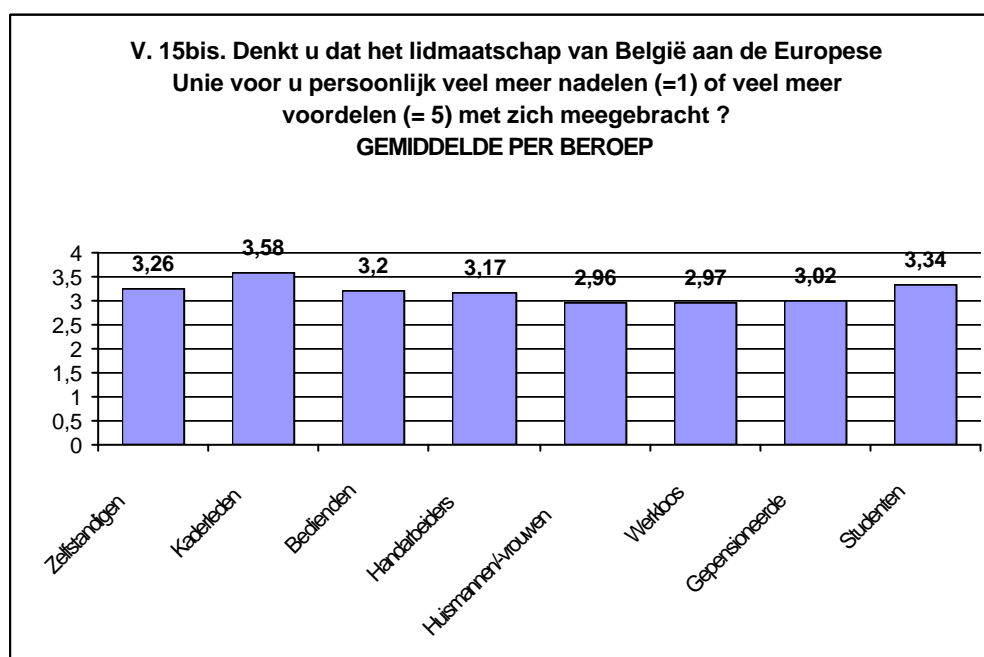
5.2. Voor de burgers

Als men de vraag stelt naar de voordelen die de Unie voor elke burger persoonlijk heeft meegebracht, zijn de meeste ondervraagde Belgen van mening dat het lidmaatschap van de Unie persoonlijke voordelen meebrengt.

- De Brusselaars uiten de meest positieve gevoelens over de Unie en over wat die met zich meebrengt. Met een gemiddelde van 3,37 zijn ze van mening dat ze een redelijk belangrijk aantal voordelen hebben genoten. De Vlamingen en de Walen zijn lichtjes minder positief.
- De categorieën waarvoor de Unie de meeste persoonlijke voordelen met zich meebrengt, zijn diegenen die vinden dat de Europese Unie een belangrijke rol speelt (37%), diegenen die vinden dat de Unie een positief imago heeft (33%), diegenen die een langdurige opleiding hebben genoten (33%), de kaderleden (34%), diegenen die nog studeren (29%) en diegenen die zeer goed op de hoogte zijn van de Europese Unie (34%).
- Diegenen die daarentegen vinden dat het lidmaatschap van de Unie vooral persoonlijke nadelen met zich meebrengt, zijn diegenen die vinden dat de Unie een negatief imago heeft. Zo zijn ook de individuen die niet tevreden zijn met hun persoonlijk leven 5 keer talrijker om te denken dat de Unie nadelen met zich meebrengt dan diegenen die tevreden zijn met hun persoonlijk leven.

Op het niveau van de verschillende beroepscategorieën, zijn de kaderleden, de studenten en de zelfstandigen diegenen die vinden dat de Unie meer voordelen voor hen meebrengt. De huisvrouwen en -mannen daarentegen en de werklozen zijn diegenen die vinden dat het Belgisch lidmaatschap van de Unie niet noodzakelijk voordelen met zich meebrengt.

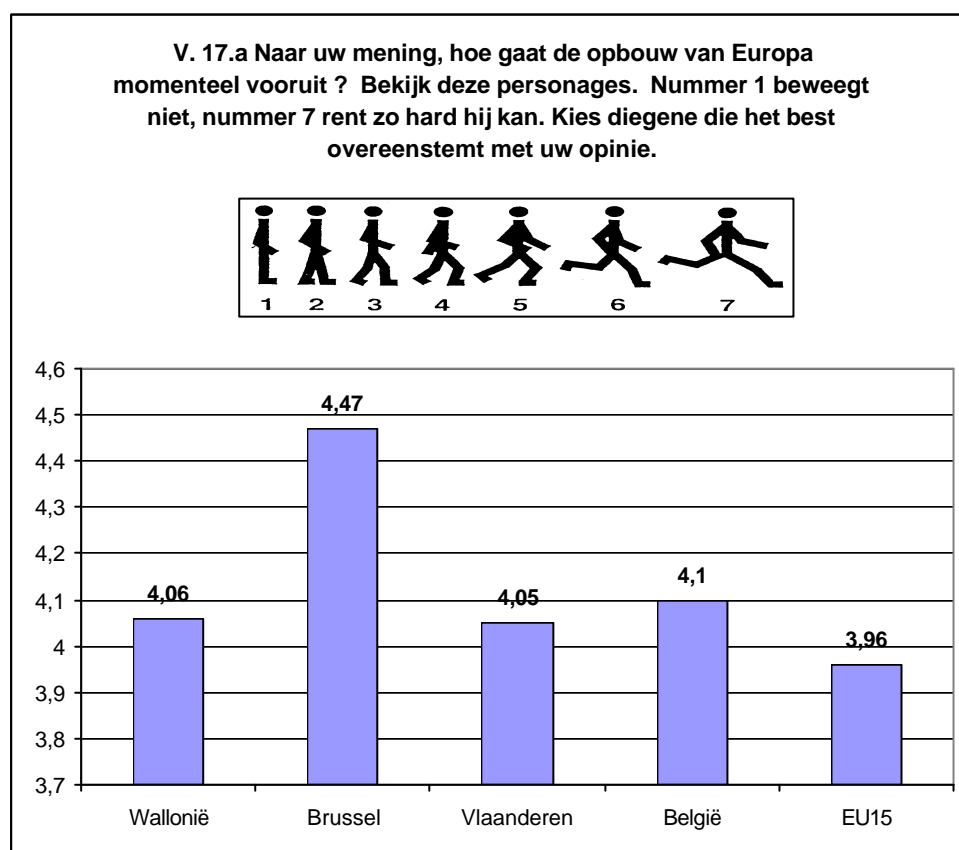

6. SNELHEID VAN DE EUROPESE OPBOUW

De Europese Unie is nu ongeveer 50 jaar in opbouw en men heeft aan de Belgen gevraagd wat ze denken over de huidige snelheid van de Europese opbouw. Hiervoor heeft men hen een reeks van 7 personages getoond en hen gevraagd om datgene te kiezen dat het best overeenstemt met hun opinie over de snelheid van de Europese opbouw. In deze reeks personages, staat het personage uiterst links stil, terwijl datgene uiterst rechts met grote passen loopt.

Alle Belgen kiezen, net zoals alle burgers van de Unie, eerder het personage nr.4 dat zich exact in het midden van de reeks bevindt. Dit betekent dat de snelheid van de Europese opbouw gematigd is, d.w.z. dat ze niet wordt gekenmerkt door traagheid, noch door snelheid.

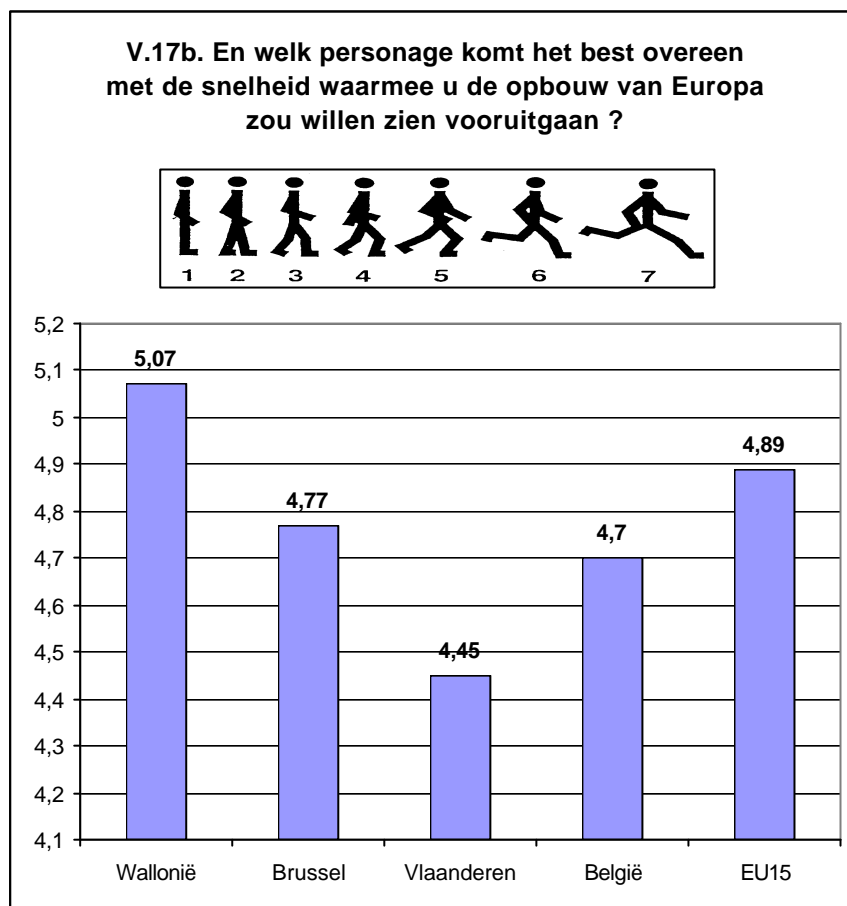
Enkel de Brusselaars zijn van mening dat de Unie eerder op een snel dan op een traag tempo wordt opgebouwd. De Walen en de Vlamingen, die het perfect eens zijn over deze vraag, situeren zich onder de Brusselaars, maar boven het gemiddelde van de Vijftien.

De antwoorden zijn verschillend als men aan de ondervraagde personen vraagt met welke snelheid ze de opbouw van Europa zouden willen zien vooruitgaan.

In de eerste plaats zien we dat alle Belgen een hogere snelheid zouden willen. Alle mensen hebben geopteerd voor een snellere koers. Ze liggen niettemin lichtjes onder het gemiddelde van de Unie.

In de tweede plaats kunnen we opmerken dat er belangrijke en ongewone gewestelijke verschillen zijn. Het zijn immers voor één keer de Walen die meer «Europa » willen, terwijl ze zich in het algemeen achter de Brusselaren en de Vlamingen situeren. Hier zijn de Walen zelfs de enige Belgen die boven het communautair gemiddelde liggen. Het zijn vervolgens de Brusselaars en dan de Vlamingen die een hogere snelheid willen.

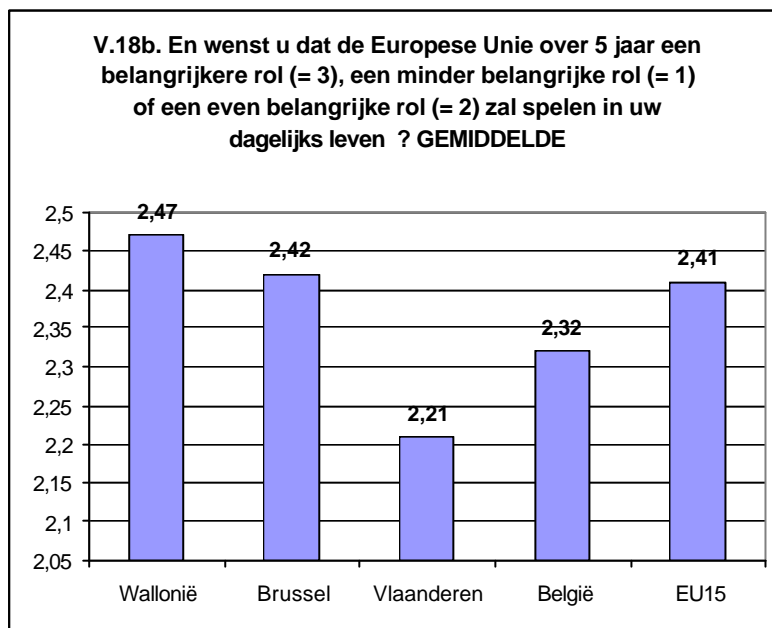

7. ROL VAN DE EU OVER VIJF JAAR

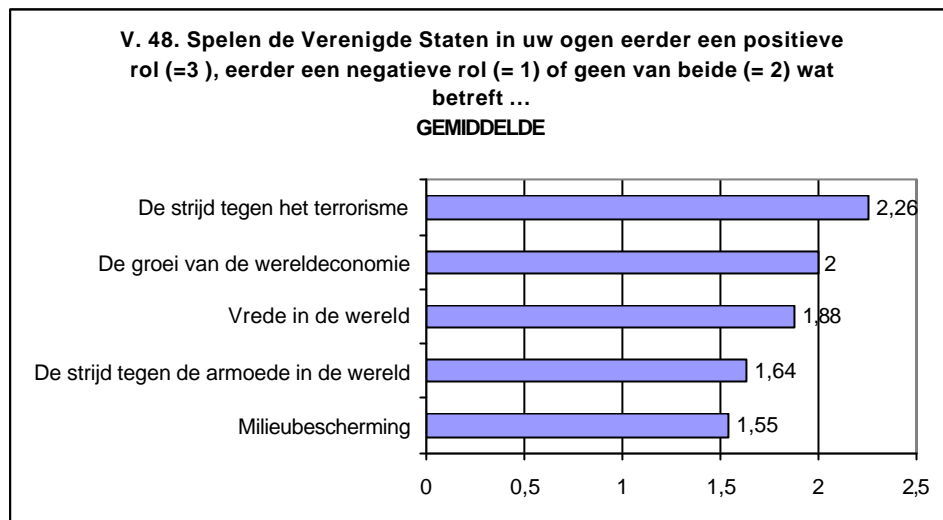
Een groot gedeelte van de Belgen is ervan overtuigd dat de Unie over 5 jaar een grotere rol zal spelen in hun dagelijks leven. Dit gevoel is ook terug te vinden, zij het in mindere mate, bij het gemiddelde van de ondervraagde personen in de Europese Unie. De Brusselaars lijken meer van deze ontwikkeling overtuigd te zijn dan hun Waalse en Vlaamse tegenhangers.

Als men aan de ondervraagde personen vraagt welke rol ze de Europese Unie over 5 jaar willen zien spelen, zijn de antwoorden verschillend verdeeld volgens de gewesten en herinneren aan de resultaten van vraag 17 (snelheid van de Europese opbouw).

Het zijn de Walen die met de meeste overtuiging wensen dat de rol van de Unie wordt versterkt. Ze worden van dichtbij opgevolgd door de Brusselaars. De Walen en de Brusselaars liggen boven het gemiddelde van de Vijftien. Enkel de Vlamingen situeren zich onder dit gemiddelde. Maar dit belet niet dat ook zij wensen dat de rol van de Unie belangrijker wordt.

Om over de rol van de Unie te spreken, kan het interessant zijn deze te vergelijken met de rol die de Belgen toekennen aan de VS. Globaal kennen de ondervraagde personen geen zeer positieve rol toe aan deze natie. Terwijl ze van mening zijn dat de actie van dit land voor de strijd tegen het terrorisme goed is, zijn ze daarentegen van mening dat deze interventies nefast zijn in drie belangrijke sectoren: de vrede in de wereld, de strijd tegen de armoede in de wereld en de milieubescherming. Deze negatieve meningen over de actie van de VS kunnen gedeeltelijk de wens van de Belgen en de Europeanen verklaren naar een grotere rol van de Unie in de komende jaren.

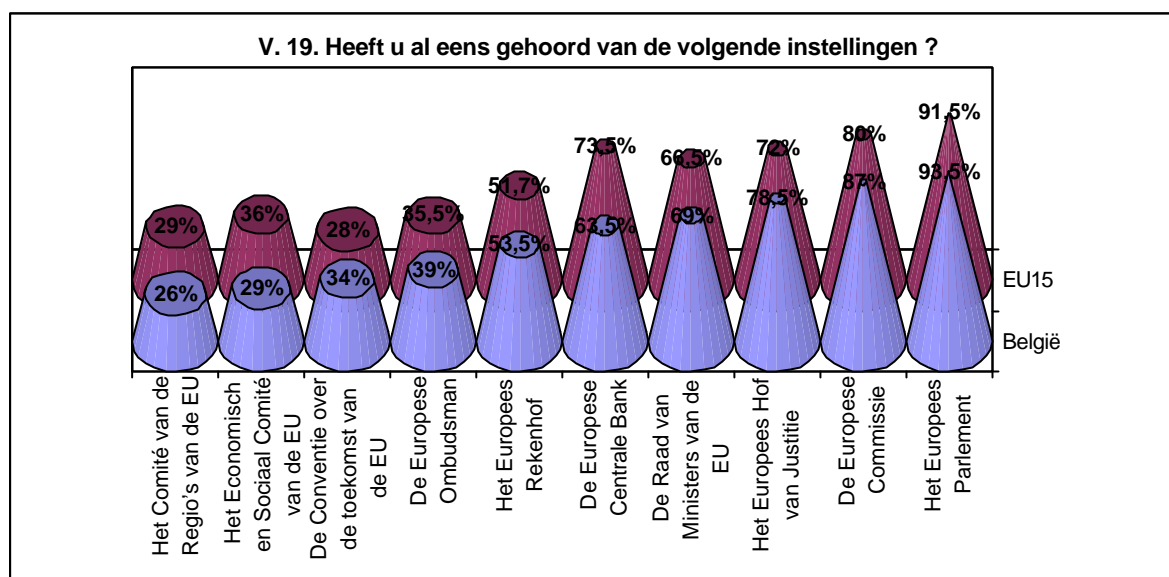

8. DE EUROPESE INSTELLINGEN

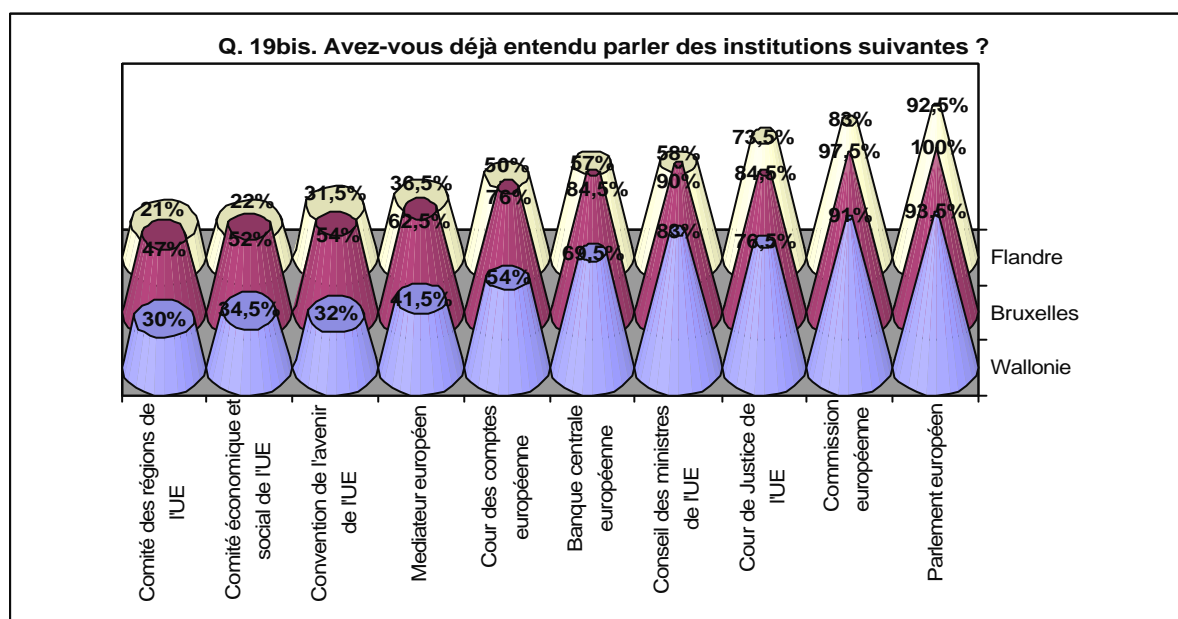
We hebben reeds gezien wat het algemeen kennisniveau van de Belgen over de Unie was. Nu gaan we zien hoe goed ze op de hoogte zijn van de Europese instellingen, welk belang ze eraan hechten en welk vertrouwen ze erin hebben.

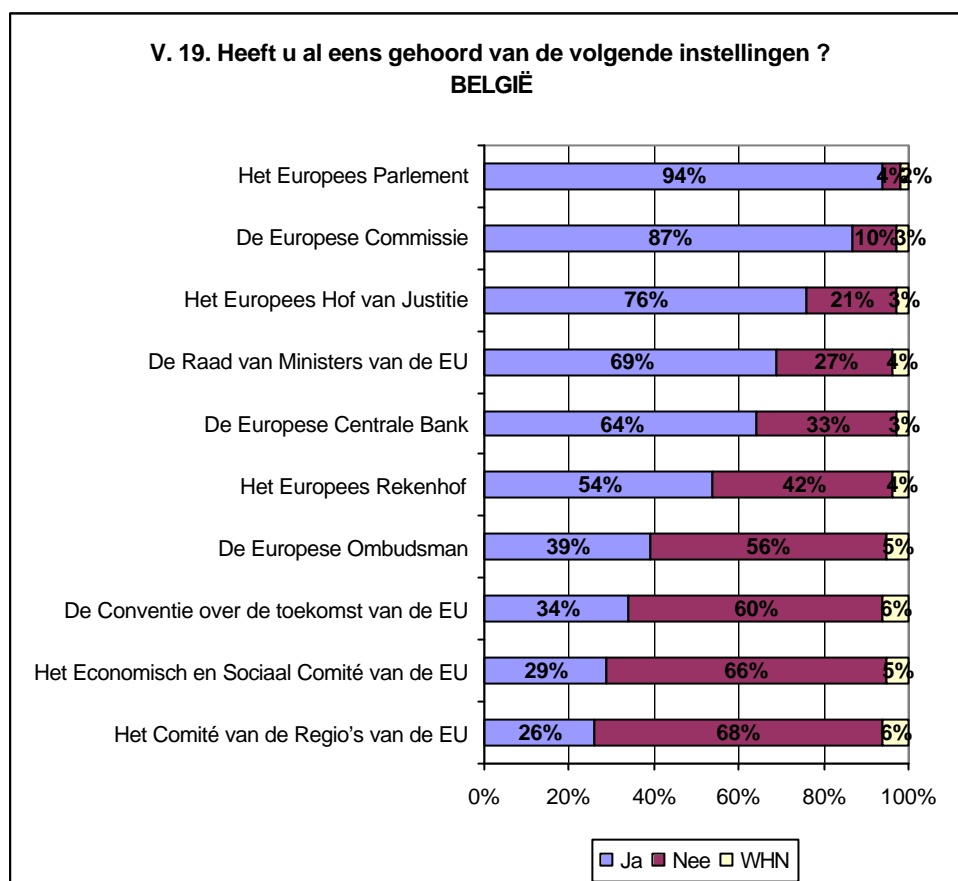
8.1. Kennis

- Het Europees Parlement en de Europese Commissie zijn ongetwijfeld de twee instellingen die de Belgen het best kennen. 94% van de ondervraagde personen heeft reeds over het Europees Parlement gehoord en 87% heeft reeds over de Europese Commissie horen praten. Er zijn meer Belgen dan andere Europeanen die reeds over deze twee instellingen hebben horen praten.
- Het zijn vervolgens het Europees Hof van Justitie, de Raad van Ministers van de Europese Unie, de Europese Centrale Bank en het Europees Rekenhof die de meest gekende Europese instellingen vormen. Tussen 54% en 79% van de Belgen heeft erover horen praten.
- Tot slot zijn de vier minder gekende instellingen de Europese Ombudsman, de Conventie, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.
- Vanuit het standpunt van de beroepen, zijn het de huisvrouwen en -mannen die het minst over deze instellingen hebben horen praten. Bij de kaderleden en de bedienden zijn er daarentegen meer personen die erover hebben horen praten.
- Onder diegenen die vinden dat Europa een negatief imago heeft, alsook onder diegenen die slechts tot 15 jaar hebben gestudeerd, zijn er minder personen die over deze instellingen hebben horen praten.

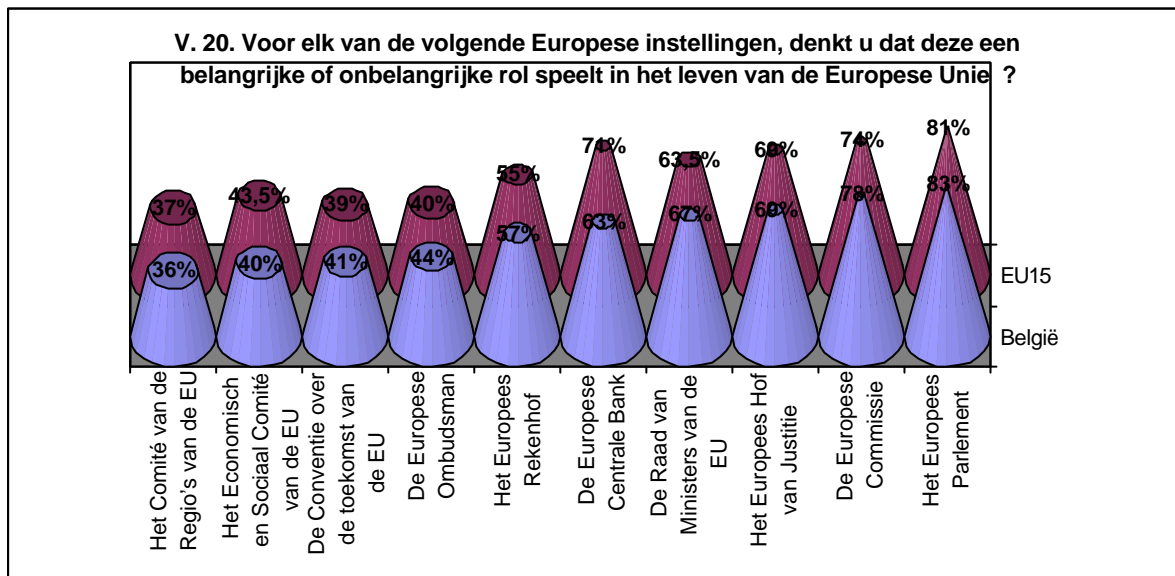
Onder alle ondervraagde Belgen, zijn het de Brusselaars die de instellingen het best kennen. Zo heeft 100% onder hen reeds over het Europees Parlement gehoord en 97,5% over de Europese Commissie. Deze cijfers liggen hoger dan deze voor de andere Europeanen, de Vlamingen en de Walen.

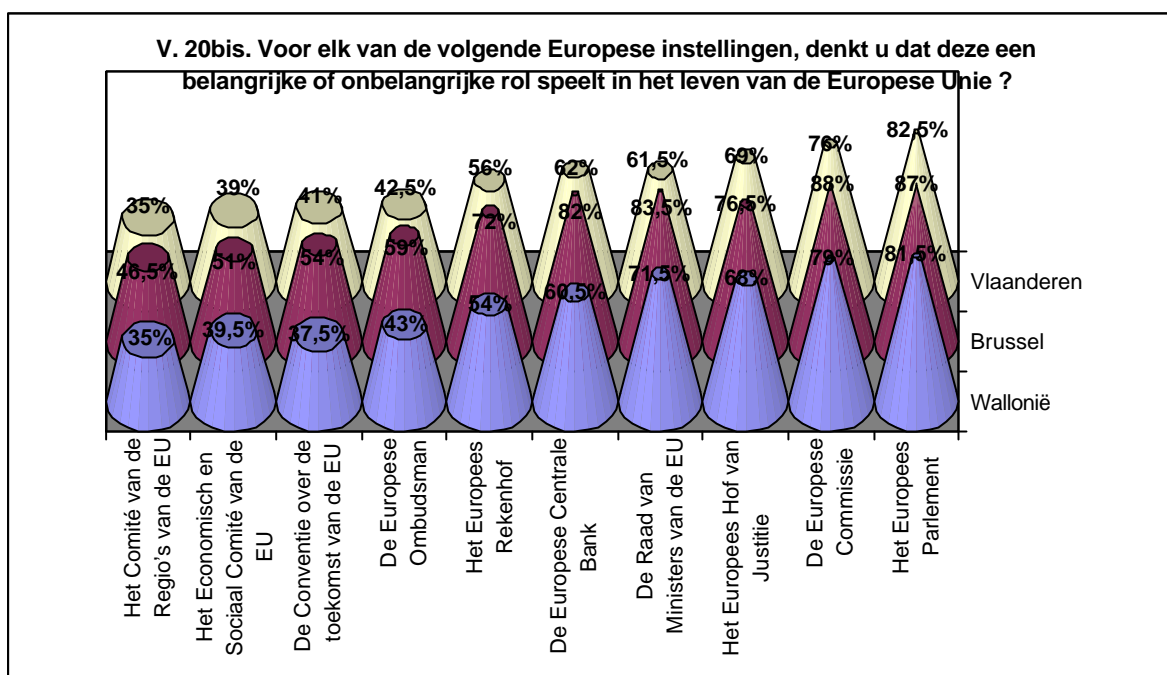

8.2. Belang

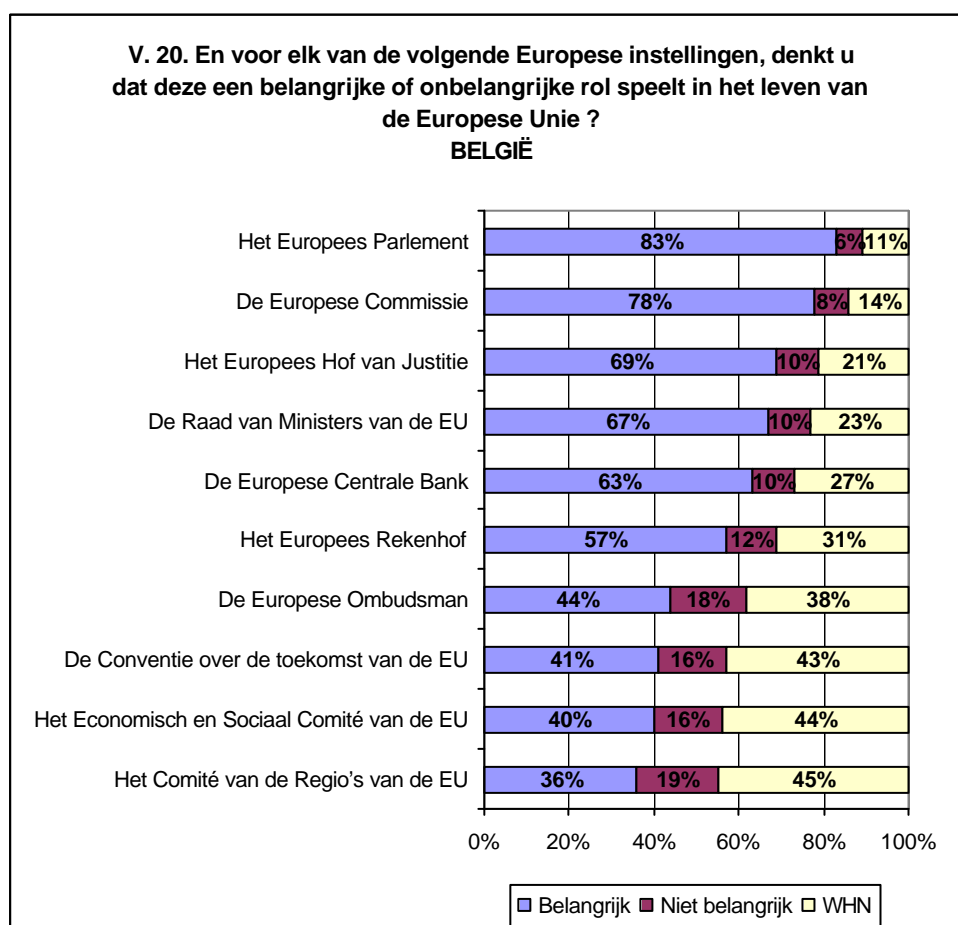
- De twee instellingen die, voor de Belgen en de Europeanen, de grootste rol spelen in het leven van de Unie zijn het Europees Parlement en de Europese Commissie. Het gaat om de twee meest gekende instellingen.
- De instellingen waaraan de Belgen vervolgens het meest belang hechten zijn het Europees Hof van Justitie (69%), de Raad van Ministers van de EU (67%), de Europese Centrale Bank (63%) en het Rekenhof (57%).
- Tot slot zijn de vier minder instellingen die minder belang hebben de Europese Ombudsman, de Conventie, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.
- We kunnen vaststellen dat de volgorde van het klassement per belang exact dezelfde is als de volgorde in het klassement per kennis.

- De Brusselaars zijn het talrijkst om te vinden dat de instellingen een belangrijke rol spelen in de werking van de Unie. 88% onder hen vindt immers dat de Europese Commissie een belangrijke rol speelt en 87% denkt dit van het Europees Parlement.
- De Vlamingen en de Walen zijn minder overtuigd. 76% van de Vlamingen en 79% van de Walen denkt dat de Europese Commissie een belangrijke rol speelt in de Unie. 83% van de Vlamingen en 82% van de Walen denkt dit voor het Europees Parlement.
- De verschillen tussen de Brusselaars en de rest van de Belgen komen nog duidelijker tot uiting als men zich over het belang van de andere instellingen buigt. De Brusselaars zijn, gemiddeld, nog steeds met 10 % meer dan de anderen om te denken dat de Europese instellingen een belangrijke rol spelen in het leven van de Unie.

Er dient een belangrijke opmerking te worden gemaakt: We stellen aan de hand van de onderstaande grafiek vast dat een zeer groot aantal Belgen zich niet over deze vraag uitsprekt en dat hoe minder ze een instelling kennen (zie vragen nr. 19), hoe meer ze vermijden om zich uit te spreken over het belang ervan.

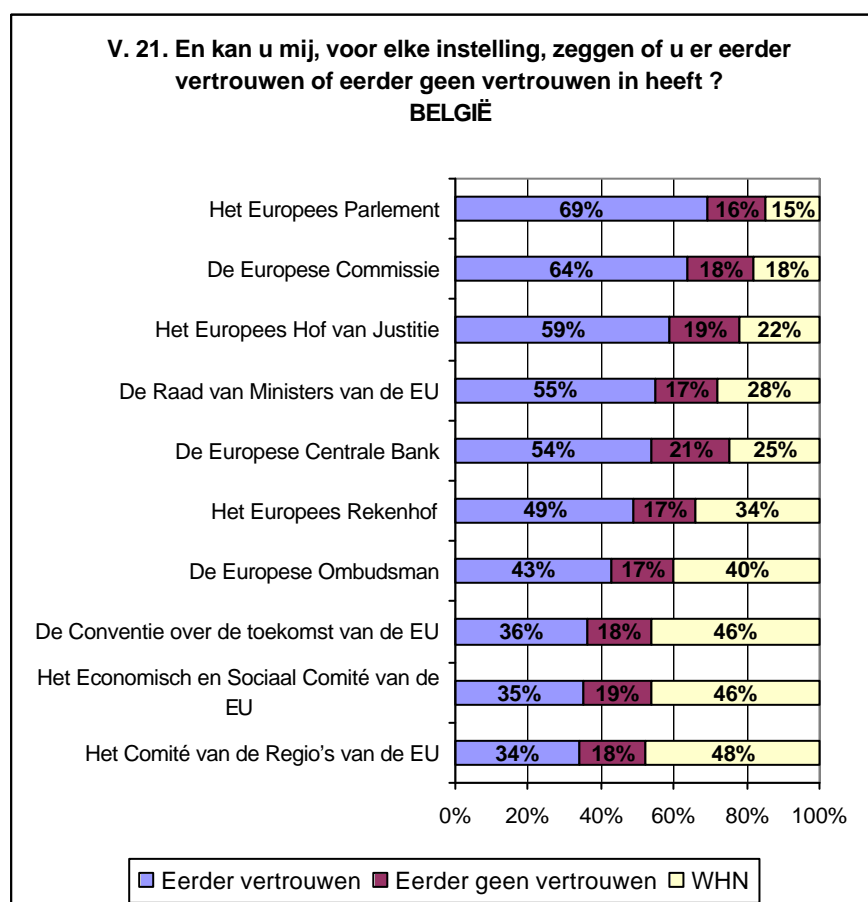

8.3. Vertrouwen en democratie

8.3.1. Vertrouwen in de Europese instellingen

De hierboven gemaakte opmerking kan ook worden toegepast op het vertrouwen dat de Belgen hebben in de Europese instellingen. Hoe minder ze een instelling kennen, hoe meer ze vermijden om zich erover uit te spreken. Het is bijgevolg moeilijk te weten of deze of gene instelling die de Belgen niet kennen een belangrijke rol speelt binnen de Unie. De mensen hebben uiteraard meer vertrouwen in de instellingen die ze kennen dan in de instellingen waarover ze nog nooit hebben horen spreken.

- De instelling die het meest vertrouwen inboezemt, is het Europees Parlement. (69% op 85% spreekt zich daarover uit). Slechts 16% verklaart er geen vertrouwen in te hebben.
- Het Parlement wordt op de voet gevolgd door de Europese Commissie die 64% van de stemmen krijgt.
- We vinden vervolgens het Hof van Justitie, de Europese Centrale Bank en de Raad van Ministers van de Europese Unie die meer dan één Belg op twee vertrouwen inboezemen.
- Drie instellingen behalen minder dan 40% van de vertrouwensstemmen: de Conventie, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.
- Het dient te worden gemeld dat de instelling die het grootste aantal stemmen van wantrouwen heeft gekregen, de Raad van Ministers van de EU is.

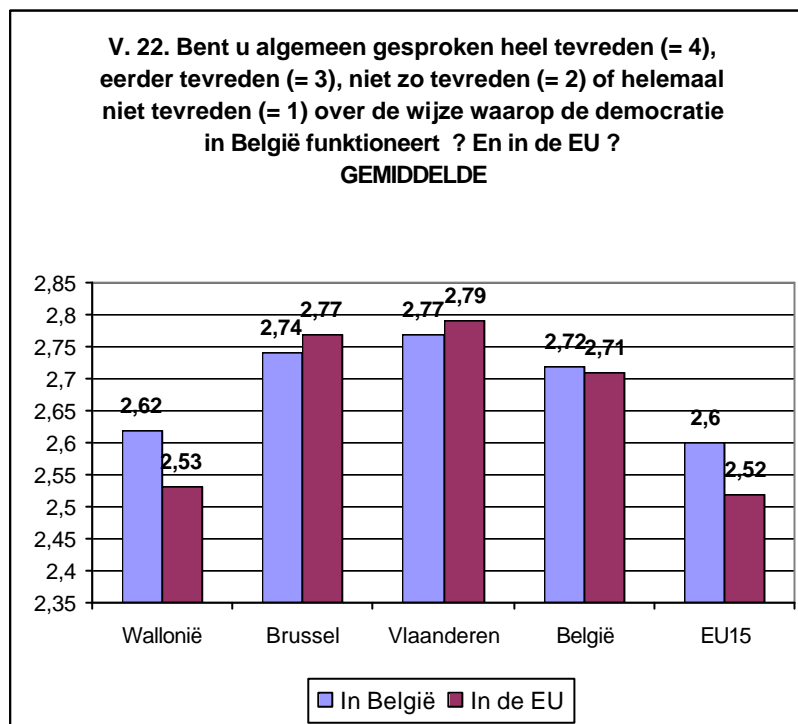

8.3.2. Democratie

Bij het onderzoek van de gewestelijke verschillen, stellen we vast dat de Vlamingen het meest tevreden zijn, zonder echt tevreden te zijn, over de wijze waarop de democratie in ons land en in de Europese Unie functioneert. Ze situeren zich, net zoals de Brusselaars, lichtjes onder het middelpunt van 2,5. De Walen bevinden zich op hun beurt boven dit punt voor wat de democratie in ons land betreft en eronder voor wat de democratie in de Unie betreft.

Op het niveau van de beroepsvariabele, zijn diegenen die het meest tevreden zijn over de wijze waarop de democratie in de Europese Unie functioneert, de studenten (gemiddelde van 2,87), de zelfstandigen (gemiddelde van 2,81) en de bedienden (gemiddelde van 2,80). Diegenen die daarentegen het minst tevreden zijn, zijn de werklozen (gemiddelde van 2,56), de kaderleden (gemiddelde van 2,59) en de gepensioneerden (gemiddelde van 2,56).

Geen van de gemiddelden die we net gezien hebben, is equivalent met de optie nr. 3 « eerder tevreden ». Dit betekent dat de Belgen een goed oog zouden hebben in een grotere democratisering van de Unie en haar instellingen.

9. POSITIE BETREFFENDE ENKELE BELANGRIJKE KWESTIES

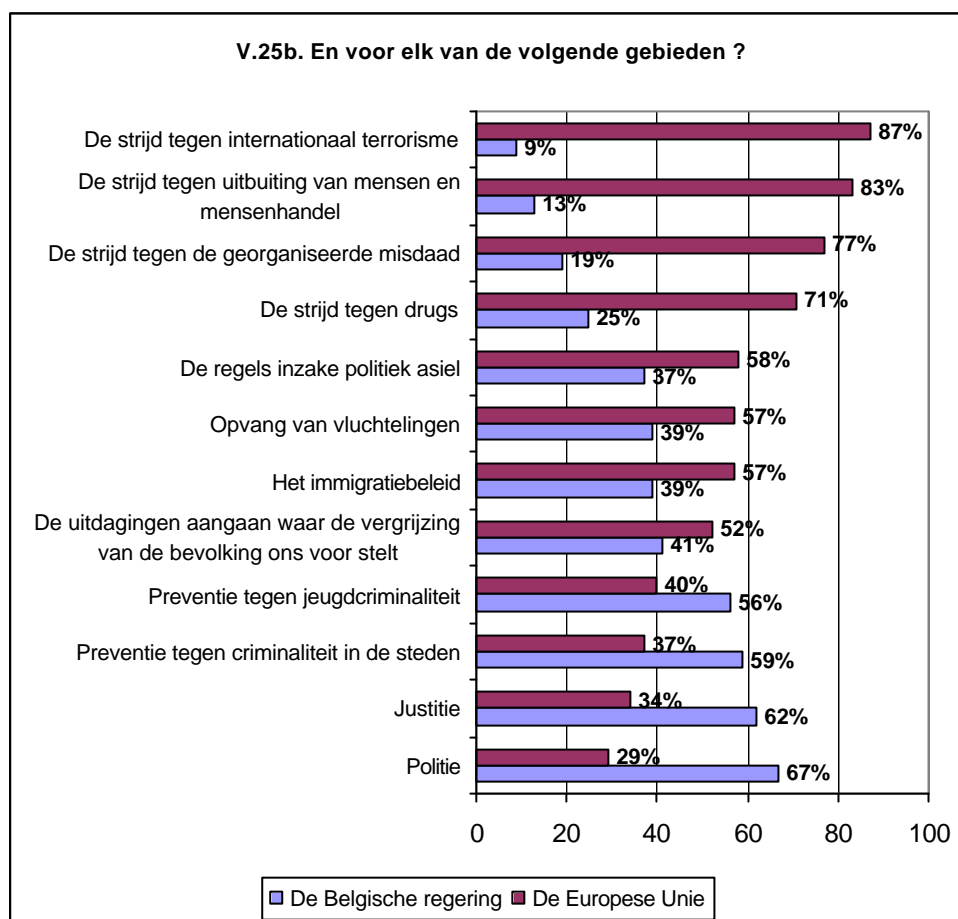
In dit nieuw hoofdstuk zullen we meerdere punten aanhalen. We zullen in de eerste plaats zien welke de gebieden zijn waarvoor de Belgen vinden dat de beslissingen eerder door hun regering moeten worden genomen dan op het niveau van de Europese gemeenschap. Tot slot zullen we ons buigen over hun houding tegenover een Europese grondwet, het vetorecht en de manier waarop de Voorzitter van de Europese Commissie zou moeten worden verkozen. Tot slot zullen we de mening van de ondervraagde personen over een bepaald aantal diverse uitspraken onderzoeken.

9.1. Niveau voor het nemen van beslissingen

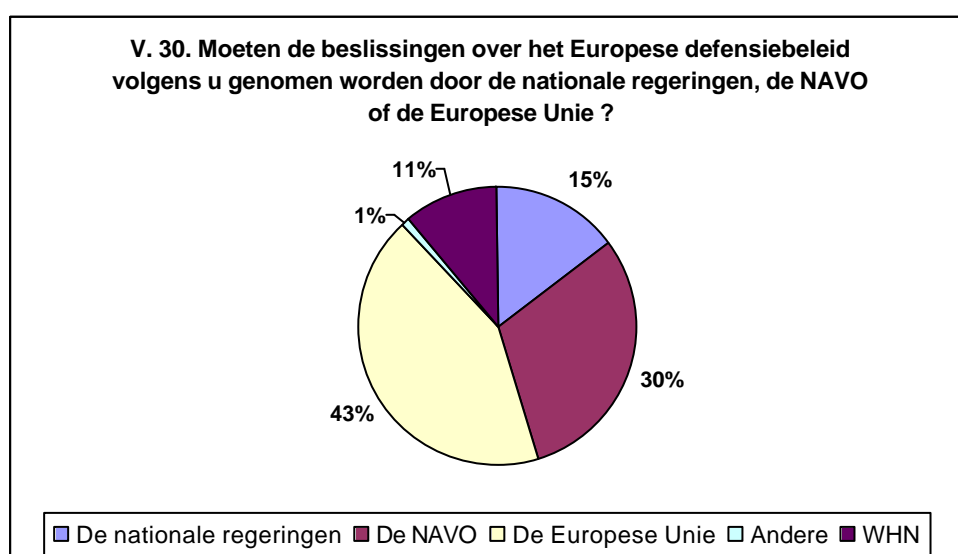
- Als aan de mensen wordt gevraagd of de beslissingen moeten worden genomen door hun nationale regering of binnen de Unie, varieert het antwoord volgens het gebied. Als het immers om een gebied gaat dat dicht bij de individuen staat, zoals het onderwijs, de gezondheid, de sociale zekerheid, de basisreglementering voor radio, televisie, pers of het cultuurbeleid, wenst de meerderheid van de ondervraagde personen dat de beslissingen binnen de nationale regering zouden worden genomen.
- Voor de gebieden die de individuen minder direct in hun alledaags leven lijken te raken, zoals bijvoorbeeld de defensie, het visbeleid, de landbouw, de milieubescherming, de humanitaire hulp, de strijd tegen de armoede, of de hulp aan streken met economische problemen, mogen de beslissingen voor de meesten binnen de Europese Unie worden genomen.
- De gebieden waarvoor de beslissingen prioritair gemeenschappelijk binnen de Unie zouden moeten worden genomen zijn:
 - Het buitenlands beleid tegenover de landen die niet tot de Europese Unie behoren (81% voorstander van het nemen van beslissingen op communautair niveau)
 - De informatie over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen (80% voorstander van het nemen van beslissingen op communautair niveau)
 - De munt (79% voorstander van het nemen van beslissingen op communautair niveau)
 - Het technologisch en wetenschappelijk onderzoek (75% voorstander van het nemen van beslissingen op communautair niveau)
 - De humanitaire hulp (72% voorstander van het nemen van beslissingen op communautair niveau)
- De sectoren die kost wat kost het prerogatief van de Belgische regering moeten blijven, zijn:
 - Het onderwijs (69% voorstander van het nemen van beslissingen op regeringsniveau)
 - De gezondheid en de sociale zekerheid (63% voorstander van het nemen van beslissingen op regeringsniveau)
 - De basisreglementering voor radio, televisie en pers (57% voorstander van het nemen van beslissingen op regeringsniveau)
 - Het cultuurbeleid (53% voorstander van het nemen van beslissingen op regeringsniveau)

We kunnen aan de hand van de volgende grafiek ook zien dat de gebieden zoals de politie, de justitie, de preventie van jeugdcriminaliteit en criminaliteit in de steden (gebieden die de individuen rechtstreeks raken) vooral met zich meebrengen dat de te nemen beslissingen volgens de ondervraagde personen binnen de Belgische regering moeten worden genomen. De beslissingen voor gebieden die evenwel verder van de individuen verwijderd zijn en complexer zijn, mogen binnen de Unie worden genomen. Het gaat bijvoorbeeld om de strijd tegen het internationaal terrorisme, tegen de mensenhandel, tegen de georganiseerde misdaad en tegen drugs, alsook de regels inzake asiel en de opvang van vluchtelingen.

Op het gebied van het Europees defensiebeleid, vindt 43% van de ondervraagde personen dat de beslissingen op dit gebied door de Europese Unie moeten worden genomen. Tot slot denkt 30% dat deze beslissingen door de NAVO moeten worden genomen. Tot slot vindt slechts 15% van de mensen dat dit prerogatief moet worden overgelaten aan de nationale regeringen.

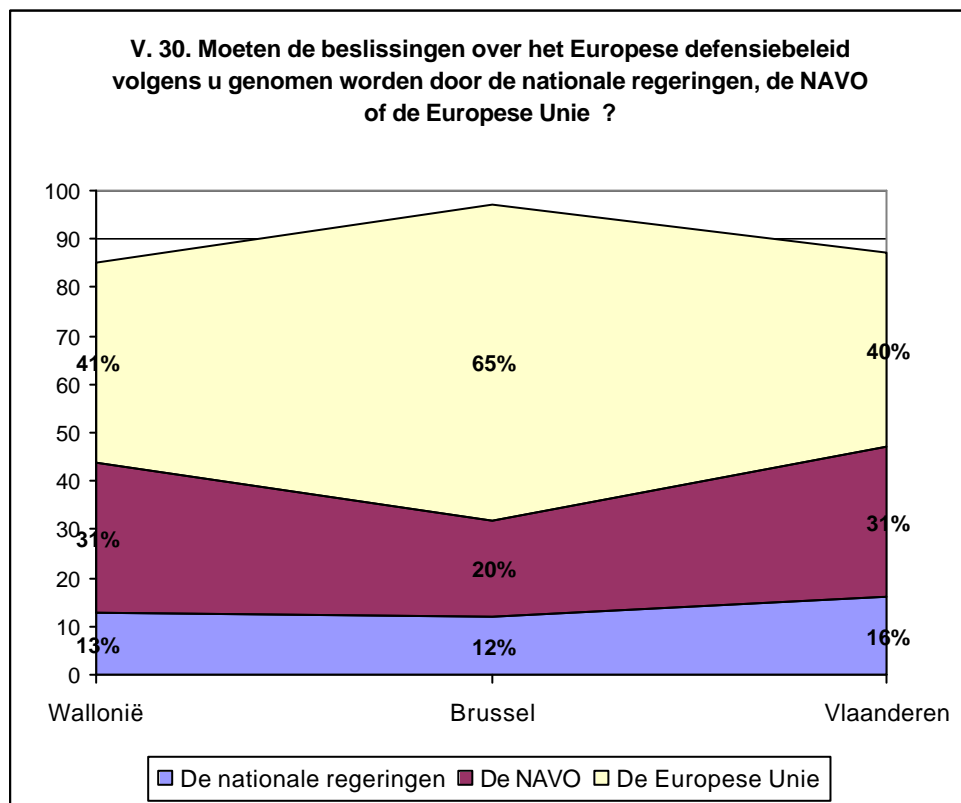

De meerderheid van de Belgen (Brusselaars op kop) vindt dat de beslissingen op het gebied van het Europees defensiebeleid door de Unie moeten worden genomen. 65% van de Brusselaars, 41% van de Walen en 40% van de Vlamingen hebben deze optie immers gekozen.

31% van de Walen en de Vlamingen is van mening dat de beslissingen op het gebied van het Europees defensiebeleid door de NAVO moeten worden genomen, terwijl slechts 20% van de Brusselaars die mening zijn toegedaan.

Het zijn de Vlamingen die het talrijkst (16%) verklaren dat deze beslissingen onder de bevoegdheid van de Belgische regering vallen.

Onder de beroepscategorieën zijn het de zelfstandigen (17%), de bedienden (16%) en de huisvrouwen en -mannen (17%) die het talrijkst van mening zijn dat de beslissingen betreffende het defensiebeleid door de Belgische regering zouden moeten worden genomen. Diegenen die eerder van mening zijn dat dit soort beslissingen door de NAVO moet worden genomen, zijn de werklozen (36%), de huisvrouwen en -mannen (34%) en de studenten (32%). Tot slot zijn diegenen die vinden dat deze beslissingen door de EU moeten worden genomen, veeleer de kaderleden (74%), de zelfstandigen (47%) en de bedienden (45%).

9.2. Een grondwet voor de Europese Unie

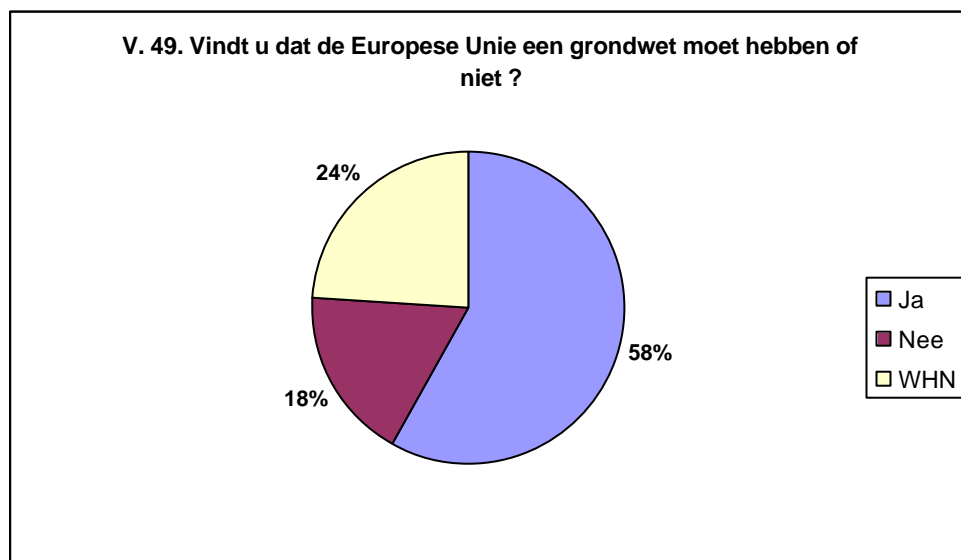
We stellen in de eerste plaats vast dat 24% van de ondervraagde personen geen mening heeft over de vraag rond een Grondwet voor de Unie. Op de overige 76% van de personen, is 58% van mening dat de Europese Unie een grondwet zou moeten hebben. Er resteert dus slechts 18% tegen de opstelling van een gemeenschappelijke Grondwet voor alle lidstaten van de Europese Unie.

De categorieën waar men het meest mensen vindt die niet weten of de Europese unie al dan niet een Grondwet moet hebben, zijn:

- diegenen die geen of weinig kennis hebben van de Unie
- diegenen die niet tevreden zijn met hun persoonlijk leven
- diegenen die het minst onderwijs hebben genoten

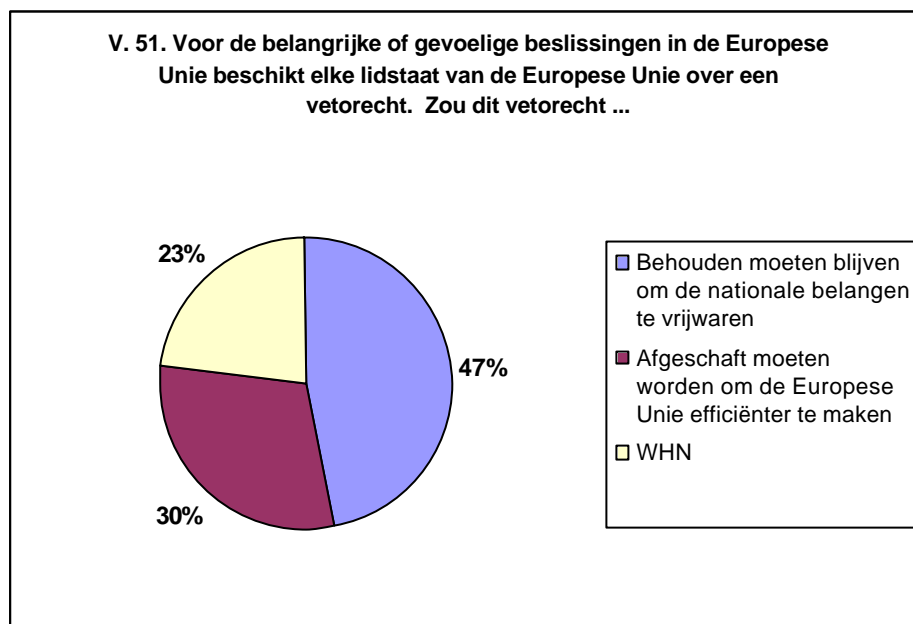
Diegenen die het talrijkst een Grondwet voor de Unie te willen, zijn:

- de kaderleden (74%)
- diegenen die langer dan tot 20 jaar hebben gestudeerd (71%)
- diegenen met een zeer goede kennis van de Unie (78%)
- diegenen die goed op de hoogte zijn van de uitbreiding.

9.3. Het vetorecht

Net zoals voor de vraag betreffende een gemeenschappelijke Grondwet voor alle Lidstaten, heeft slechts 77% van de mensen geantwoord op de vraag over het vetorecht. Op deze 77% van de personen, denkt 47% dat het vetorecht moet worden behouden om de nationale belangen te vrijwaren en 30% vindt dat het vetorecht zou moeten worden afgeschaft om de Europese Unie efficiënter te maken.

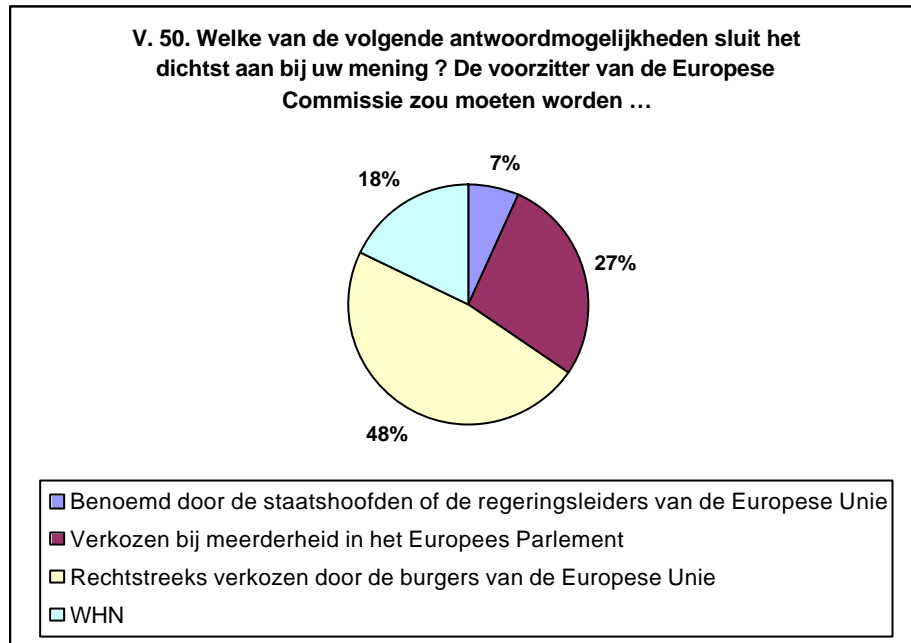

9.4. Aanstelling van de Voorzitter van de Commissie

Voor bijna de helft van de ondervraagde Belgen zou de Voorzitter van de Europese Commissie rechtstreeks door de burgers van de Europese Unie moeten worden verkozen.

Ongeveer één Belg op vier vindt dat de Voorzitter zou moeten worden verkozen bij meerderheid in het Europees Parlement.

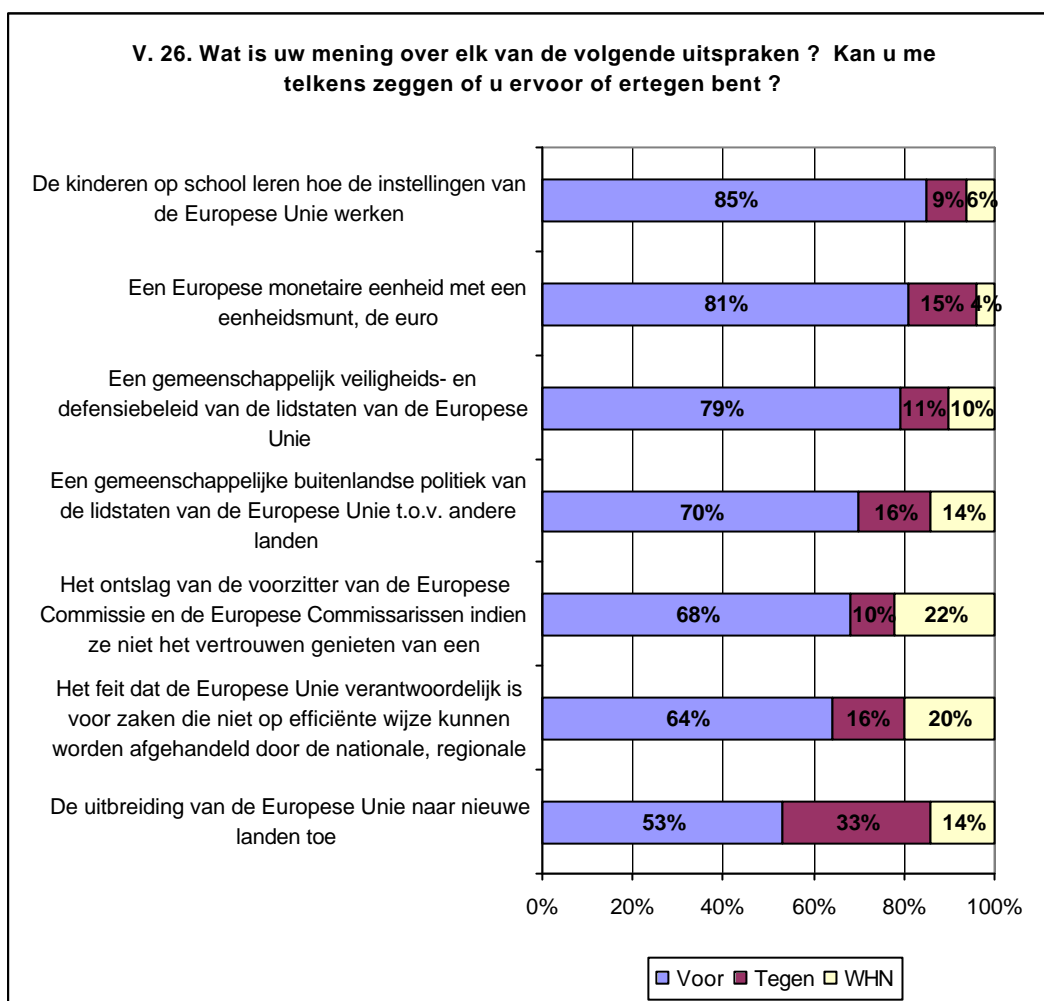
De rest, d.w.z. 7%, houdt staande dat de Voorzitter zou moeten worden benoemd door de staatshoofden en de regeringsleiders van de Europese Unie.

9.5. Diverse vragen

Men heeft vervolgens aan de ondervraagde personen een lijst voorgelegd van 7 belangrijke zaken in verband met de Europese Unie, waarbij hen gevraagd werd zich gewoon « voor » of « tegen » uit te spreken.

- Eerste vaststelling: alle voorgestelde opties overschrijden steeds 50 % van de gunstige stemmen.
- In de eerste plaats spreken de mensen zich zeer gunstig uit (85%) om de kinderen op school te leren hoe de instellingen van de EU werken. We hebben in de vorige rapporten van Eurobarometer (56.3 en 57) gezien dat de ondervraagde personen het vaak spijtig vinden dat ze de Europese Unie niet beter kennen en dat ze deze optie op de eerste plaats (EB 57) of op de tweede plaats (EB 56.3) zetten.
- In de tweede plaats spreekt 81% van de mensen zich gunstig uit over een Europese monetaire eenheid met een eenheidsmunt.
- Het trio op kop wordt aangevuld door het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten van de Unie, waarbij 79% van de ondervraagde personen zich ervoor uitspreekt.
- 70% van de Belgen is voor een gemeenschappelijke buitenlandse politiek van de lidstaten tegenover de andere landen en ongeveer twee Belgen op drie zijn ervoor dat de Voorzitter van de Europese Commissie en de Europese Commissarissen worden ontslagen indien ze niet het vertrouwen genieten van een meerderheid van de leden in het Europees Parlement.
- 64% van de ondervraagde personen spreekt zich uit voor het beginsel van de subsidiariteit.
- De uitbreiding wordt als laatste geciteerd, maar 53% van de Belgen zegt niettemin voor deze procedure te zijn, tegenover 50% tijdens Eurobarometer 57 en 44% tijdens Eurobarometer 56.3.

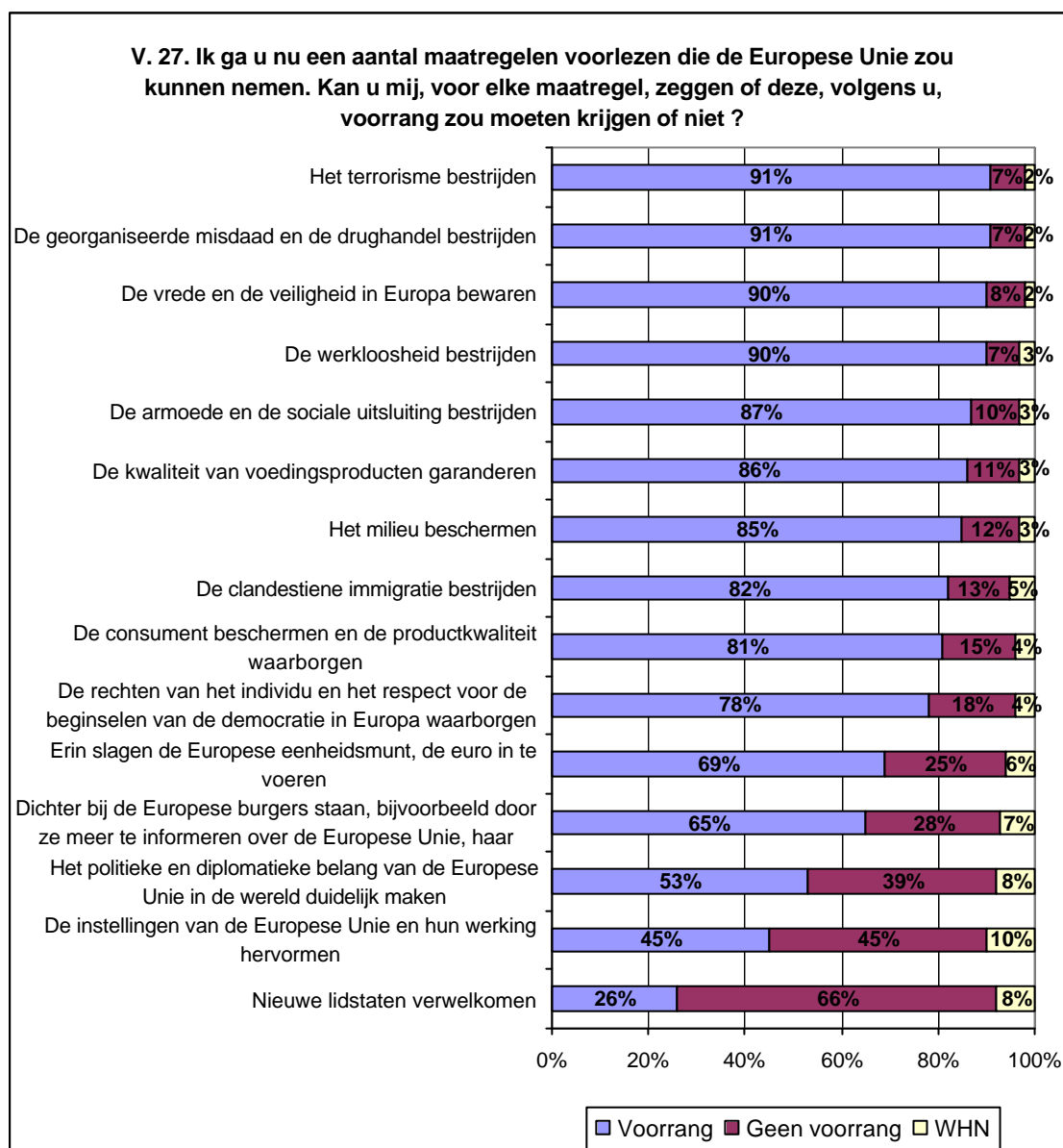
10. PRIORITEIT EN DOELTREFFENDHEID VAN DE ACTIES VAN DE EU

Er werd een lijst van 15 maatregelen aan de ondervraagde personen voorgelegd, waarbij hen eerst werd gevraagd of elk van die maatregelen volgens hen voorrang zou moeten krijgen op de andere en om zich vervolgens uit te spreken over de doeltreffendheid van de EU in het kader van deze maatregelen.

10.1. Prioriteit van de acties van de EU

- We kunnen eerst en vooral vaststellen dat de mensen zich voor elk van de voorgestelde maatregelen meer ten gunste van "voorrang" dan van "geen voorrang" uitspreken. Er zijn evenwel twee uitzonderingen: de hervorming van de instellingen van de EU en de verwelcoming van nieuwe lidstaten.
- Er zijn 7 maatregelen die door ongeveer 85% van de mensen of meer als prioritair worden erkend:
 - Het terrorisme bestrijden (91%)
 - De georganiseerde misdaad en de drughandel bestrijden (91%)
 - De vrede en de veiligheid in Europa bewaren (90%)
 - De werkloosheid bestrijden (90%)
 - De armoede en de sociale uitsluiting bestrijden (87%)
 - De kwaliteit van voedingsproducten garanderen (86%)
 - Het milieu beschermen (85%)

De drie meest prioritaire maatregelen zijn gekoppeld aan veiligheidskwesties. We vinden dus de angsten terug die we in het eerste gedeelte hebben vastgesteld. Er zijn enkele evoluties geweest sedert het rapport Eurobarometer 57. De strijd tegen het terrorisme, de strijd tegen de georganiseerde misdaad en de drughandel werden daar respectievelijk op de 5de en de 6de plaats geciteerd. De vrede en de veiligheid bewaren kwam daarentegen op de eerste plaats. Na deze bezorgdheden over de veiligheid, vinden we twee punten die te maken hebben met het sociaal en economisch gebied: de strijd tegen de werkloosheid en de strijd tegen de armoede en de sociale uitsluiting.

10.2. Doeltreffendheid van het optreden van de EU

Dezelfde lijst van maatregelen werd opnieuw aan de ondervraagde personen voorgelegd met de vraag zich deze keer uit te spreken over het niveau van doeltreffendheid van de Unie voor deze zaken. We kunnen dus sommige overeenstemmingen en discrepanties vaststellen tussen de verwachtingen van de burgers (de prioriteiten) en de doeltreffendheid die ze aan de Unie toekennen in verband met deze verwachtingen.

Er is overeenstemming in vier gevallen:

- De vrede en de veiligheid in Europa bewaren (prioriteit: 3de plaats; doeltreffendheid: 2de plaats)
- De kwaliteit van voedingsproducten garanderen (prioriteit en doeltreffendheid: 6de plaats)
- Het milieu beschermen (prioriteit: 7de plaats; doeltreffendheid: 9de plaats)
- Dichter bij de Europese burgers staan (prioriteit: 12de plaats; doeltreffendheid: 10de plaats)

We kunnen dus vaststellen dat, wanneer er een overeenstemming is, aan de verwachtingen van de Belgische burgers op dat gebied voldaan is. Als er, omgekeerd, een discrepantie is, betekent dit dat niet aan de verwachtingen werd voldaan, of dat te goed aan de verwachtingen werd voldaan. Er kunnen twee soorten discrepanties zijn: ofwel worden de maatregelen als prioritair, maar niet doeltreffend beoordeeld (wat we de positieve discrepanties noemen: de mensen verwachten meer. Het zijn dus de onbevredigde verwachtingen), ofwel worden ze als doeltreffend erkend, maar niet prioritair (negatieve discrepanties: de mensen verwachten minder. Het zijn dus te goed vervulde verwachtingen).

We kunnen drie zeer belangrijke positieve discrepanties vaststellen:

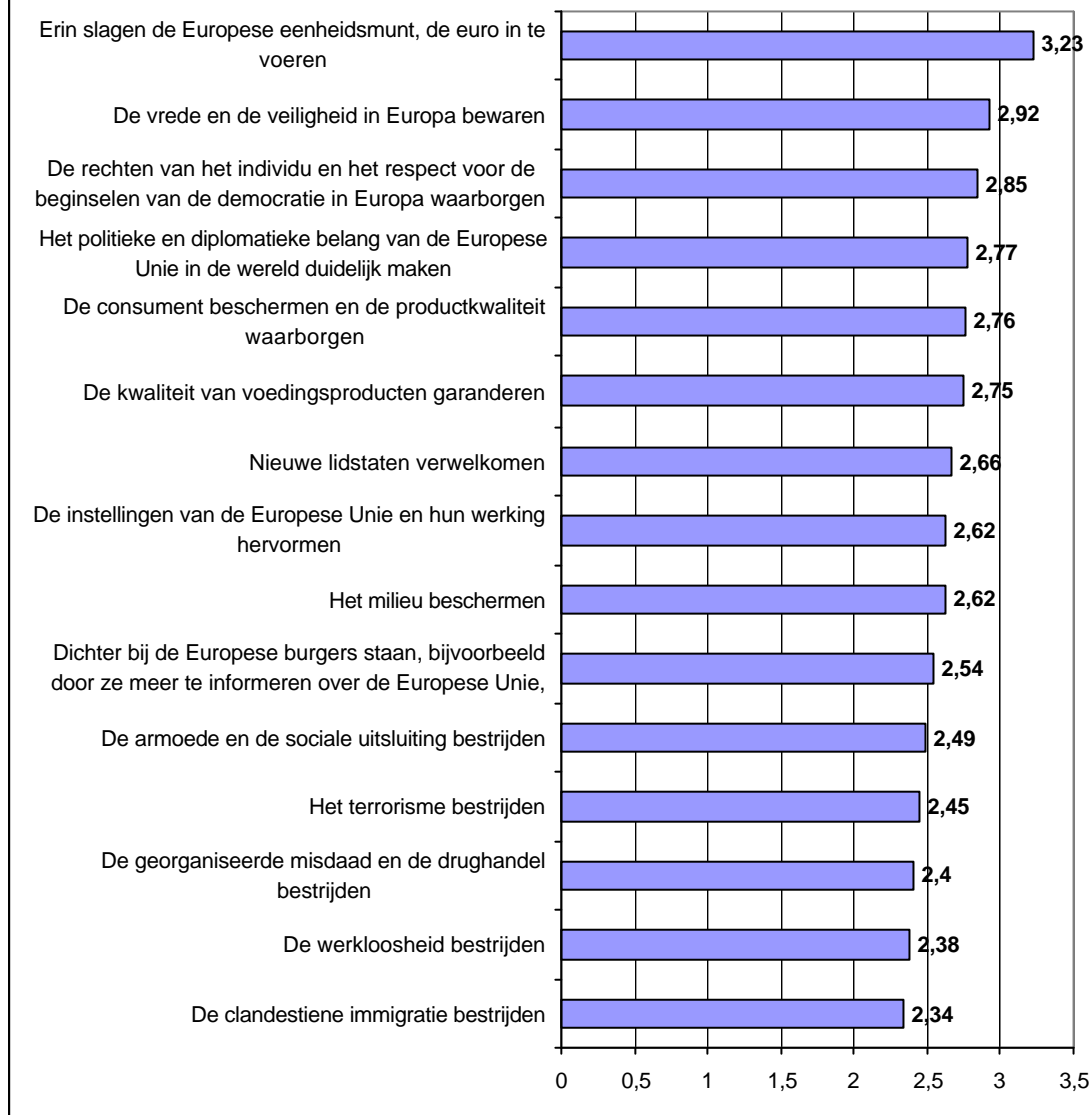
- Het terrorisme bestrijden (prioriteit: 1ste plaats; doeltreffendheid: 12de plaats)
- De georganiseerde misdaad en de drughandel bestrijden (prioriteit: 2de plaats; doeltreffendheid 13de plaats)
- De werkloosheid bestrijden (prioriteit: 4de plaats; doeltreffendheid: 14de plaats)

Er kunnen daarentegen drie belangrijke negatieve discrepanties worden vastgesteld:

- De rechten van het individu en het respect voor de beginselen van de democratie in Europa waarborgen (prioriteit: 10de plaats; doeltreffendheid 3de plaats)
- Het Europese en diplomatieke belang van de Europese Unie in de wereld duidelijk maken (prioriteit: 13de plaats; doeltreffendheid: 4de plaats)
- Nieuwe lidstaten verwelkomen (prioriteit: 15de plaats; doeltreffendheid: 7de plaats)

V. 28. Kan u me voor elk van de volgende gebieden zeggen of u denkt dat het optreden van de Europese Unie heel doeltreffend (= 4), redelijk doeltreffend (= 3), niet erg doeltreffend (= 2) of helemaal niet doeltreffend (= 1) is of zou zijn ?

GEMIDDELDE

11. DE EURO

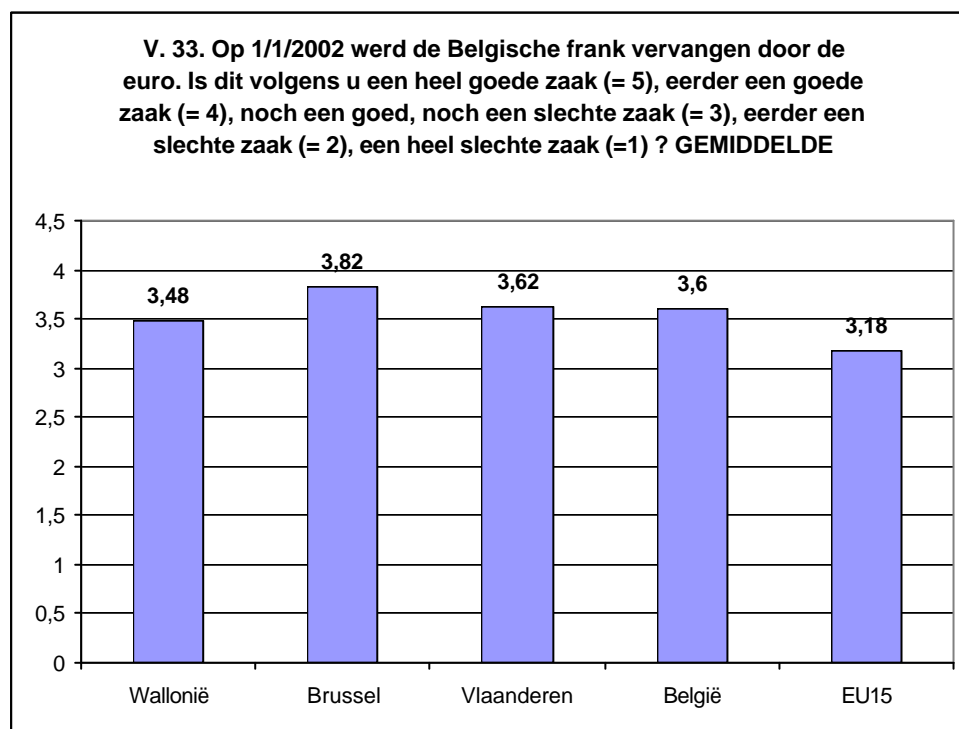
11.1. Een goede of een slechte zaak?

Om ons gedeelte over de Belgische burgers en de Europese Unie af te sluiten, werden enkele vragen gesteld om te zien hoe de nieuwe Europese munt wordt gezien en hoe de munt is geïntegreerd.

Onder de ondervraagde Belgen staan de Brusselaars het meest positief tegenover de euro. Zij vinden immers het meest dat de euro eerder een goede zaak is. Daarna komen de Vlamingen die tegenover de nieuwe munt iets minder enthousiast staan dan de Brusselaars. De Walen denken van hun kant dat de euro noch een goede, noch een slechte zaak is. Ze uiten meer voorbehoud en zijn neutraler tegenover de eenheidsmunt. De andere ondervraagde Europeanen zijn sceptischer dan de Belgen.

Alle variabelen bijeengenomen, vormen de kaderleden en de personen die langer dan tot 20 jaar hebben gestudeerd, de twee categorieën die het meest positief staan tegenover de euro.

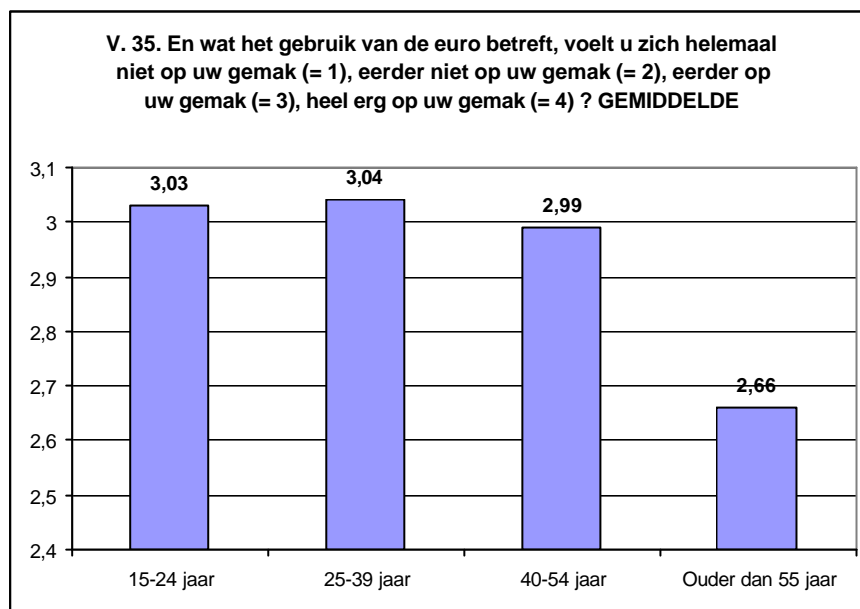
Diegenen die vinden dat de Europese Unie een algemeen positief imago heeft, denken dat de eenheidsmunt een goede zaak is. Diegenen die echter een negatief beeld hebben, diegenen die ouder zijn dan 55 jaar, diegenen die enkel tot 15 jaar hebben gestudeerd, alsook alle andere sceptici tegenover de Unie vormen de categorieën waar men het meest individuen vindt die van mening zijn dat de euro een slechte zaak is.

11.2. Gemakkelijkheid van gebruik

Als we rekening houden met de leeftijd van de ondervraagde personen, geven we ons er rekenschap van dat het de personen tussen 15 tot 40 jaar zijn die zich het meest op hun gemak voelen met deze nieuwe munt. De leeftijdsgroep van 40-45 jaar is iets minder op zijn gemak en diegenen ouder dan 55 jaar zijn het minst van al op hun gemak.

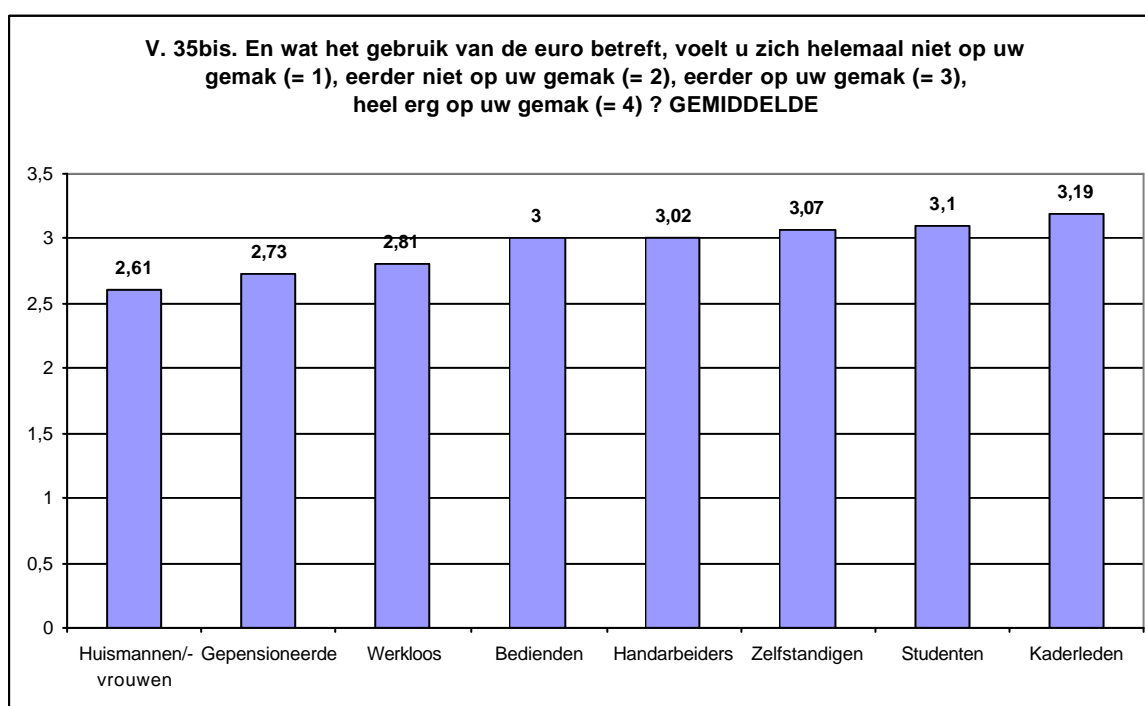
Dit gezegd zijnde, lijkt niemand zich volledig voorbijgestreefd te voelen door de euro. Allen vinden immers dat ze relatief op hun gemak zijn met de Europese munt.

Nog steeds wat het gemak of de moeilijkheid bij het gebruik van de euro betreft, houden we nu rekening met het beroep van de ondervraagde individuen.

De kaderleden, de studenten en de zelfstandigen vormen de groep individuen die zich het meest op hun gemak voelen met de euro, zonder zich daarom helemaal op hun gemak te voelen.

De personen die zich het minst op hun gemak voelen, zijn natuurlijk diegenen die minder te maken krijgen met geld door hun specifieke beroepscategorie. Het gaat om huisvrouwen en -mannen, gepensioneerden en werklozen. Zij verklaren dat ze eerder niet op hun gemak zijn.

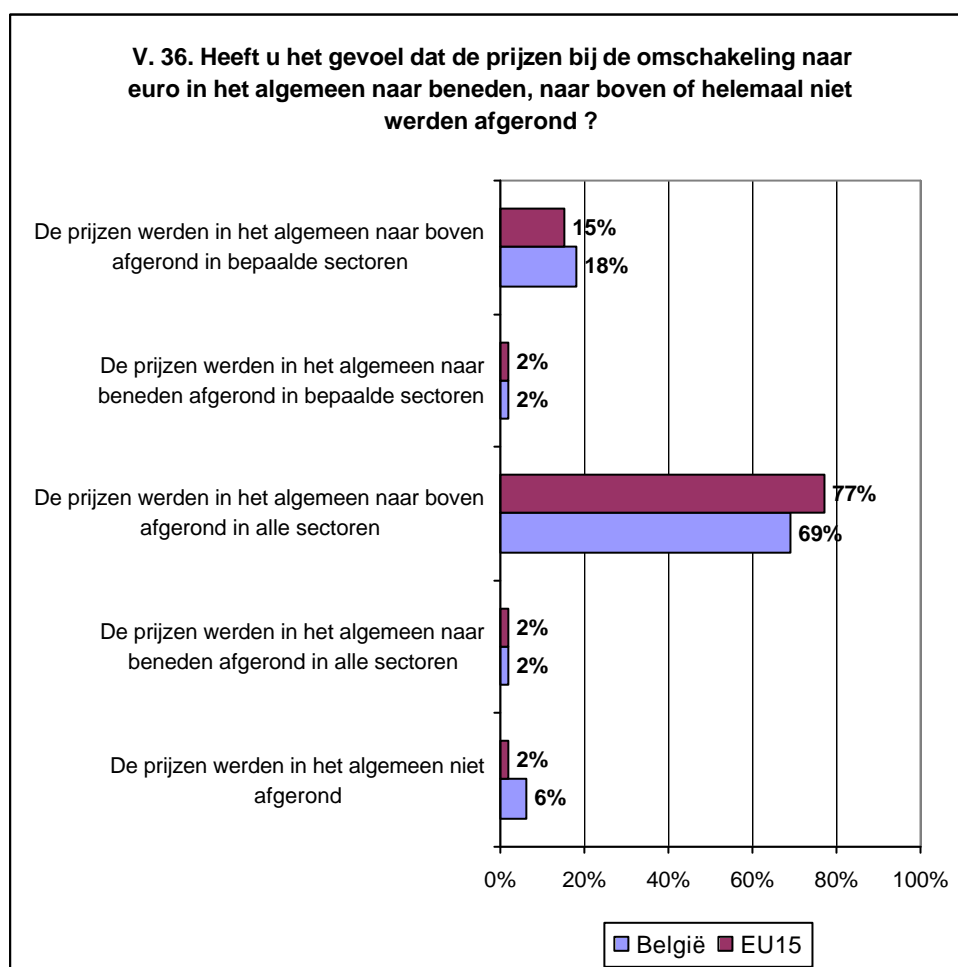

11.3. Schommeling van de prijzen

Met de overgang naar de euro hebben we allemaal te maken gekregen met de omzetting van de prijzen. De handelaars en alle personen die in de handelssector werken, hebben hun prijzen in euro moeten omzetten. In dit opzicht heeft het merendeel van de Belgen en de Europeanen vooral het gevoel dat de prijzen in alle sectoren naar boven werden afgerond. 77% van de ondervraagde Europeanen en 69% van de Belgen denkt er immers zo over. Volgens al deze personen zouden alle sectoren geraakt zijn door een omzetting van de prijzen naar boven.

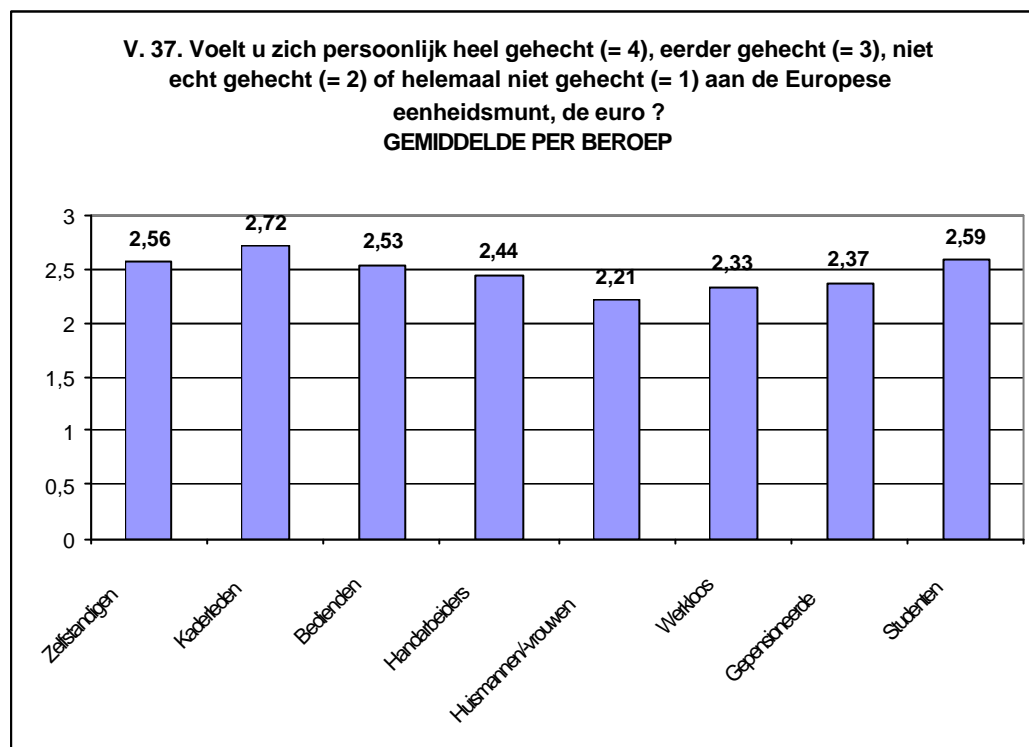
In tegenstelling tot deze tendens vindt slechts 2% van de Belgen en de Europeanen dat de prijzen in alle sectoren naar beneden werden afgerond.

Andere ondervraagde personen houden rekening met een meer genuanceerde positie en denken niet dat alle sectoren hetzelfde lot hebben ondergaan. 18% van de Belgen en 15% van de Europeanen heeft immers het gevoel dat de prijzen in het algemeen naar boven werden afgerond in bepaalde sectoren en niet in alle sectoren.

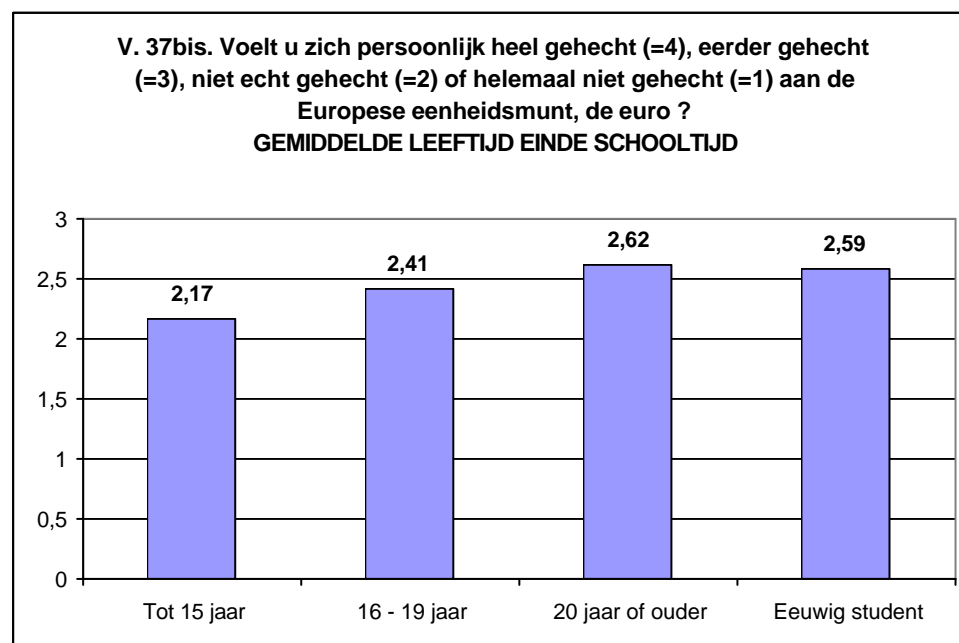

11.4. Gehechtheid aan de nieuwe munt

De meerderheid van de Belgen heeft de nieuwe punt eerder goed aanvaard en heeft ze goed geïntegreerd. Niettemin zijn er zeer weinig die verklaren aan de euro gehecht te zijn. De personen die er het meest aan gehecht lijken te zijn, zijn de kaderleden, de studenten en de zelfstandigen. De huisvrouwen en -mannen, de gepensioneerden, alsook de werklozen voelen zich van hun kant niet erg aan deze munt gehecht.

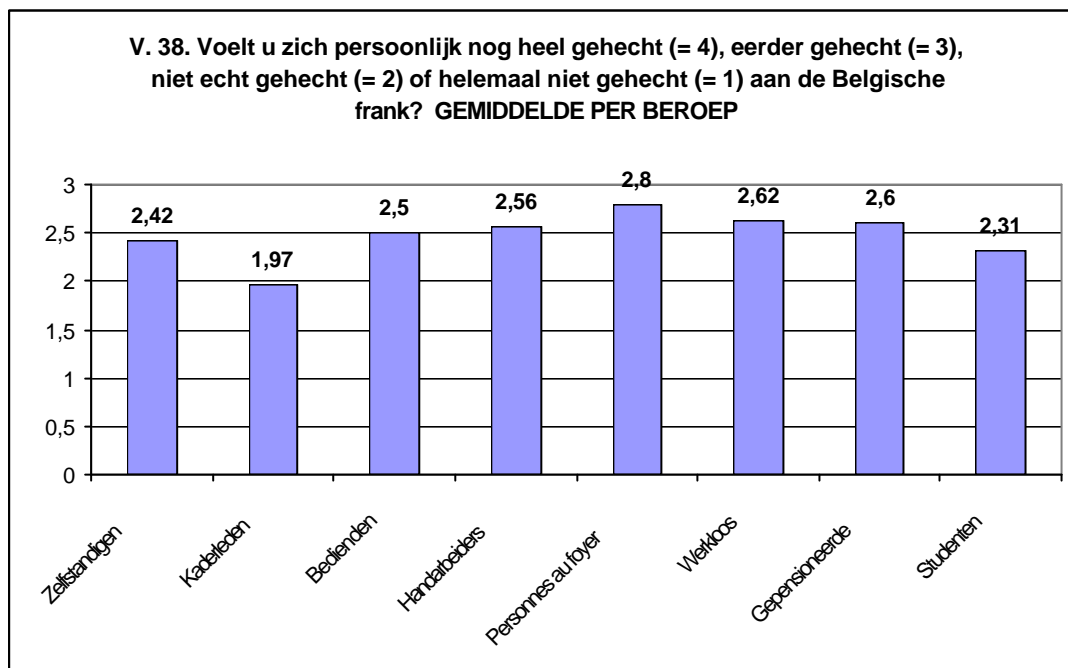
Vanuit het standpunt van de opleidingsgraad bekeken, zijn het de personen die tot 20 jaar en langer hebben gestudeerd en al diegenen die nog steeds studeren, die het meest aan de euro gehecht zijn. Diegenen die hun studies daarentegen hebben stopgezet voor de leeftijd van 20 jaar geven niet de indruk aan de Europese eenheidsmunt gehecht te zijn.

11.5. Gehechtheid aan de Belgische frank

De gehechtheid aan de nieuwe munt is niet het dominerend gevoel van de Belgen. Sommigen zijn eraan gehecht, maar zonder meer. Anderen voelen zich er helemaal niet aan gehecht. Hetzelfde geldt voor het gevoel van de Belgen tegenover de oude Belgische frank.

Het zijn de personen die zich het minst aan de euro gehecht voelen, d.w.z. de huisvrouwen en -mannen, de gepensioneerden en de werklozen die het meest nostalgie tonen tegenover de Belgische frank. Parallel zijn het de mensen die het meest aan de euro gehecht zijn die het meest onverschillig staan tegenover de oude Belgische frank. Het gaat vooral om kaderleden.

12. CONCLUSIES VAN HET 2DE GEDEELTE

12.1. Wat de Belgen over de Europese Unie denken

De Europese vlag

Een zeer grote meerderheid van de Belgische bevolking kent de Europese vlag en weet dat ze verband houdt met de Europese Unie, de Gemeenschap, de eenheidsmarkt of met de Raad van Ministers van de Europese Unie. Slechts 3% weet niet wat ze voorstelt. Globaal **vindt de Belgische bevolking dat de Europese vlag een goed symbool is** voor Europa. Ze zijn met 6% meer dan de andere Europeanen om dat te denken. De Belgen zijn ook talrijker dan de andere Europeanen om te vinden dat de Europese vlag iets goeds voorstelt (71%). Ze zijn daarentegen minder enthousiast over het feit dat de Europese vlag zich naast de Belgische vlag zou moeten bevinden op alle openbare gebouwen van het land.

Een Lidstaat zijn van de Europese Unie

Voordelen voor België van een Lidmaatschap

De meerderheid van de ondervraagde Belgen vindt **dat het eerder een goede zaak is dat België deel uitmaakt van de Europese Unie**. De Brusselaars zijn het talrijkst om dat te denken, gevolgd door de Vlamingen en dan door de Walen. Zeer weinig Belgen zeggen dat het een slechte zaak is. Diegenen die sceptisch zijn over de vraag antwoorden veeleer dat het noch een goede, noch een slechte zaak is. Als de Belgen over dit onderwerp positief zijn, komt dat omdat ze **in het algemeen van mening zijn dat hun land voordelen gehaald heeft uit zijn lidmaatschap van de Unie**. De Brusselaars zijn zeer talrijk (76%) om te denken dat België voordelen haalt uit zijn lidmaatschap van de Unie. De Vlamingen (55%) en de Walen (50%) denken dat iets minder.

Persoonlijke voordelen voor de Belgische burgers

Voor de meeste Belgen **heeft de toetreding van België tot de Unie persoonlijke voordelen met zich meegebracht**. De Brusselaars zijn in dit opzicht bijzonder positief. Het dient te worden gesignaleerd dat geen enkel van de drie Belgische gewesten een lager gemiddelde heeft dan het communautair gemiddelde. Onder de diverse socio-culturele en socio-professionele categorieën, zijn diegenen die van mening zijn dat ze persoonlijk veel voordelen hebben behaald:

- De jongeren van 15-24 jaar en de groep van 25-39 jaar
- Diegenen die tot 20 jaar en langer hebben gestudeerd of die nog studeren
- De kaderleden, de zelfstandigen en de studenten.

Diegenen die daarentegen vinden dat de toetreding tot de Europese Unie geen persoonlijke voordelen oplevert, zijn:

- De personen ouder dan 40 jaar
- Diegenen die met hun opleiding gestopt zijn voor de leeftijd van 20 jaar
- De werklozen en de huisvrouwen en -mannen.

De Europese instellingen

Het Europees parlement en de Europese Commissie zijn de twee best gekende instellingen bij de Belgen. 94% van deze laatsten heeft immers al van het Parlement en 87% van de Commissie gehoord. De instellingen die de Belgen het minst kennen, zijn dezelfde voor alle andere burgers van de Unie. Het gaat om het Comité van de Regio's, het Economisch en Sociaal Comité, de Conventie over de toekomst van de Unie en de Europese Ombudsman.

Het dient ook te worden genoteerd dat de personen die het meest sceptisch staan tegenover de Unie steeds met 10% minder zijn dan de anderen die over de verschillende instellingen hebben horen praten.

Er zijn steeds meer Brusselaars die de diverse instellingen kennen. De Vlamingen daarentegen zijn het minst talrijk om ze te kennen.

Belang en vertrouwen toegekend aan de Europese instellingen

Er zijn twee instellingen die zich zeer duidelijk onderscheiden: het Europees Parlement en de Europese Commissie. Volgens de Belgen zijn deze twee instellingen het belangrijkste en hebben ze in deze instellingen het meest vertrouwen.

De ondervraagde personen halen vervolgens het Europees Hof van Justitie, de Raad van Ministers van de EU, de Europese Centrale Bank en het Rekenhof aan.

Tot slot zijn de vier instellingen waaraan het minst belang wordt gehecht en waarin men minder vertrouwen heeft de Europese Ombudsman, de Conventie, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's. Het dient te worden gemeld dat dit klassement precies overeenstemt met datgene van de kennis van de instellingen. Hoe meer de Belgen een instelling kennen, hoe meer belang ze eraan hechten en hoe meer vertrouwen ze erin hebben.

De Brusselaars zijn talrijker dan hun tegenhangers van de twee andere gewesten om te vinden dat de Europese instellingen een belangrijke rol spelen in het leven van de Unie.

Positie van de Belgen over enkele belangrijke zaken

Het nemen van beslissingen

Als men aan de Belgische bevolking vraagt of de beslissingen op Belgisch niveau of op Europees niveau moeten worden genomen, varieert hun antwoord volgens het betrokken gebied. Hoe dichter het gebied bij de individuen staat (onderwijs, gezondheid, sociale zekerheid, politie, justitie, enz.), hoe meer Belgen vinden dat de beslissingen door de Belgische regering moeten worden genomen. Hoe verder het gebied evenwel van het leven van de individuen is verwijderd (defensie, humanitaire hulp, de hulp aan streken met economische problemen, de strijd tegen het internationaal terrorisme, tegen drugs enz.), hoe meer Belgen vinden dat het de Europese Unie is die over deze zaken moet beslissen.

De gebieden waarvoor de beslissingen prioritair gemeenschappelijk binnen de Unie zouden moeten worden genomen, zijn:

- Het buitenlands beleid tegenover de landen die niet tot de Europese Unie behoren (81% voorstander van het nemen van beslissingen op communautair niveau)
- De informatie over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen (80% voorstander van het nemen van beslissingen op communautair niveau)
- De munt (79% voorstander van het nemen van beslissingen op communautair niveau)
- Het technologisch en wetenschappelijk onderzoek (75% voorstander van het nemen van beslissingen op communautair niveau)
- De humanitaire hulp (72% voorstander van het nemen van beslissingen op communautair niveau)

Op het gebied van het Europees defensiebeleid, vindt 43% van de ondervraagde personen dat de beslissingen op dit gebied door de Europese Unie moeten worden genomen. Tot slot denkt 30% dat deze beslissingen door de NAVO moeten worden genomen. Tot slot vindt slechts 15% van de mensen dat dit prerogatief moet worden overgelaten aan de nationale regeringen.

Grondwet, vetorecht, voorzitter van de Commissie

Wat het bestaan van een Europese grondwet betreft, weet 24% van de ondervraagde Belgische bevolking niet of de EU een gemeenschappelijke Grondwet voor alle lidstaten zou moeten hebben. Op diegenen die hebben geantwoord, **denkt een grote meerderheid dat de Unie een Grondwet zou moeten hebben** (58% voor en 18% tegen).

Tot slot stellen we naar aanleiding van het behoud of de afschaffing van het vetorecht opnieuw vast dat 23% van de mensen niet heeft geantwoord. Onder diegenen die zich hebben geuit, **vindt een meerderheid (47%) dat het vetorecht behouden moet blijven om de nationale belangen van België te vrijwaren**. De anderen, die minder talrijk zijn (30%), willen de afschaffing van het vetorecht om de Unie efficiënter te maken.

Tot slot **is 48% van de ondervraagde personen van mening dat de Voorzitter van de Commissie rechtstreeks moet worden verkozen door de Europese burgers**. 27% vindt dat hij moet worden verkozen bij meerderheid in het Europees Parlement. Een zeer kleine gedeelte van de Belgen (7%) is voor een benoeming door de staatshoofden en de regeringsleiders van de Unie.

Diverse zaken

Er werden enkele maatregelen en beleidstypes aan de ondervraagde personen voorgelegd met de vraag of ze er eerder voor of tegen waren. De drie uitspraken die het meest gunstige stemmen behaalden zijn:

- De kinderen op school leren hoe de instellingen van de Europese Unie werken (85% van de stemmen voor.)
- Een Europese monetaire eenheid met een eenheidsmunt, de euro (81% van de stemmen voor)
- Een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten van de Unie (79% van de stemmen voor).

Prioriteit en doeltreffendheid van de maatregelen van de Europese Unie

- **Er zijn 7 maatregelen die door meer dan 85% van de ondervraagde Belgen als prioritair worden erkend.** We kunnen vaststellen dat **meerdere van deze acties zijn gekoppeld aan veiligheidskwesties**.
 - Het terrorisme bestrijden (91%)
 - De georganiseerde misdaad en de drughandel bestrijden (91%)
 - De vrede en de veiligheid in Europa bewaren (90%)
 - De werkloosheid bestrijden (90%)
 - De armoede en de sociale uitsluiting bestrijden (87%)
 - De kwaliteit van voedingsproducten garanderen (86%)
 - Het milieu beschermen (85%)
- De maatregelen die de grootste overeenstemming tonen tussen de prioriteit en de doeltreffendheid zijn:
 - De vrede en de veiligheid in Europa bewaren (prioriteit: 3de plaats; doeltreffendheid: 2de plaats)
 - De kwaliteit van voedingsproducten garanderen (prioriteit en doeltreffendheid: 6de plaats)
 - Het milieu beschermen (prioriteit: 7de plaats; doeltreffendheid: 9de plaats)
 - Dichter bij de Europese burgers staan (prioriteit: 12de plaats; doeltreffendheid: 10de plaats)

We kunnen ervan uitgaan dat de verwachtingen in deze gevallen voldaan zijn.

- De drie domeinen waarin de verwachtingen minder worden bevredigd, zijn:
 - De strijd tegen het terrorisme (prioriteit: 1ste plaats; doeltreffendheid: 12de plaats)
 - De georganiseerde misdaad en de drughandel bestrijden (prioriteit: 2de plaats; doeltreffendheid 13de plaats)
 - De werkloosheid bestrijden (prioriteit: 4de plaats; doeltreffendheid: 14de plaats)

De Belgen en de euro

Weinig van de Belgen vinden dat de nieuwe munt een heel goede zaak is. Ze situeren zich eerder tussen de uitspraak « de euro is noch een goede, noch een slechte zaak » en « de euro is eerder een goede zaak ». Diegenen die het talrijkst vinden dat het eerder een goede zaak is, zijn de Brusselaars, de kaderleden en diegenen die langer dan tot 20 jaar hebben gestudeerd. Diegenen die het minst enthousiast zijn tegenover de nieuwe munt zijn de personen die algemeen vinden dat de Unie een negatief imago heeft, diegenen die ouder zijn dan 55 jaar, diegenen die studies hebben gevolgd tot 15 jaar, de huisvrouwen en -mannen en de gepensioneerden.

Nog steeds wat het gemak of de moeilijkheid bij het gebruik van de euro betreft, voelen de Belgen zich eerder op hun gemak. Diegenen van 15-39 jaar zijn de individuen die zich het meest op hun gemak voelen. Boven de 40 jaar gebruiken de mensen de euro met iets minder gemak.

De overgang naar de euro heeft tot de omzetting van alle prijzen geleid. De meeste Belgen (69%) hebben het gevoel dat de prijzen in alle sectoren naar boven werden afgerond. Er is daarentegen maar 2% die denkt dat de prijzen in alle sectoren naar boven werden afgerond. De anderen denken dat de prijzen in sommige sectoren werden verhoogd en in andere verlaagd.

12.2. Kennis van de Europese Unie en Informatie

Kennis van de Europese Unie

Het kennisniveau over de Europese Unie is in België eerder matig. Een quizz heeft uitgewezen dat 1 Belg op 4 weet dat er een Europees volkslied bestaat en dat de Europese Gemeenschap vlak na de tweede wereldoorlog werd opgericht. Zeer weinig personen weten ook dat er een gemeenschappelijke dag van Europa is en velen vergissen zich door te denken dat er slechts 12 Lidstaten zijn. De Belgische kennis ligt evenwel lichtjes boven de kennis die in de andere landen van de Unie werd vastgesteld. De Brusselaars zijn het best op de hoogte van de Europese Unie. Daarna komen de Vlamingen en de Walen.

De mannen zijn in het algemeen beter op de hoogte dan de vrouwen. Zo weten de personen die langer dan tot 20 jaar hebben gestudeerd, meer dingen dan diegenen die maar tot 15 jaar onderwijs hebben genoten.

Op professioneel niveau vertegenwoordigen de kaderleden en de zelfstandigen diegenen die het hoogste kennisniveau hebben over Europa. We stellen daarentegen vast dat het kennisniveau van de huisvrouwen en -mannen en de werklozen lager is.

Gebruikte informatiebronnen en voorkeurbronnen

De vijf bronnen die de Belgen beweren te gebruiken om informatie over de EU op te zoeken, zijn:

- de televisie (gebruikt door 68% van de ondervraagde personen)
- de dagbladen (gebruikt door 36% van de ondervraagde personen)
- de radio (gebruikt door 26% van de ondervraagde personen)
- internet (gebruikt door 15,5% van de ondervraagde personen)
- De andere bladen en magazines (gebruikt door 12,5% van de ondervraagde personen)

De televisie, de dagbladen en de radio zijn de drie media die op een duurzame manier de meeste voorkeur van de Belgen genieten. Dit was reeds duidelijk tot uiting gekomen in vorige rapporten van Eurobarometer. Als men aan de Belgen vraagt onder welke vorm ze het liefst informatie zouden krijgen over de Unie, zijn het nog steeds deze drie media die eerst naar voren komen.

33% van de ondervraagde personen hebben verklaard nooit informatie over de Europese Unie te zoeken.

De vijf bronnen langwaar de Belgen informatie zouden willen verkrijgen, zijn:

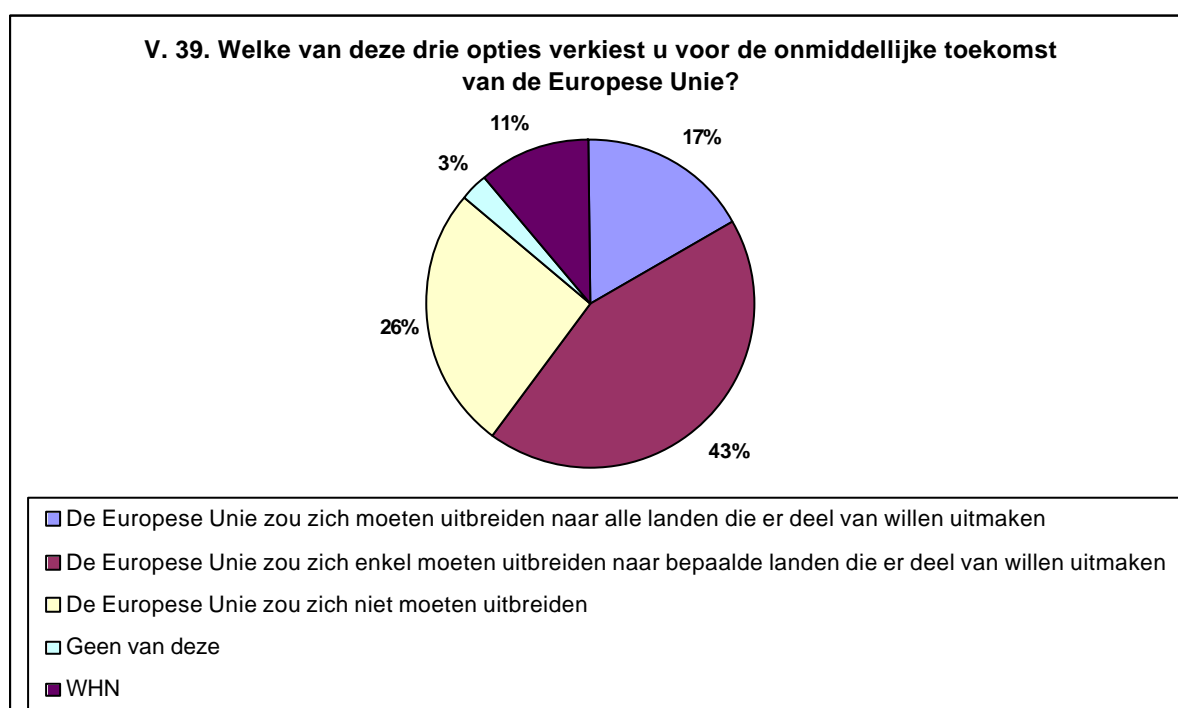
- de televisie (gebruikt door 74% van de ondervraagde personen)
- de dagbladen (gebruikt door 30% van de ondervraagde personen)
- de radio (gebruikt door 29% van de ondervraagde personen)
- de gedetailleerde brochures (gebruikt door 17% van de ondervraagde personen)
- internet (gebruikt door 16,5% van de ondervraagde personen) We signaleren dat Internet meer bij de jongeren van 15-24 jaar wordt gewaardeerd.

In het algemeen geven de Belgen er de voorkeur aan informatie te verkrijgen via instrumenten (televisie, radio, Internet, boeken enz.) in plaats van via diensten (vergaderingen, persoonlijke resources, informatiebureaus enz). Enkel de kaderleden en de bedienden zeggen geïnteresseerd te zijn in de diensten.

DEEL III : DE UITBREIDING GEZIEN DOOR DE BELGISCHE BURGERS

1. EERSTE OPINIE VAN DE BELGEN OVER DE UITBREIDING

De eerste opinie van de ondervraagde personen betreffende het uitbreidingsproces vertoont een ongelijke verdeling tussen diegenen die voor; diegenen die tegen zijn en diegenen die voor zijn, maar op bepaalde voorwaarden. De grootste groep, d.w.z. 43% van de individuen, spreekt zich uit voor een uitbreiding van de EU beperkt tot bepaalde landen (we zullen verder zien welke de landen zijn die de Belgen met een gunstig oog bekijken). Diegenen die zich tegen de uitbreiding uitspreken, ongeacht de landen die er deel van zouden uitmaken, vertegenwoordigen 26% van de ondervraagde personen, d.w.z. één persoon op vier. Tot slot spreekt slechts 17% van de Belgen zich uit voor een uitbreiding zonder beperking. Deze percentages zijn zeer vergelijkbaar met diegene die werden opgetekend bij de twee vorige rapporten van Eurobarometer.

Als men een ventilering van deze gegevens per gewest zou maken, zou men vaststellen dat de Vlamingen het meest voor een uitbreiding zonder beperkingen (17%) zijn, de Brusselaars meer voor een beperkte uitbreiding zijn (57%) en de Walen er het meest voorstander van zijn dat de Europese Unie zich niet uitbreidt (31%).

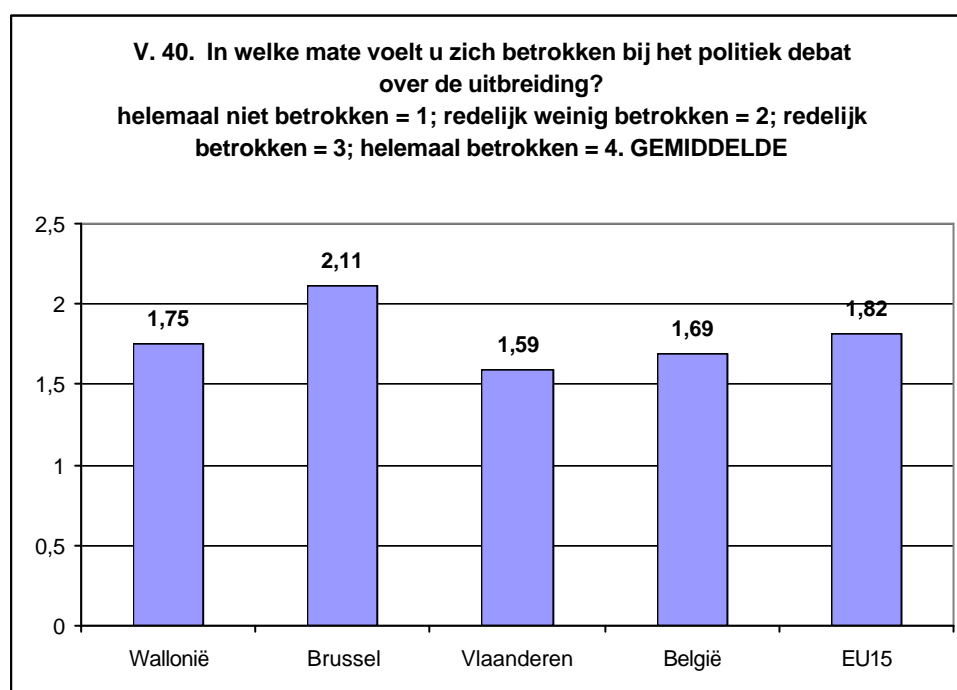
We hebben bovendien kunnen vaststellen, dankzij de kruising van de ingezamelde gegevens, dat diegenen die weinig op de hoogte zijn van de EU (vr. 9), die denken dat het een slechte zaak is deel uit te maken van de EU (vr. 12) en die vinden dat de EU een negatief imago heeft (vr. 14), zich vaker tegen de uitbreiding uitspreken dan de andere ondervraagde personen.

2. BETROKKENHEID BIJ HET POLITIEK DEBAT

In hun geheel voelen de Belgen zich weinig betrokken bij het politiek debat over de uitbreiding. Ze liggen onder het communautair gemiddelde. Een benadering per gewest brengt evenwel bepaalde nuances aan het licht. De Brusselaars verklaren zich meer betrokken te voelen bij dit debat dan het gemiddelde van de gevraagde Europeanen.

Onder de verschillende beroepen zijn het de kaderleden die verklaren zich het meest betrokken te voelen. Ze bereiken evenwel slechts een gemiddelde van 2, wat overeenkomt met het antwoord « redelijk weinig betrokken ». Alle andere beroepen situeren zich onder dit gemiddelde. Het meest opvallend gebrek aan betrokkenheid vindt men terug bij de huisvrouwen en -mannen met een gemiddelde van 1,49.

Globaal dient men te benadrukken dat geen enkele groep van de ondervraagde personen het gemiddeld niveau van 2,5 bereikt, zelfs niet diegenen die beweren goed op de hoogte te zijn van de EU (vr.9) die een gemiddelde van 2,27 bereiken, of diegenen die zich uitspreken voor de uitbreiding (vr.26.4) die een gemiddelde van 1,88 bereiken.

3. IMAGO VAN DE LANDEN VAN EUROPA IN ONS LAND

3.1. Onthaal voorbehouden aan de kandidaat-landen en de andere Europese landen

De volgende vraag had betrekking op het onthaal dat de Belgen zouden voorbehouden aan kandidaat-landen. Ze laat met name toe de opinie te preciseren van diegenen die zich voor vraag nr. 39 uitgesproken hebben voor een uitbreiding beperkt tot sommige landen. De resultaten zijn vergelijkbaar met diegene die werden verkregen voor Eurobarometer 57 met evenwel enkele verschillen.

Slechts vier landen ontvangen meer stemmen voor dan tegen. Het gaat, in volgorde, om Malta, Cyprus, Hongarije en Polen. Deze landen werden in het vorig rapport in dezelfde volgorde en in dezelfde verhoudingen aangehaald. Het lijkt er dus op dat ze duurzaam de voorkeur van de Belgen genieten.

Na deze vier eerste landen komt Letland dat een belangrijke sprong heeft gemaakt, aangezien dit voorheen slechts op de 9de plaats werd genoemd. Letland krijgt ongeveer hetzelfde aantal stemmen als de Tsjechische Republiek en Estland die daarna worden genoemd. Alle volgende landen bevinden zich onder de 40% van de voor-stemmen. Turkije sluit de lijst met slechts 30% positieve stemmen tegenover 55% negatieve stemmen.

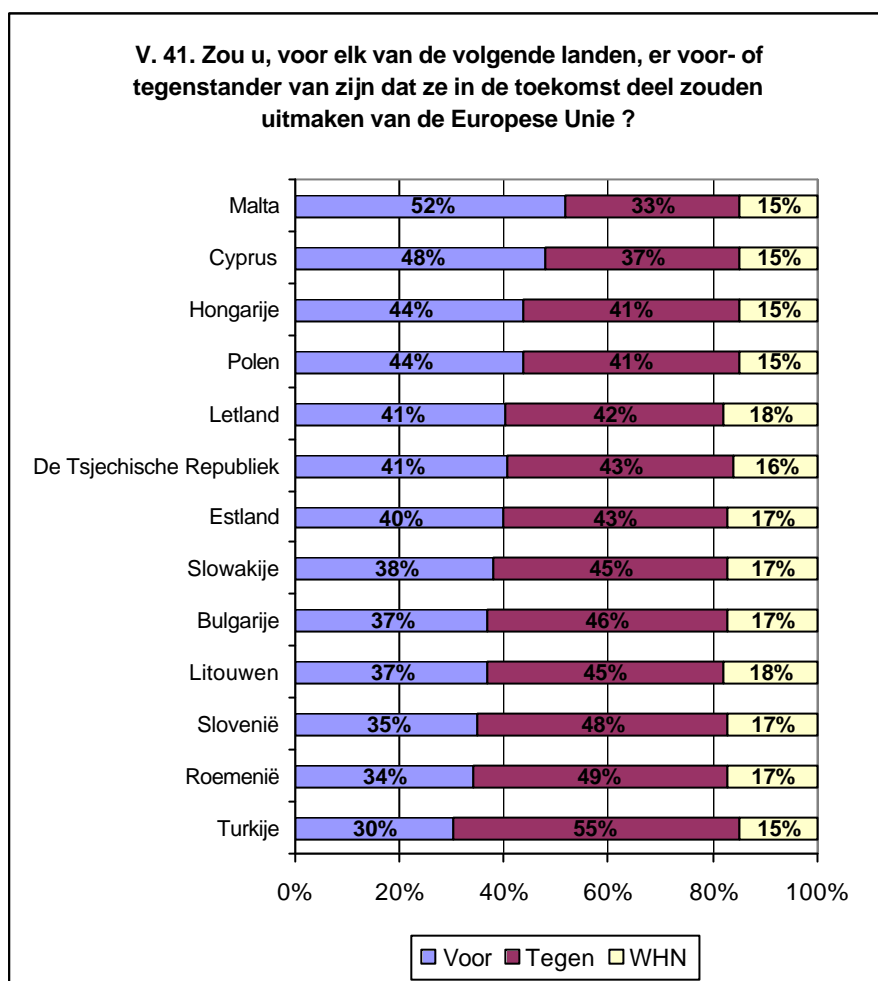
Wat veralgemenend kunnen we stellen dat de personen die de meeste stemmen tegen uitbrengen eerder terug te vinden zijn bij:

- Diegenen ouder dan 55 jaar
- Diegenen die niet langer dan tot 15 jaar hebben gestudeerd
- De kaderleden, de bedienden, de zelfstandigen en de werklozen

De meeste gunstige stemmen zijn terug te vinden bij:

- De jongeren van 15-24 jaar
- Diegenen die nog studeren
- De studenten, de handarbeiders en de kaderleden

We noteren dat de kaderleden zich zowel onder diegenen bevinden die gunstige stemmen uitbrengen als onder diegenen die ongunstige stemmen uitbrengen. Dit wordt verklaard door het feit dat ze zeer verschillend hun stem uitbrengen volgens het land: zeer positief of zeer negatief.

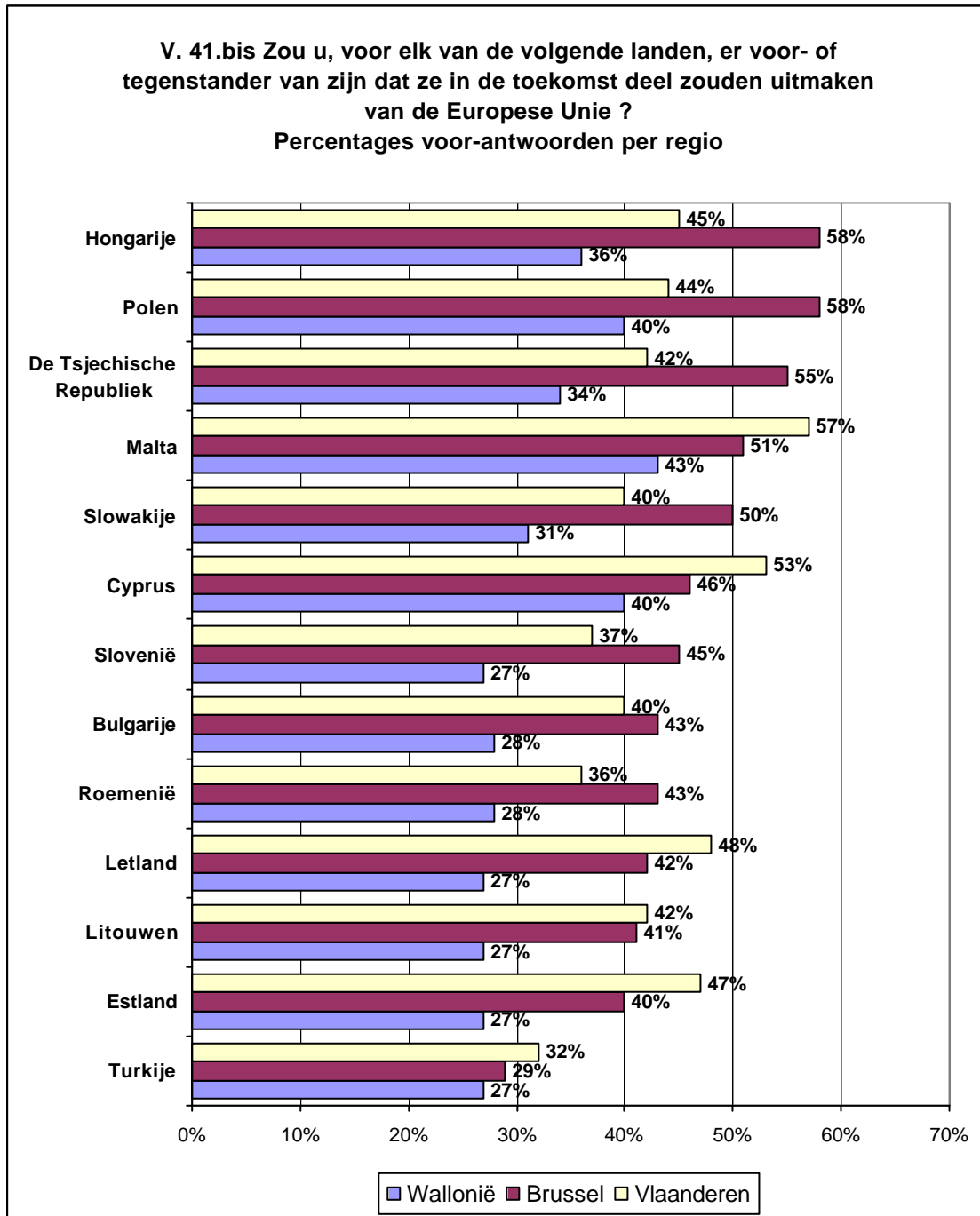

Een ventilering van deze gegevens per gewesten maakt het mogelijk om belangrijke discrepanties vast te stellen.

We kunnen eerst en vooral vaststellen dat de Walen systematisch minder gunstige stemmen uitbrengen dan hun Brusselse of Vlaamse tegenhangers. Het is geen zeldzaamheid dat men hen 15% tot 20% minder stemmen voor ziet uitbrengen dan de andere ondervraagde personen. Er zijn slechts twee landen die 40% van de gunstige stemmen krijgen van de Walen: Malta en Cyprus.

We kunnen ook opmerken dat de Brusselaars zich meerdere keren onderscheiden door het hoog aantal stemmen voor. Dat is bijvoorbeeld het geval voor Hongarije, Polen, de Tsjechische Republiek en Slowakije. Eén enkel land krijgt minder dan 40% van de positieve stemmen van de Brusselaars: Turkije. Dit is trouwens het enige land waarvoor de drie gewesten overeenstemmen, aangezien het slechts 27% tot 32% van de voor-stemmen krijgt.

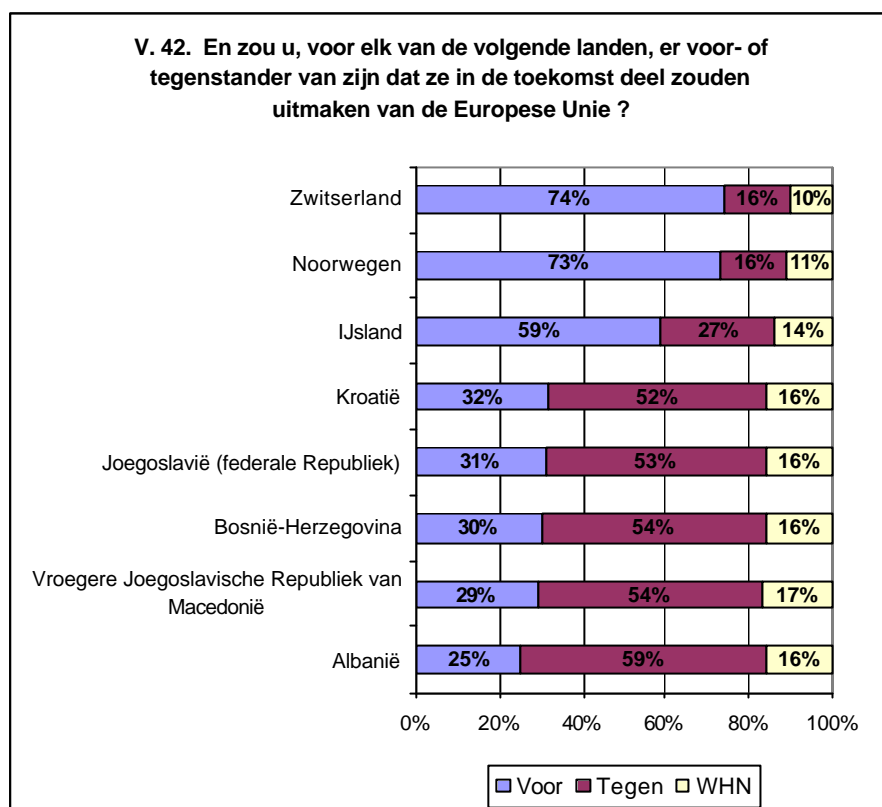
Tot slot kunnen we zien dat de Vlamingen meer bepaald de voorkeur lijken te geven aan vier landen: Malta, Cyprus, Letland en Estland.

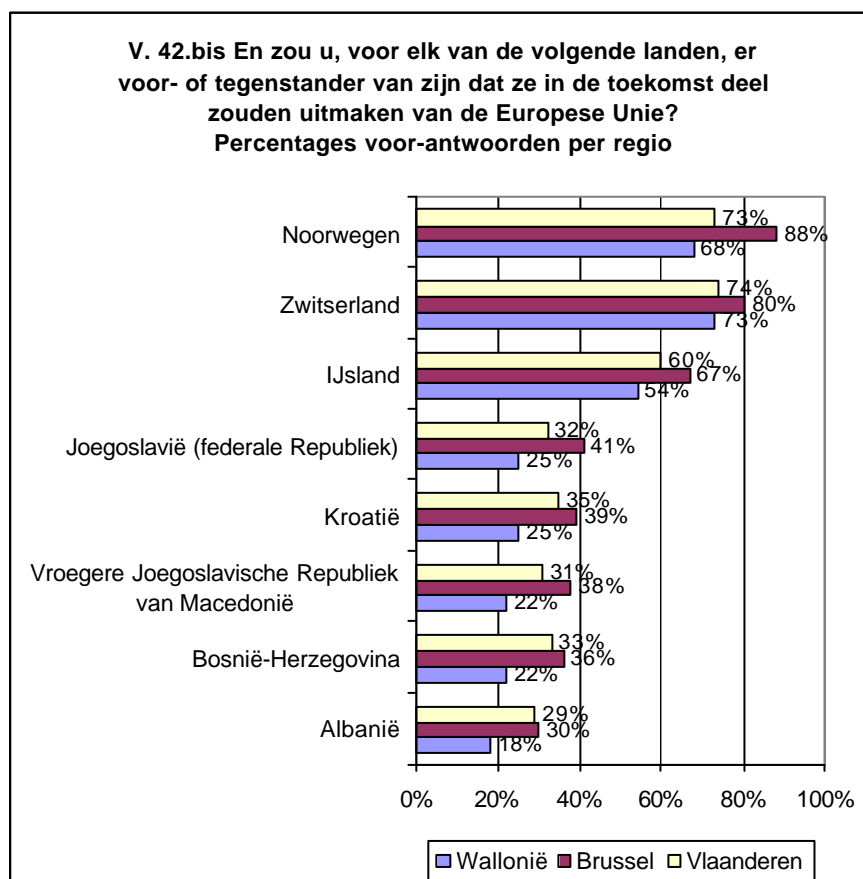
Dezelfde vraag werd aan de Belgen gesteld, maar deze keer werd ze toegepast op Europese landen die geen kandidaat voor de uitbreiding zijn.

Zwitserland, Noorwegen en IJsland onderscheiden zich sterk door het gunstig onthaal dat de Belgen hen zouden geven. IJsland haalt bijna 60% van de positieve stemmen, terwijl Noorwegen en Zwitserland dicht bij de 75% liggen. Het is logisch dat deze drie landen een zeer gering aantal stemmen tegen krijgen.

De situatie is tegenovergesteld voor de vijf landen die daarna werden voorgesteld, namelijk Kroatië, Joegoslavië (Federale Republiek), Bosnië-Herzegovina, de vroegere Joegoslavische Republiek van Macedonië en Albanië. Vooral Albanië lijkt geen goed imago te genieten bij de Belgen.

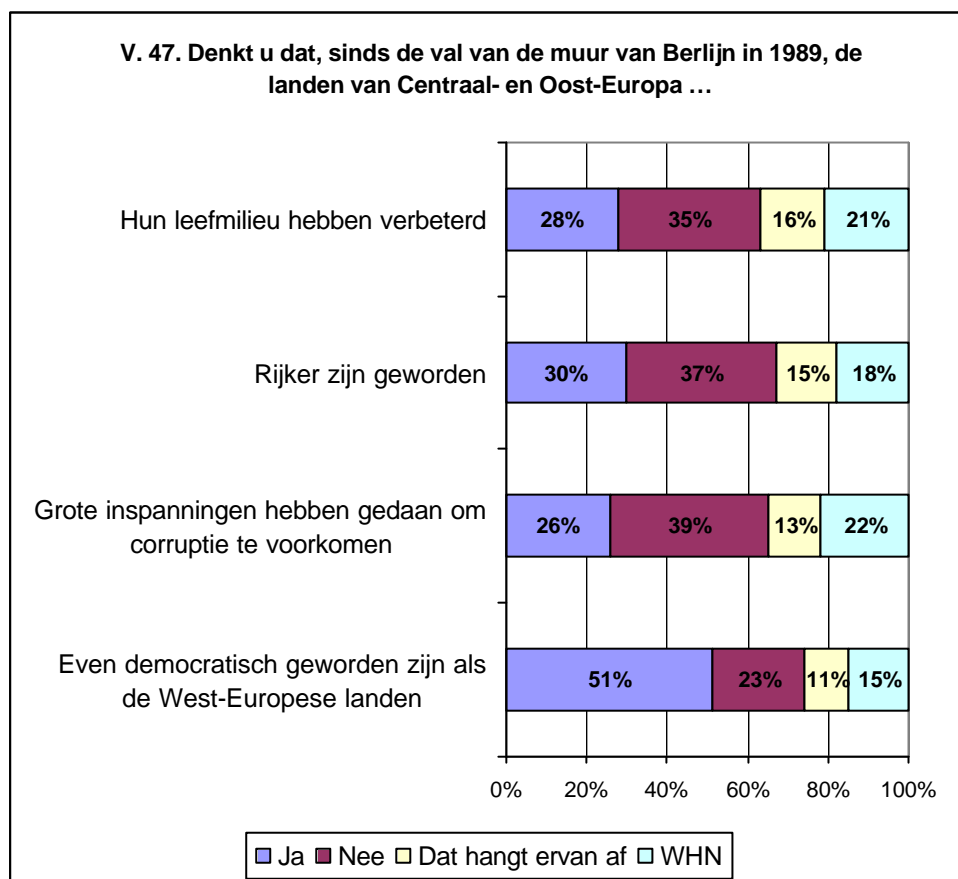
Ook hier doet een ventilering per gewest discrepanties aan het licht komen. Ze zijn evenwel minder belangrijk dan diegene die voor de vorige vraag werden vastgesteld. De Brusselaars spreken zich het meest positief uit. De Walen brengen opnieuw systematisch minder positieve stemmen uit dan de inwoners van de andere gewesten. De percentages van de Vlamingen bevinden zich steeds tussen die van de Walen en die van de Brusselaars.

3.2. Evolutie van de LMOE sinds de val van de muur van Berlijn

Vraag 47 bevestigt dat de landen van Centraal - en Oost-Europa een relatief weinig positief imago hebben in ons land. Zowel op het niveau van het milieu, de rijkdom of de corruptie, zijn de Belgen van mening dat deze landen hun situatie niet hebben verbeterd sinds de val van de muur van Berlijn. Deze antwoorden moeten evenwel worden genuanceerd gezien het groot aantal personen die geen antwoord weten of zich uiten met « dat hangt ervan af ».

De enige vordering die één Belg op twee erkent, is dat deze landen democratischer zijn geworden.

4. INFORMATIE OVER DE UITBREIDING

4.1. Gevoel geïnformeerd te zijn

We hebben in het begin van dit derde gedeelte gezien dat de Belgen niet erg voor de uitbreiding waren, of minstens niet voor een onvoorwaardelijke uitbreiding en dat ze van mening waren weinig betrokken te zijn bij het daaraan verbonden politiek debat. Om deze resultaten te verfijnen, leek het interessant om deze eerste antwoorden te kruiden met andere die te maken hebben met de graad van informatie van de ondervraagde personen.

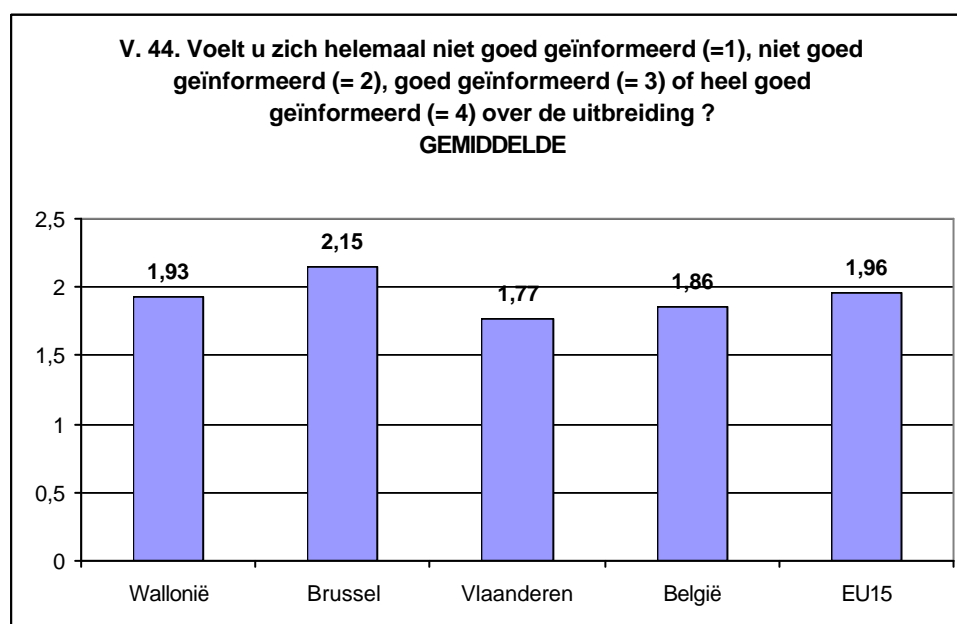
Hoewel veel ondervraagde personen een mening hebben uitgebracht over de kwestie van de uitbreiding, hebben wenigen het gevoel echt geïnformeerd te zijn over deze problematiek. Met een gemiddelde van 1,86, acht de grote meerderheid van de Belgen zich slecht geïnformeerd. Ze ligt zelfs onder het communautair gemiddelde. De Belgen spreken zich uit over een aantal punten die verband houden met de uitbreiding, terwijl ze erkennen slecht op de hoogte te zijn van dit thema.

De ventilering per gewest toont aan dat de Brusselaars zich iets beter geïnformeerd voelen dan de inwoners van de twee andere gewesten.

Globaal zijn deze cijfers niet erg hoog. Ze zijn toegenomen tegenover de Eurobarometer 56.3 waarvan de gegevens in het begin van 2002 werden ingezameld. In dit rapport had de gemiddelde Belg 1,72. Maar ze zijn ook teruggelopen tegenover Eurobarometer 57, waarbij de gemiddelde Belg 2,01 haalde.

De enquête heeft ook uitgewezen dat de kaderleden zich het best geïnformeerd voelen onder de andere professionele groepen. Ze situeren zich op een gemiddelde van 2,47, wat nagenoeg overeenkomt met het middelpunt van 2,5. Ze worden gevolgd door de zelfstandigen, die een gemiddelde van 2,09 halen. Alle andere beroepscategorieën situeren zich onder het punt 2.

Als men het profiel zou moeten opstellen van de personen die zich het best geïnformeerd achten, zou dit een kaderlid zijn (2,47) uit Brussel (2,15), tussen 40 en 54 jaar (1,98), dat langer dan tot 20 jaar heeft gestudeerd (2,10), dat zeer goed op de hoogte is van de EU (2,58) en een grotere rol wenst voor de EU (2,06).

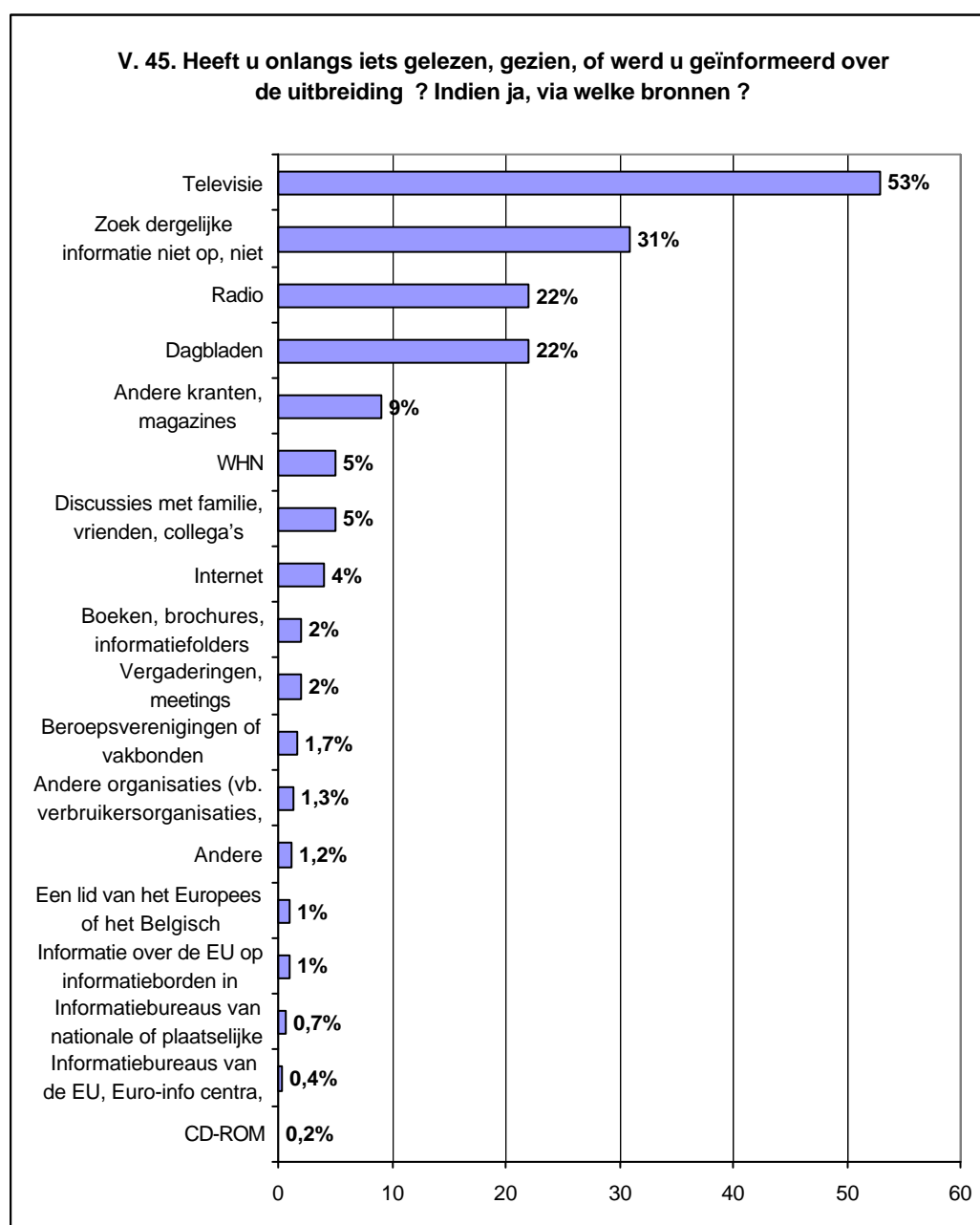

4.2. De informatiebronnen over de uitbreiding

Onder de diverse bestaande informatiebronnen over de uitbreiding zijn het de televisie, de radio en de dagbladen die het meest frequent worden aangehaald. Vooral de televisie wordt door één Belg op twee aangehaald. Alle andere bronnen worden door minder dan 10% van de individuen naar voren gebracht. De andere kranten en magazines worden door 9% van de mensen aangehaald, de discussies door 5% en Internet door 4%. Onder alle voorgestelde bronnen zijn het de Belgen die het minst gebruik maken van Cd-rom's, de informatiebureaus van de EU (Euro-info centra, Euro-info punten,...) en de informatiebureaus van nationale of plaatselijke autoriteiten.

Het primaatschap van de televisie, de radio en de dagbladen komt tot uiting, ongeacht de toegepaste ventilering: per gewest, per leeftijd, per studiegraad, per beroep, per geslacht enz. We kunnen misschien melden dat het Internet-instrument op de 4de plaats komt bij de jongeren van 15 tot 24 jaar met 8%.

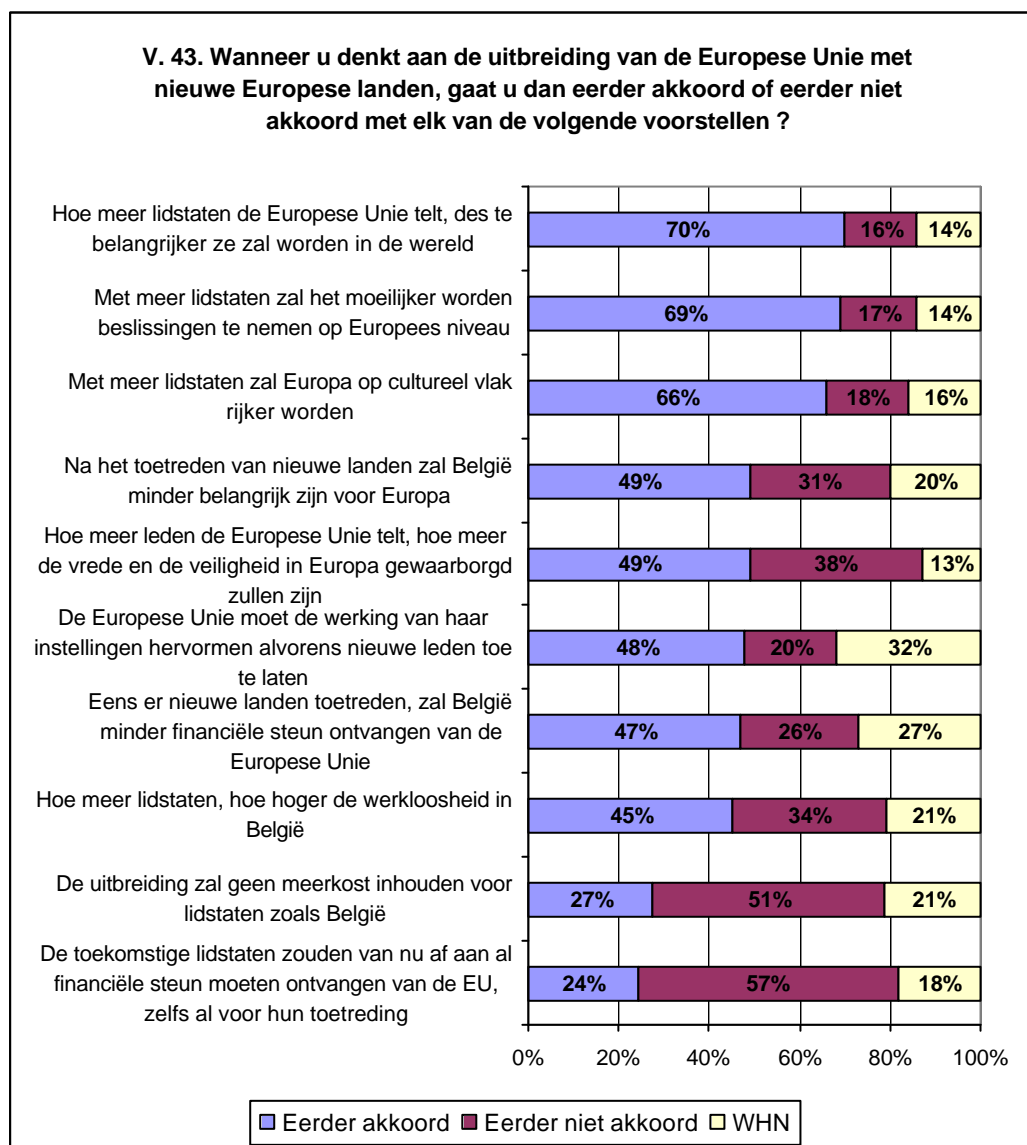
31% van de ondervraagde personen verklaart nooit dergelijke inlichtingen te zoeken.

5. GEVOLGEN VAN DE UITBREIDING

5.1. Voor België en de EU

Als men aan de Belgen naar hun eerste indruk vraagt over de uitbreiding is hun antwoord niet echt positief, zonder daarom echt negatief te zijn. We kunnen zien dat hij gematigd is. We zullen hieronder zien dat, als men een reeks gevolgen opsomt die aan dit proces zijn verbonden, deze mening wordt bevestigd aangezien men een alternatie van positieve en negatieve gevolgen vindt, met evenwel een lichte tendens naar het positieve.

- 7 Belgen op 10, zijnde 70% van de personen die op de enquête hebben geantwoord, zijn akkoord om te bevestigen dat hoe meer lidstaten de EU telt, des te belangrijker ze zal worden in de wereld. Ze noemen dus eerst een positief gevolg. In het vorig rapport benadrukten de ondervraagde personen eerst het feit dat het met meer lidstaten moeilijker zou worden om beslissingen te nemen. Dit gevolg wordt hier op de tweede plaats aangehaald. Men stelt dus een lichtjes positieve evolutie vast.
- Op de derde plaats vinden twee Belgen op drie dat de uitbreiding een gunstige invloed zal hebben op cultureel vlak.

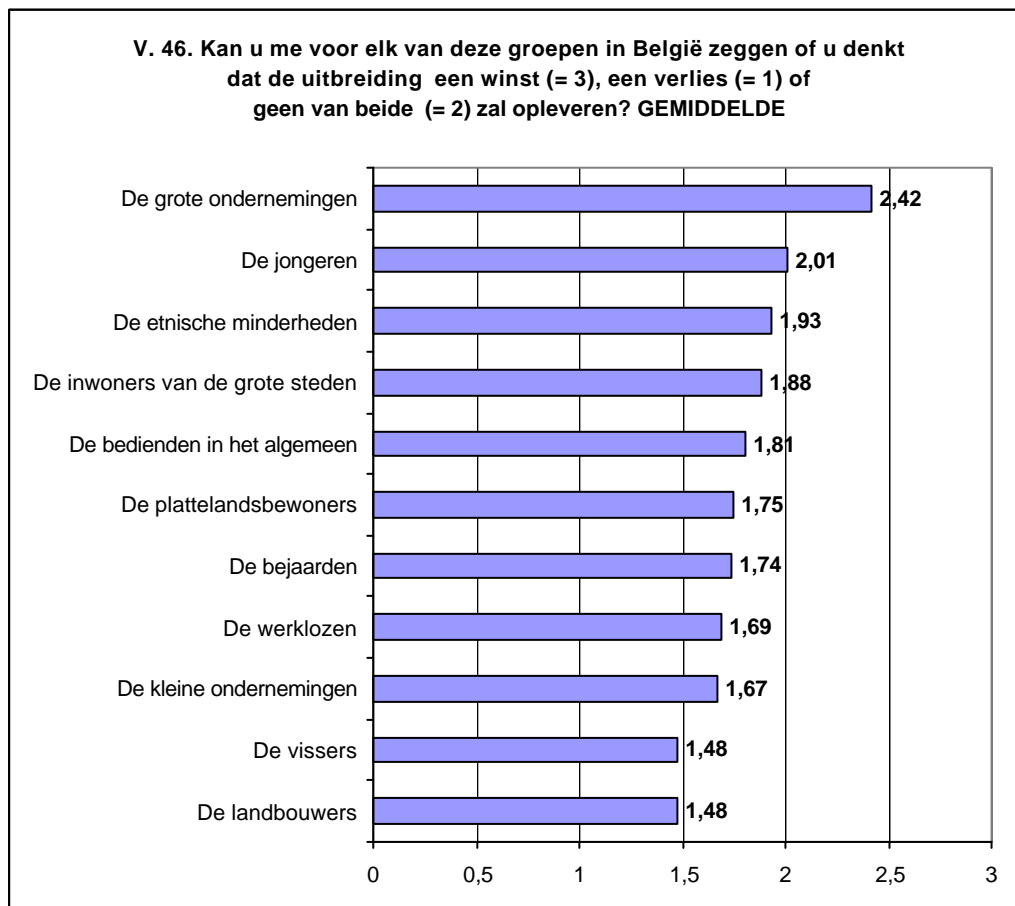
- Een Belg op twee verklaart vervolgens dat België na de uitbreiding minder belangrijk zal zijn voor Europa, maar tegelijk zal dit proces beter de vrede en de veiligheid in Europa waarborgen.
- Het hierna aangehaald punt is eigenlijk geen gevolg, maar zou eerder een vooraf te nemen maatregel zijn. Eén persoon op twee is immers van mening dat het nodig om de werking van de instellingen van de EU te hervormen alvorens over te gaan tot de uitbreiding.
- Nagenoeg één Belg op twee haalt vervolgens twee negatieve gevolgen aan, namelijk dat België minder financiële steun zal ontvangen en dat de werkloosheid in België hoger zal zijn naarmate er meer lidstaten zijn.
- Tot slot kunnen we vaststellen dat zeer weinig personen het eens zijn om te zeggen dat de uitbreiding geen meerkost zal inhouden voor de bestaande lidstaten en dat de toekomstige lidstaten al steun van de EU zouden moeten ontvangen voor hun toetreding.

Er dient op te worden gewezen dat een groot aantal personen heeft verklaard niet op deze vraag te kunnen antwoorden, wat ook weer getuigt van hun onwetendheid over deze materie.

5.2. Voor diverse socio-professionele en socio-culturele groepen

Onder de verschillende socio-professionele en socio-culturele groepen die door de uitbreiding kunnen worden geraakt, denken de Belgen dat er slechts één werkelijk voordeel uit zou halen: de grote ondernemingen. Het lijkt erop dat de jongeren niets bij dit proces zullen winnen of verliezen. Volgens de ondervraagde personen zullen alle andere sociale groepen eronder te lijden hebben, en meer bepaald de vissers en de landbouwers.

Deze resultaten vertalen een negatief gevoel, namelijk dat de Unie voordeel zal opleveren voor de ondernemingen en niet voor de burgers. Ze tonen ook aan dat de Belgen zich er bewust van lijken te zijn dat de landbouw en de visvangst twee sectoren zijn die onvermijdelijk belangrijke herstructureringen na de uitbreiding zullen kennen.

6. CONCLUSIES VAN HET 3DE GEDEELTE

6.1. Wat de Belgen over de uitbreiding denken

Uitbreiden of niet?

De Belgen spreken zich niet unaniem uit over de uitbreiding. 17% onder hen vindt dat de Europese Unie zich zou moeten uitbreiden naar alle landen die er deel van willen uitmaken en 43% vindt dat de Unie zich enkel zou moeten uitbreiden naar bepaalde landen die er deel van willen uitmaken en niet naar alle. Deze twee cijfers samen genomen, betekent dit dat 60% van de ondervraagde personen niet negatief staan tegenover dit proces. Er is « slechts » 26% van de mensen, zijnde één Belg op vier, die zich volledig tegen de uitbreiding uitgesproken heeft en die vindt dat de unie zich niet zou moeten uitbreiden.

Als we ons globaal over alle gebruikte variabelen buigen, kunnen we stellen dat **de groepen die de meest positieve stemmen over de uitbreiding uitbrengen**, ongeacht de gestelde vraag, zijn:

- De Brusselaars
- De jongeren van 15-24 jaar en van 25-39 jaar
- Diegenen die langer dan tot 20 jaar hebben gestudeerd of die nog steeds studeren
- De kaderleden, de zelfstandigen, de handarbeiders en de studenten

Omgekeerd zijn **diegenen die de meest negatieve stemmen uitbrengen**:

- De Walen (de Vlamingen bevinden zich tussen de Walen en de Brusselaars)
- Diegenen ouder dan 55 jaar
- Diegenen die niet langer dan tot 15 jaar gestudeerd hebben of die met hun opleiding gestopt zijn tussen 16 en 19 jaar
- De gepensioneerden, de huisvrouwen en -mannen en de werklozen.

Betrokkenheid bij het politiek debat

We hebben in het eerste gedeelte gezien dat de Belgen relatief weinig belangstelling hadden voor de politiek en voor debatten. Deze vaststelling wordt in dit gedeelte over de uitbreiding bevestigd. In hun geheel voelen de ondervraagde personen zich weinig betrokken bij het politiek debat over de uitbreiding. We hebben kunnen vaststellen dat het Belgisch gemiddelde onder het communautair gemiddelde lag.

Imago van de kandidaat-landen en de Europese landen

De Belgen bekijken alle kandidaat-landen niet met hetzelfde oog. Ze hebben hun voorkeuren. De **vier landen die België het gemakkelijkst zouden verwelkomen** zijn:

- Malta (52% van de voor-stemmen)
- Cyprus (48% van de voor-stemmen)
- Hongarije (44% van de voor-stemmen)
- Polen (44% van de voor-stemmen)

Deze voorkeuren zijn tamelijk bestendig, aangezien men deze vier landen reeds op kop van het klassement kon vinden in het rapport van Eurobarometer 57.

Er is ook een bestendigheid in de landen die geen goed imago genieten. De **vier landen die het minst gunstige stemmen behaalden** zijn:

- Litouwen (37% van de voor-stemmen)
- Slovenië (35% van de voor-stemmen)
- Roemenië (34% van de voor-stemmen)
- Turkije (30% van de voor-stemmen)

Van deze vier landen maakten Litouwen, Slovenië en Turkije reeds deel uit van het viertal dat de lijst afsloot van de kandidaat-landen die de meeste voorkeur genoten in het vorig rapport.

Dankzij de diverse variabelen die bij de enquête werden ingezameld, weten we dat **de volgende groepen diegenen zijn die in het algemeen de meest gunstige stemmen uitbrengen**, alle landen door elkaar genomen:

- De jongeren van 15-24 jaar
- Diegenen die nog studeren
- De kaderleden, de handarbeiders en de studenten.

Omgekeerd zijn **diegenen die de meest negatieve stemmen uitbrengen**:

- Diegenen ouder dan 55 jaar
- Diegenen die niet langer dan tot 15 jaar hebben gestudeerd
- De kaderleden², de bedienden en de werklozen.

De Belgen hebben zich niet in detail uitgesproken over de redenen die hen ertoe aanzetten de voorkeur te geven aan dit of dat land. We weten evenwel dat ze van mening zijn dat de LMOE grote vorderingen hebben gemaakt op het gebied van het milieu, het levensniveau of de corruptie sinds de val van de muur van Berlijn.

De ondervraagde personen hebben ook de gelegenheid gehad hun voorkeur uit te drukken betreffende de andere landen van Europa die geen kandidaat zijn voor de uitbreiding van de Unie. Zwitserland, Noorwegen en IJsland lijken bij de Belgen een positief imago te genieten, zoals reeds tot uiting is gekomen in het rapport van Eurobarometer 57.

Gevolgen van de uitbreiding

Als men hen een reeks gevolgen voorlegt die aan de uitbreiding zijn gekoppeld, spreken de Belgen zich zeer verscheiden uit. Het is niet echt mogelijk om een zeer positieve tendens of een zeer negatieve tendens te onderscheiden betreffende hun kijk op de zaken. We moeten het bij een alternatie van positieve en negatieve gevolgen houden, waarvan de drie voornaamste, d.w.z. diegene die door meer dan 65% van de ondervraagde personen worden aangehaald, de volgende zijn:

- Hoe meer leden de Europese Unie telt, des te belangrijker zij zal worden in de wereld (positief gevolg aangehaald door 70% van de mensen)
- Met meer lidstaten zal het moeilijker worden beslissingen te nemen op Europees niveau (negatief gevolg aangehaald door 69% van de mensen)
- Met meer lidstaten zal de Unie op cultureel vlak rijker worden (positief gevolg aangehaald door 66% van de mensen)

Deze lijst wordt vervolgd met:

- Na het toetreden van nieuwe landen zal België minder belangrijk zijn voor Europa (negatief gevolg aangehaald door 49% van de mensen)
- Hoe meer leden de Europese Unie telt, hoe meer de vrede en de veiligheid in Europa gewaarborgd zullen zijn (positief gevolg aangehaald door 49% van de mensen)

Het dient ook te worden gemeld dat de Belgen talrijk van mening zijn dat de uitbreiding een meerkost zal betekenen voor de reeds bestaande lidstaten en dat ze niet akkoord zijn om de kandidaat-lidstaten reeds voor hun toetreding financiële steun toe te kennen.

Tot slot is het duidelijk dat de uitbreiding gevolgen zal hebben op meerdere socio-professionele groepen. Als men de Belgen gelooft, is de enige groep die echt voordeel zal hebben, de groep van de grote ondernemingen en de enige groep die niets te verliezen of te winnen heeft, is die van de studenten. Alle andere groepen zullen onder deze evolutie te lijden hebben, en meer bepaald de vissers en de landbouwers.

² De kaderleden bevinden zich zowel onder diegenen die gunstige stemmen uitbrengen als onder diegenen die ongunstige stemmen uitbrengen. Dit wordt verklaard door het feit dat ze zeer verschillend hun stem uitbrengen volgens het land: zeer positief of zeer negatief.

6.2. Informatie over de uitbreiding

Zijn de Belgen geïnformeerd?

De Belgen zijn slecht geïnformeerd over de uitbreiding, ongeacht het gewest van afkomst, de leeftijd, de opleidingsgraad of het beroep van de ondervraagde personen. Er zijn natuurlijk enkele discrepanties in de resultaten. We hebben bijvoorbeeld kunnen vaststellen dat de Brusselaars van mening zijn lichtjes beter geïnformeerd te zijn dan de inwoners van de andere gewesten. Onder de diverse groepen van ondervraagde personen **zijn diegenen die zich het best geïnformeerd achten:**

- De mannen
- Diegenen tussen 40 en 54 jaar
- Diegenen die langer dan tot 20 jaar hebben gestudeerd
- De kaderleden en de zelfstandigen

Diegenen die zich minst goed geïnformeerd achten, zijn:

- De vrouwen
- Diegenen ouder dan 55 jaar
- Diegenen die niet langer dan tot 15 jaar hebben gestudeerd
- De huisvrouwen en -mannen, de werklozen en de gepensioneerden.

Hoe informeren

Het eerste wat we kunnen vaststellen is dat de Belgen er de voorkeur aan geven informatie te verkrijgen via instrumenten (televisie, radio, Internet, boeken enz.) in plaats van via diensten (vergaderingen, persoonlijke resources, informatiebureaus enz.).

Vervolgens kunnen we op een overduidelijke manier vaststellen dat **de televisie, de radio en de dagbladen de drie media zijn die de voorkeur genieten** om over de uitbreiding te worden geïnformeerd. Dit is een constante en duurzame voorkeur die we reeds in vorige rapporten hebben vastgesteld. Deze voorkeur betreft niet alleen de uitbreiding, maar ook de informatie over de hele Europese Unie. In het rapport dat ons hier bezighoudt, is het via deze drie media dat de meeste mensen reeds over de uitbreiding hebben gehoord. De televisie wordt door 53% van de mensen aangehaald, de radio en de dagbladen door 22%.

Als men andere informatiebronnen wil gebruiken, wordt de voorkeur gegeven aan de andere kranten en magazines (9%) en aan het Internet (4%). We signaleren dat het Internet een informatiebron is die meer wordt gebruikt door de jongeren van 15-24 jaar (8%).

BIJLAGEN

VRAGENLIJST

- 1) Welke nationaliteit heeft u ? Gelieve aan te geven welk(e) land(en) van toepassing is / zijn.

ENQ. : Meer antwoorden mogelijk

1	☐ België	} —> Vr. 2
2	☐ Denemarken	
3	☐ Duitsland	

4	☐ Griekenland	
5	☐ Spanje	
6	☐ Frankrijk	

7	☐ Ierland	
8	☐ Italië	
9	☐ Luxemburg	

10	☐ Nederland	
11	☐ Portugal	
12	☐ Verenigd Koninkrijk (Groot-Brittannië, Noord-Ierland)	

13	☐ Oostenrijk	} —> Stop
14	☐ Zweden	
15	☐ Finland	

16	☐ Andere landen	
17	☐ (niet voorlezen) WHN	

- 2) Wanneer u bij vrienden bent, gebeurt het dan vaak, af en toe of nooit dat u de politiek bespreekt ?

Vaak	Af en toe	Nooit	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

- 3) Wanneer u een opinie heeft waar u werkelijk aan houdt, is het u dan al overkomen vrienden, werkmakers, relaties van deze opinie te overtuigen ? Komt dit ... voor ?

ENQ. : Voorlezen – Slechts één antwoord

Vaak	Af en toe	Zelden	Nooit	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

- 4) Bent u algemeen gesproken heel tevreden, eerder tevreden, eerder niet tevreden, of helemaal niet tevreden met het leven dat u leidt ? Zou u zeggen dat u ... bent ?

ENQ. : Voorlezen – Slechts één antwoord

Heel tevreden	Eerder tevreden	Eerder niet tevreden	Helemaal niet tevreden	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

- 5) Wat zijn uw verwachtingen voor volgend jaar : zal 2003 beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft ... ?

		Beter	Minder goed	Hetzelfde	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN		1	2	3	4
1	Uw leven in het algemeen	☐	☐	☐	☐
2	De economische situatie in België	☐	☐	☐	☐
3	De financiële situatie van uw gezin	☐	☐	☐	☐
4	De werkgelegenheid in België	☐	☐	☐	☐
5	Uw beroepssituatie	☐	☐	☐	☐

- 6) En zou u mij kunnen zeggen of u overweegt in de loop van de volgende zes maanden meer, minder of evenveel te besteden aan ... ?

ENQ. : Voorlezen – Slechts één antwoord per lijn

		MEER	MINDER	EVENVEEL	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN		1	2	3	4
1	Huisvesting	☐	☐	☐	☐
2	Kleding	☐	☐	☐	☐
3	Voeding	☐	☐	☐	☐
4	Gezondheid	☐	☐	☐	☐
5	Transport	☐	☐	☐	☐
6	Ontspanning	☐	☐	☐	☐

7a) Heeft u dit symbool al gezien ?

ENQ. : Toon de Europese vlag

1 ☐ JA —> Vr. 7b

2 ☐ NEE —> Vr. 8

3 ☐ WHN —> Vr. 8

7b) **(Indien ja)** Kan u mij zeggen wat het voorstelt ?

ENQ. : Niet voorlezen – Spontaan

1 ☐ JA, Europa, de Europese Unie, de Gemeenschap, de E.E.G., de Europese Raad, enz.

2 ☐ JA, iets anders

3 ☐ NEE

4 ☐ WHN

AAN ALLEN

8) Dit symbool is de Europese vlag. Nu lees ik u enkele stellingen voor m.b.t. de Europese vlag. Ik zou graag uw mening kennen over elk van deze stellingen. Kan u me voor elke stelling zeggen of u er eerder mee eens bent of eerder mee oneens bent ?

	EERDER MEE EENS	EERDER MEE ONEENS	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN	1	2	3
1 Deze vlag is een goed symbool voor Europa	☐	☐	☐
2 Deze vlag stelt iets goeds voor	☐	☐	☐
3 Ik identificeer me met deze vlag	☐	☐	☐
4 Deze vlag zou zich moeten bevinden op alle openbare gebouwen van België naast de nationale vlag	☐	☐	☐

9) Kan u mij, aan de hand van deze schaal, zeggen in welke mate u denkt op de hoogte te zijn van de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen ?

ENQ. : Toon kaart 1 (Schaalverdeling) – Slechts één antwoord

Weet er helemaal

niets van

Weet er
veel van

(Niet
voorlezen)
WHN/GA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- 10) Wanneer u informatie wenst over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen, welke van de volgende informatiebronnen gebruikt u dan ? En welke nog ?

ENQ. : Toon kaart 2 - Voorlezen - Meer antwoorden mogelijk

- 1 ☐ vergaderingen, meetings
- 2 ☐ praat erover met gezinsleden, vrienden, collega's
- 3 ☐ dagbladen, kranten
- 4 ☐ andere bladen, magazines
- 5 ☐ televisie
- 6 ☐ radio
- 7 ☐ Op het Internet
- 8 ☐ boeken, brochures, informatiefolders
- 9 ☐ CD-rom
- 10 ☐ informatie over de EU op informatieborden in bibliotheken, stadhuizen, stations, postkantoren
- 11 ☐ informatiebureaus van de Europese Unie, Euro-info centra, Euro-info punten, Euro-bibliotheken, enz.
- 12 ☐ informatiebureaus van nationale of plaatselijke autoriteiten
- 13 ☐ beroepsverenigingen of vakbonden
- 14 ☐ andere organisaties (vb. verbruikersorganisaties, enz.)
- 15 ☐ een lid van het Europees of het Belgisch Parlement
- 16 ☐ **(Niet voorlezen)** andere
- 17 ☐ **(Niet voorlezen)** zoekt nooit dergelijke inlichtingen, geen interesse
- 18 ☐ **(Niet voorlezen)** WHN

ENQ. : Indien de OP nooit dergelijke inlichtingen zoekt, niet geïnteresseerd is (code 17 bij Vr. 10)	—> Vr. 12
Zoniet	—> Vr. 11

Vr. 11 niet stellen aan diegenen die verklaarden nooit dergelijke informatie te zoeken of niet geïnteresseerd te zijn (code 17 bij Vr. 10)

- 11) Over het algemeen, hoe zou u het liefst informatie over de Europese Unie verkrijgen ? En hoe nog ?

ENQ. : Toon kaart 3 – Voorlezen – Meer antwoorden mogelijk

- 1 ☐ Een foldertje dat enkel een overzicht geeft
- 2 ☐ Een meer gedetailleerde brochure
- 3 ☐ Een boek dat u een volledige beschrijving geeft
- 4 ☐ Een videocassette
- 5 ☐ Op het Internet
- 6 ☐ Een cd-rom
- 7 ☐ Een computerterminal die u toelaat gegevensbanken te raadplegen
- 8 ☐ Op de TV
- 9 ☐ Op de radio
- 10 ☐ In dagbladen
- 11 ☐ In andere tijdschriften, magazines
- 12 ☐ Op reclameborden
- 13 ☐ **(Niet voorlezen)** Ik wens geen informatie over de Europese Unie te ontvangen
- 14 ☐ **(Niet voorlezen)** Geen van deze vormen
- 15 ☐ **(Niet voorlezen)** WHN

AAN ALLEN

- 12) Denkt u algemeen gesproken dat het feit dat België deel uitmaakt van de Europese Unie ... ?

ENQ. : Voorlezen – Slechts één antwoord

Een goede zaak is	Een slechte zaak is	Noch een goede, noch een slechte zaak is	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

- 13) Alles goed in beschouwing genomen, denkt u dat België wel of geen voordelen gehaald heeft uit zijn lidmaatschap van de Europese Unie ?

Voordelen eruit gehaald	Geen voordelen eruit gehaald	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3
☐	☐	☐

- 14) Heeft de Europese Unie in uw ogen in het algemeen een heel positief, een redelijk positief, een neutraal, een redelijk negatief of een heel negatief imago?

Heel positief	Redelijk positief	Neutraal	Redelijk negatief	Heel negatief	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5	6
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- 15) Wat heeft het lidmaatschap van België aan de Europese Unie voor u persoonlijk met zich meegebracht ?

ENQ. : Toon **kaart 4** – Slechts één antwoord

Veel meer voordelen	Meer voordelen	Evenveel voordelen als nadelen	Meer nadelen	Veel meer nadelen	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5	6
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- 16) In de loop van de voorbije maanden hebben verschillende lidstaten van de Europese Unie ernstige overstromingen moeten doorstaan. Zou u zeggen dat door het feit dat ze tot de Europese Unie behoren, voor hun een voordeel, een nadeel of geen van beide is om deze catastrofes te boven te komen ?

Een voordeel	Een nadelen	Geen van beide	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

- 17a) Naar uw mening, hoe gaat de opbouw van Europa momenteel vooruit ? Bekijk deze personages even (**Toon kaart 5-Schaalverdeling**). Nummer 1 beweegt niet, nummer 7 rent zo hard hij kan. Kies diegene die het best overeenstemt met uw opinie over de huidige snelheid van de opbouw van Europa.

ENQ. : Slechts één antwoord – Codeer op de eerste lijn van de onderstaande tabel

- 17b) En welk personage komt het best overeen met de snelheid waarmee u de opbouw van Europa zou willen zien vooruitgaan ?

ENQ. : Toon dezelfde kaart (5) - Slechts één antwoord – Codeer op de tweede lijn van de onderstaande tabel

	Beweegt niet				↔		Rent zo hard hij kan	(Niet voorlezen) WHN/GA
	1	2	3	4	5	6	7	8
(17a) Huidige snelheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
(17b) Gewenste snelheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- 18a) Zal de Europese Unie volgens u over 5 jaar een belangrijkere rol, een minder belangrijke rol of een even belangrijke rol spelen in uw dagelijks leven ?

ENQ. : Antwoord op de eerste lijn van de onderstaande tabel – Slechts één antwoord

- 18b) En wenst u dat de Europese Unie over 5 jaar een belangrijkere rol, een minder belangrijke rol of een even belangrijke rol zal spelen in uw dagelijks leven ?

ENQ. : Antwoord op de tweede lijn van de onderstaande tabel – Slechts één antwoord

	Belangrijkere	Minder belangrijke	Even belangrijke rol	(Niet voorlezen) WHN/GA
	1	2	3	4
(18a) Verwachtingen	☐	☐	☐	☐
(18b) Wensen	☐	☐	☐	☐

19) Heeft u al eens gehoord van ... ?

		JA	NEE	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN		1	2	3
1	Het Europees Parlement	☐	☐	☐
2	De Europese Commissie	☐	☐	☐
3	De Raad van Ministers van de Europese Unie	☐	☐	☐
4	Het Europees Hof van Justitie	☐	☐	☐
5	De Europese Ombudsman	☐	☐	☐
6	De Europese Centrale Bank	☐	☐	☐
7	Het Europees Rekenhof	☐	☐	☐
8	Het Comité van de Regio's van de Europese Unie	☐	☐	☐
9	Het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie	☐	☐	☐
10	De Conventie over de toekomst van de Europese Unie	☐	☐	☐

20) En kan u mij, voor elk van de volgende Europese instellingen, zeggen of deze, volgens u, een belangrijke of onbelangrijke rol speelt in het leven van de Europese Unie ?

		Belangrijk	Niet belangrijk	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN		1	2	3
1	Het Europees Parlement	☐	☐	☐
2	De Europese Commissie	☐	☐	☐
3	De Raad van Ministers van de Europese Unie	☐	☐	☐
4	Het Europees Hof van Justitie	☐	☐	☐
5	De Europese Ombudsman	☐	☐	☐
6	De Europese Centrale Bank	☐	☐	☐
7	Het Europees Rekenhof	☐	☐	☐
8	Het Comité van de Regio's van de Europese Unie	☐	☐	☐
9	Het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie	☐	☐	☐
10	De Conventie over de toekomst van de Europese Unie	☐	☐	☐

- 21) En kan u mij, voor elke instelling, zeggen of u er eerder vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft ?

	Eerder vertrouwen	Eerder geen vertrouwen	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN	1	2	3
1 Het Europees Parlement	☐	☐	☐
2 De Europese Commissie	☐	☐	☐
3 De Raad van Ministers van de Europese Unie	☐	☐	☐
4 Het Europees Hof van Justitie	☐	☐	☐
5 De Europese Ombudsman	☐	☐	☐
6 De Europese Centrale Bank	☐	☐	☐
7 Het Europees Rekenhof	☐	☐	☐
8 Het Comité van de Regio's van de Europese Unie	☐	☐	☐
9 Het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie	☐	☐	☐
10 De Conventie over de toekomst van de Europese Unie	☐	☐	☐

- 22a) Bent u algemeen gesproken heel tevreden, eerder tevreden, niet zo tevreden of helemaal niet tevreden over de wijze waarop de democratie in België funktioneert ?

ENQ. : Toon kaart 6 (Schaalverdeling)

- 22b) En over de wijze waarop de democratie in de Europese Unie funktioneert ?

ENQ. : Leg kaart 6 neer

	Heel tevreden	Eerder tevreden	Eerder niet tevreden	Helemaal niet tevreden	(Niet voorlezen) WHN/GA
	1	2	3	4	5
(22a) In België	☐	☐	☐	☐	☐
(22b) In de Europese Unie	☐	☐	☐	☐	☐

Geen vraag 23 noch 24 voor België

25a) Kan u mij voor elk van de volgende gebieden zeggen of de beslissingen daarover, volgens u, genomen moeten worden door de Belgische regering of dat de beslissingen op dat gebied gezamenlijk genomen moeten worden binnen de Europese Unie als geheel ?

ENQ. : Lees de gebieden één voor één voor en pas daarbij een rotatie toe op de leesvolgorde – Kruis het vakje aan links van het gebied waarmee u begonnen bent te lezen – Slechts één antwoord per lijn

ROTA-TIE	VOORLEZEN	De Belgische regering	De Europese Unie	(Niet voorlezen) WHN/GA
		1	2	3
☐ 1	Defensie	☐	☐	☐
☐ 2	Milieubescherming	☐	☐	☐
☐ 3	De munt	☐	☐	☐
☐ 4	Humanitaire hulp	☐	☐	☐
☐ 5	Gezondheid en sociale zekerheid	☐	☐	☐
☐ 6	De basisreglementering voor radio, televisie, pers	☐	☐	☐
☐ 7	De strijd tegen de armoede / sociale uitsluiting	☐	☐	☐
☐ 8	De strijd tegen de werkloosheid	☐	☐	☐
☐ 9	Het landbouw- en visbeleid	☐	☐	☐
☐ 10	Hulp aan streken met economische problemen	☐	☐	☐
☐ 11	Onderwijs	☐	☐	☐
☐ 12	Technologisch en wetenschappelijk onderzoek	☐	☐	☐
☐ 13	Informatie over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen	☐	☐	☐
☐ 14	Buitenlands beleid tegenover de landen die niet tot de Europese Unie behoren	☐	☐	☐
☐ 15	Het cultuurbeleid	☐	☐	☐

25b) En voor elk van de volgende gebieden ?

ENQ. : Lees de gebieden één voor één voor en pas daarbij een rotatie toe op de leesvolgorde – Kruis het vakje aan links van het gebied waarmee u begonnen bent te lezen – Slechts één antwoord per lijn

ROTA-TIE	VOORLEZEN	De Belgische regering	De Europese Unie	(Niet voorlezen) WHN/GA
		1	2	3
☐	1 Het immigratiebeleid	☐	☐	☐
☐	2 De regels inzake politiek asiel	☐	☐	☐
☐	3 De strijd tegen de georganiseerde misdaad	☐	☐	☐
☐	4 Politie	☐	☐	☐
☐	5 Justitie	☐	☐	☐
☐	6 Opvang van vluchtelingen	☐	☐	☐
☐	7 Preventie tegen jeugdcriminaliteit	☐	☐	☐
☐	8 Preventie tegen criminaliteit in de steden	☐	☐	☐
☐	9 De strijd tegen drugs	☐	☐	☐
☐	10 De strijd tegen uitbuiting van mensen en mensenhandel	☐	☐	☐
☐	11 De strijd tegen internationaal terrorisme	☐	☐	☐
☐	12 De uitdagingen aangaan waar de vergrijzing van de bevolking ons voor stelt	☐	☐	☐

26) Wat is uw mening over elk van de volgende uitspraken ? Kan u me telkens zeggen of u ervoor of ertegen bent ?

ENQ. : Lees de uitspraken één voor één voor en pas daarbij een rotatie toe op de leesvolgorde – Kruis het vakje aan links van de uitspraak waarmee u begonnen bent te lezen – Slechts één antwoord per lijn

ROTA-TIE	VOORLEZEN	VOOR	TEGEN	(Niet voorlezen) WHN/GA
		1	2	3
☐	1 Een Europese monetaire eenheid met een eenheidsmunt, de euro	☐	☐	☐
☐	2 Een gemeenschappelijke buitenlandse politiek van de lidstaten van de Europese Unie t.o.v. andere landen	☐	☐	☐
☐	3 Een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten van de Europese Unie	☐	☐	☐
☐	4 De uitbreiding van de Europese Unie naar nieuwe landen toe	☐	☐	☐
☐	5 Het feit dat de Europese Unie verantwoordelijk is voor zaken die niet op efficiënte wijze kunnen worden afgehandeld door de nationale, regionale en lokale regeringen	☐	☐	☐
☐	6 Het ontslag van de voorzitter van de Europese Commissie en de Europese Commissarissen indien ze niet het vertrouwen genieten van een meerderheid in het Europees Parlement.	☐	☐	☐
☐	7 De kinderen op school leren hoe de instellingen van de Europese Unie werken	☐	☐	☐

- 27) Ik ga u nu een aantal maatregelen voorlezen die de Europese Unie zou kunnen nemen. Kan u mij, voor elke maatregel, zeggen of deze, volgens u, voorrang zou moeten krijgen of niet ?

		Voorrang	Geen voorrang	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN		1	2	3
1	Nieuwe lidstaten verwelkomen	☐	☐	☐
2	Dichter bij de Europese burgers staan, bijvoorbeeld door ze meer te informeren over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen	☐	☐	☐
3	Erin slagen de Europese eenheidsmunt, de euro in te voeren	☐	☐	☐
4	De armoede en de sociale uitsluiting bestrijden	☐	☐	☐
5	Het milieu beschermen	☐	☐	☐
6	De kwaliteit van voedingsproducten garanderen	☐	☐	☐
7	De consument beschermen en de productkwaliteit waarborgen	☐	☐	☐
8	De werkloosheid bestrijden	☐	☐	☐
9	De instellingen van de Europese Unie en hun werking hervormen	☐	☐	☐
10	De georganiseerde misdaad en de drughandel bestrijden	☐	☐	☐
11	Het politieke en diplomatieke belang van de Europese Unie in de wereld duidelijk maken	☐	☐	☐
12	De vrede en de veiligheid in Europa bewaren	☐	☐	☐
13	De rechten van het individu en het respect voor de beginselen van de democratie in Europa waarborgen	☐	☐	☐
14	Het terrorisme bestrijden	☐	☐	☐
15	De clandestiene immigratie bestrijden	☐	☐	☐

- 28) Kan u me voor elk van de volgende gebieden zeggen of u denkt dat het optreden van de Europese Unie heel doeltreffend, redelijk doeltreffend, niet erg doeltreffend of helemaal niet doeltreffend is of zou zijn ?

ENQ. : Toon kaart 7 (Schaalverdeling)

		Heel doeltreffend	Redelijk doeltreffend	Niet erg doeltreffend	Helemaal niet doeltreffend	(Niet voorlezen) WHN/GA
	VOORLEZEN	1	2	3	4	5
1	Nieuwe lidstaten verwelkomen	☐	☐	☐	☐	☐
2	Dichter bij de Europese burgers staan, bijvoorbeeld door ze meer te informeren over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen	☐	☐	☐	☐	☐
3	Erin slagen de Europese eenheidsmunt, de euro in te voeren	☐	☐	☐	☐	☐
4	De armoede en de sociale uitsluiting bestrijden	☐	☐	☐	☐	☐
5	Het milieu beschermen	☐	☐	☐	☐	☐
6	De kwaliteit van voedingsproducten garanderen	☐	☐	☐	☐	☐
7	De consument beschermen en de productkwaliteit waarborgen	☐	☐	☐	☐	☐
8	De werkloosheid bestrijden	☐	☐	☐	☐	☐
9	De instellingen van de Europese Unie en hun werking hervormen	☐	☐	☐	☐	☐
10	De georganiseerde misdaad en de drughandel bestrijden	☐	☐	☐	☐	☐
11	Het politieke en diplomatieke belang van de Europese Unie in de wereld duidelijk maken	☐	☐	☐	☐	☐
12	De vrede en de veiligheid in Europa bewaren	☐	☐	☐	☐	☐
13	De rechten van het individu en het respect voor de beginselen van de democratie in Europa waarborgen	☐	☐	☐	☐	☐
14	Het terrorisme bestrijden	☐	☐	☐	☐	☐
15	De clandestiene immigratie bestrijden	☐	☐	☐	☐	☐

- 29) Nu volgen er een aantal zaken waarvan sommige mensen zeggen dat ze er bang voor zijn. Kan u me voor elk van deze zaken zeggen of u er persoonlijk bang voor bent of niet ?

		Bang	Niet bang	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN		1	2	3
1	Een wereldoorlog	☐	☐	☐
2	Een nucleair conflict in Europa	☐	☐	☐
3	Een conventionele oorlog in Europa (niet nucleair, noch bacteriologisch, noch chemisch)	☐	☐	☐
4	Een kernraket die per ongeluk afgaat	☐	☐	☐
5	Een ongeluk in een kerncentrale	☐	☐	☐
6	De massale verspreiding van nucleaire, bacteriologische of chemische vernietigingswapens	☐	☐	☐
7	Etnische conflicten in Europa	☐	☐	☐
8	Het internationaal terrorisme	☐	☐	☐
9	De georganiseerde misdaad	☐	☐	☐
10	Epidemieën	☐	☐	☐

- 30) Moeten de beslissingen over het Europese defensiebeleid volgens u genomen worden door de nationale regeringen, de NAVO of de Europese Unie ?

ENQ. : Voorlezen – Slechts één antwoord – Indien de OP vraagt wat de NAVO is, zeg dan "De Noord-Atlantische Verdragsorganisatie"

- 1 ☐ De nationale regeringen
 2 ☐ De NAVO
 3 ☐ De Europese Unie
 4 ☐ **(Niet voorlezen)** Andere
 5 ☐ **(Niet voorlezen)** WHN

- 31) Mensen kunnen zich in meer of mindere mate gehecht voelen aan hun stad of dorp, aan hun streek, aan hun land, aan de Europese Unie. Kan u mij zeggen hoe sterk u zich gehecht voelt aan ... ?

ENQ. : Toon kaart 8 (Schaalverdeling)

		Sterk gehecht	Nogal gehecht	Niet erg gehecht	Helemaal niet gehecht	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN		1	2	3	4	5
31a	Uw stad / dorp	☐	☐	☐	☐	☐
31b	Uw streek	☐	☐	☐	☐	☐
31c	België	☐	☐	☐	☐	☐
31d	De Europese Unie	☐	☐	☐	☐	☐

32) Ziet u zichzelf op korte termijn als ... ?

ENQ. : Toon kaart 9 – Voorlezen – Slechts één antwoord

Enkel Belg	Belg en Europeaan	Europeaan en Belg	Enkel Europeaan	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

33) Op 1 januari 2002 werd de Belgische frank vervangen door de euro. Is dit volgens u ... ?

ENQ. : Toon kaart 10 - Voorlezen – Slechts één antwoord

Een heel goede zaak	Eerder een goede zaak	Noch een goede, noch een slechte zaak	Eerder een slechte zaak	Een heel slechte zaak	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5	6
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Geen vraag 34 voor België

35) En wat het gebruik van de euro betreft, voelt u zich ... ?

ENQ. : Voorlezen – Toon kaart 11 – Slechts één antwoord

Heel erg op uw gemak	Eerder op uw gemak	Eerder niet op uw gemak	Helemaal niet op uw gemak	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

36) Heeft u het gevoel dat de prijzen bij de omschakeling naar euro in het algemeen naar beneden, naar boven of helemaal niet werden afgerond ?

(Indien in het algemeen naar beneden afgerond) In alle sectoren of slechts in enkele sectoren ?

(Indien in het algemeen naar boven afgerond) In alle sectoren of slechts in enkele sectoren ?

ENQ. : Slechts één antwoord

- 1 ☐ De prijzen werden in het algemeen niet afgerond
- 2 ☐ De prijzen werden in het algemeen naar beneden afgerond in alle sectoren
- 3 ☐ De prijzen werden in het algemeen naar boven afgerond in alle sectoren
- 4 ☐ De prijzen werden in het algemeen naar beneden afgerond in bepaalde sectoren
- 5 ☐ De prijzen werden in het algemeen naar boven afgerond in bepaalde sectoren
- 6 ☐ (Niet voorlezen) WHN/GA

- 37) Voelt u zich persoonlijk heel gehecht, eerder gehecht, niet echt gehecht of helemaal niet gehecht aan de Europese eenheidsmunt, de euro ?

ENQ. : Slechts één antwoord

Heel gehecht	Eerder gehecht	Niet echt gehecht	Helemaal niet gehecht	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

- 38) Voelt u zich persoonlijk nog heel gehecht, eerder gehecht, niet echt gehecht of helemaal niet gehecht aan de Belgische frank ?

ENQ. : Slechts één antwoord

Heel gehecht	Eerder gehecht	Niet echt gehecht	Helemaal niet gehecht	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

LATEN WE HET NU EVEN OVER EEN ANDER ONDERWERP HEBBEN : DE UITBREIDING VAN DE EUROPESE UNIE

- 39) Welke van deze drie opties verkiest u voor de onmiddellijke toekomst van de Europese Unie ?

ENQ. : Toon kaart 12 – Voorlezen – Slechts één antwoord

- 1 ☐ De Europese Unie zou zich moeten uitbreiden naar alle landen die er deel van willen uitmaken
- 2 ☐ De Europese Unie zou zich enkel moeten uitbreiden naar bepaalde landen die er deel van willen uitmaken
- 3 ☐ De Europese Unie zou zich niet moeten uitbreiden
- 4 ☐ (Niet voorlezen) Geen van deze
- 5 ☐ (Niet voorlezen) WHN/GA

- 40) In welke mate voelt u zich betrokken bij het politiek debat over de uitbreiding ?

ENQ. : Toon kaart 13 – Voorlezen – Slechts één antwoord

Helemaal betrokken	Redelijk betrokken	Redelijk weinig betrokken	Helemaal niet betrokken	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

- 41) Zou u, voor elk van de volgende landen, er voor- of tegenstander van zijn dat ze in de toekomst deel zouden uitmaken van de Europese Unie ?

ENQ. : Lees de landen één voor één voor en pas daarbij een rotatie toe op de leesvolgorde – Kruis het vakje aan links van het land waarmee u begonnen bent te lezen – Slechts één antwoord per lijn

ROTA-TIE	VOORLEZEN	Voor	Tegen	(Niet voorlezen) WHN/GA
		1	2	3
☐	1 De Tsjechische Republiek	☐	☐	☐
☐	2 Slowakije	☐	☐	☐
☐	3 Polen	☐	☐	☐
☐	4 Hongarije	☐	☐	☐
☐	5 Roemenië	☐	☐	☐
☐	6 Slovenië	☐	☐	☐
☐	7 Estland	☐	☐	☐
☐	8 Letland	☐	☐	☐
☐	9 Litouwen	☐	☐	☐
☐	10 Bulgarije	☐	☐	☐
☐	11 Cyprus	☐	☐	☐
☐	12 Malta	☐	☐	☐
☐	13 Turkije	☐	☐	☐

- 42) En zou u, voor elk van de volgende landen, er voor- of tegenstander van zijn dat ze in de toekomst deel zouden uitmaken van de Europese Unie ?

ENQ. : Lees de landen één voor één voor en pas daarbij een rotatie toe op de leesvolgorde – Kruis het vakje aan links van het land waarmee u begonnen bent te lezen – Slechts één antwoord per lijn

ROTA-TIE	VOORLEZEN	Voor	Tegen	(Niet voorlezen) WHN/GA
		1	2	3
☐	1 Zwitserland	☐	☐	☐
☐	2 Noorwegen	☐	☐	☐
☐	3 Bosnië-Herzegovina	☐	☐	☐
☐	4 Kroatië	☐	☐	☐
☐	5 Vroegere Joegoslavische Republiek van Macedonië	☐	☐	☐
☐	6 Joegoslavië (federale Republiek)	☐	☐	☐
☐	7 IJsland	☐	☐	☐
☐	8 Albanië	☐	☐	☐

- 43) Wanneer u denkt aan de uitbreiding van de Europese Unie met nieuwe Europese landen, gaat u dan eerder akkoord of eerder niet akkoord met elk van de volgende voorstellen ?

ENQ. : Lees de voorstellen één voor één voor en pas daarbij een rotatie toe op de leesvolgorde – Kruis het vakje aan links van het voorstel waarmee u begonnen bent te lezen – Slechts één antwoord per lijn

ROTA-TIE	VOORLEZEN	Eerder akkoord	Eerder niet akkoord	(Niet voorlezen) WHN/GA
		1	2	3
☐	1 Hoe meer leden de Europese Unie telt, hoe meer de vrede en de veiligheid in Europa gewaarborgd zullen zijn	☐	☐	☐
☐	2 De uitbreiding zal geen meerkost inhouden voor lidstaten zoals België	☐	☐	☐
☐	3 Na het toetreden van nieuwe landen zal België minder belangrijk zijn voor Europa	☐	☐	☐
☐	4 Hoe meer lidstaten, hoe hoger de werkloosheid in België	☐	☐	☐
☐	5 De toekomstige lidstaten zouden van nu af aan al financiële steun moeten ontvangen van de Europese Unie, zelfs al voor hun toetreding	☐	☐	☐
☐	6 Eens er nieuwe landen toetreden, zal België minder financiële steun ontvangen van de Europese Unie	☐	☐	☐
☐	7 Met meer lidstaten zal het moeilijker worden beslissingen te nemen op Europees niveau	☐	☐	☐
☐	8 Hoe meer lidstaten de Europese Unie telt, des te belangrijker ze zal worden in de wereld	☐	☐	☐
☐	9 Met meer lidstaten zal Europa op cultureel vlak rijker worden	☐	☐	☐
☐	10 De Europese Unie moet de werking van haar instellingen hervormen alvorens nieuwe leden toe te laten	☐	☐	☐

- 44) In welke mate voelt u zich goed geïnformeerd over de uitbreiding, dit is het toetreden van nieuwe landen tot de Europese Unie ? Voelt u zich ... ?

ENQ. : Toon kaart 14 - Voorlezen – Slechts één antwoord

Heel goed geïnformeerd	Goed geïnformeerd	Niet goed geïnformeerd	Helemaal niet goed geïnformeerd	(Niet voorlezen) WHN/GA
1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

- 45) Heeft u onlangs iets gelezen, gezien, of werd u geïnformeerd over de uitbreiding ? **(Indien ja)** Via welke bronnen ?

ENQ. : Toon kaart 15 – Voorlezen – Meer antwoorden mogelijk –

Indien NEE, ik heb daarover niets gelezen, geen informatie gezien, codeer 17

- 1 ☐ JA, vergaderingen, meetings
- 2 ☐ JA, discussies met familie, vrienden, collega's
- 3 ☐ JA, dagbladen
- 4 ☐ JA, andere kranten, magazines
- 5 ☐ JA, televisie
- 6 ☐ JA, radio
- 7 ☐ JA, het Internet
- 8 ☐ JA, boeken, brochures, informatiefolders
- 9 ☐ JA, Cd-rom
- 10 ☐ JA, informatie over de EU op informatieborden in bibliotheken, stadhuizen, stations, postkantoren
- 11 ☐ JA, informatiebureaus van de Europese Unie, Euro-info centra, Euro-info punten, Euro-bibliotheken, enz.
- 12 ☐ JA, informatiebureaus van nationale of plaatselijke autoriteiten
- 13 ☐ JA, beroepsverenigingen of vakbonden
- 14 ☐ JA, andere organisaties (vb. verbruikersorganisaties, enz.)
- 15 ☐ JA, een lid van het Europees of het Belgisch Parlement
- 16 ☐ **(Niet voorlezen)** Andere
- 17 ☐ **(Niet voorlezen)** Zoek dergelijke informatie niet op, niet geïnteresseerd
- 18 ☐ **(Niet voorlezen)** WHN

- 46) Kan u me voor elk van deze groepen in België zeggen of u denkt dat de uitbreiding winst, verlies of geen van beide zal opleveren ?

		Winst	Verlies	Geen van beide	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN		1	2	3	4
1	De kleine ondernemingen	☐	☐	☐	☐
2	De grote ondernemingen	☐	☐	☐	☐
3	De landbouwers	☐	☐	☐	☐
4	De vissers	☐	☐	☐	☐
5	De bedienden in het algemeen	☐	☐	☐	☐
6	De werklozen	☐	☐	☐	☐
7	De jongeren	☐	☐	☐	☐
8	De bejaarden	☐	☐	☐	☐
9	De etnische minderheden	☐	☐	☐	☐
10	De inwoners van de grote steden	☐	☐	☐	☐
11	De plattelandsbewoners	☐	☐	☐	☐

- 47) Denkt u dat, sinds de val van de muur van Berlijn in 1989, de landen van Centraal- en Oost-Europa ... ?

		JA	NEE	(Niet voorlezen) Dat hangt ervan af	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN		1	2	3	4
1	Democratischer zijn geworden	☐	☐	☐	☐
2	Grote inspanningen hebben gedaan om corruptie te voorkomen	☐	☐	☐	☐
3	Rijker zijn geworden	☐	☐	☐	☐
4	Hun leefmilieu hebben verbeterd	☐	☐	☐	☐

- 52) Laten we dit deel nu afsluiten met een kleine quiz. Zou u me voor elk van de volgende beweringen kunnen zeggen of die volgens u waar of onwaar is ?

		Waar	Onwaar	(Niet voorlezen) WHN/GA
VOORLEZEN		1	2	3
1	De Europese Unie bestaat uit 12 lidstaten	☐	☐	☐
2	De Europese Gemeenschap werd net na de Eerste Wereldoorlog opgericht	☐	☐	☐
3	De Europese Unie heeft haar eigen volkslied	☐	☐	☐
4	Elk jaar hebben alle lidstaten van de Europese Unie een gemeenschappelijke dag van Europa	☐	☐	☐
5	De Europese Volksvertegenwoordigers worden verkozen door burgers zoals u en ik	☐	☐	☐

TECHNISCHE SPECIFICATIES

Tussen 1 oktober en 5 november 2002 heeft de European Opinion Research Group, een consortium van agentschappen voor marktonderzoek en publieke opinie, opgericht door INRA in België – I.C.O. en GfK Worldwide, de golf 58.1 van de EUROBAROMETER STANDARD gerealiseerd op aanvraag van de EUROPESE COMMISSIE, Directoraat-generaal Pers en communicatie, Afdeling publieke opinie.

De EUROBAROMETER 58.1 dekt de bevolking - met een nationaliteit van één van de lidstaten van de Europese Unie -, van 15 jaar en ouder, die resident zijn in een Lidstaat van de Europese Unie. Voor de peiling in alle Lidstaten werd het beginsel toegepast van de een willekeurige selectie (op basis van de waarschijnlijkheid) in meerdere fasen. In elk EU-land werden diverse eindpunten getrokken met een proportionele waarschijnlijkheid tegenover de omvang van de bevolking (om de totaliteit van het land te dekken) en de densiteit van de bevolking.

Hiertoe werden deze eindpunten systematisch in elk van de "regionale administratieve eenheden" getrokken, nadat ze per individuele eenheid en per type regio werden gestratificeerd. Ze vertegenwoordigen zo het hele grondgebied van de Lidstaten, volgens de EUROSTAT-NUTS II en volgens de verdeling van de nationale residente bevolking in termen van hoofdstedelijke, stedelijke en landelijke regio's. In elk van de geselecteerde eindpunten werd op een willekeurige manier een vertrekadres getrokken. Vervolgens werden andere adressen (elk N-adres) geselecteerd door "random route"-procedures op basis van het oorspronkelijk adres. In elk gezin werd de ondervraagde willekeurig getrokken. Alle interviews werden persoonlijk bij de ondervraagden gerealiseerd en in de aangepaste nationale taal.

<u>LAND</u>	<u>INSTITUTEN</u>	<u>AANTAL</u> <u>INTERVIEWS</u>	<u>UITVOERDATA</u>	<u>BEVOLKING 15+ (x 000)</u>
België	INRA in BELGIË	1.037	4/10 – 31/10	8.326
Denemarken	GfK DANMARK	1.000	3/10 – 5/11	4.338
Duitsland (Oost)	INRA DEUTSCHLAND	1.016	1/10 – 20/10	13.028
Duitsland (West)	INRA DEUTSCHLAND	1.018	1/10 – 19/10	55.782
Griekenland	MARKET ANALYSIS	1.003	4/10 – 1/11	8.793
Spanje	INRA ESPAÑA	1.000	1/10 – 4/11	33.024
Frankrijk	CSA-TMO	1.004	1/10 – 5/11	46.45
Ierland	LANSDOWNE Market Research	1.016	1/10 – 29/10	2.80
Italië	INRA Demoskopea	1.043	1/10 – 31/10	49.017
Luxemburg	ILRes	600	1/10 – 31/10	364
Nederland	INTOMART	1.000	1/10 – 28/10	12.705
Oostenrijk	SPECTRA	1.010	1/10 – 23/10	6.668
Portugal	METRIS	1.000	3/10 – 24/10	8.217
Finland	MDC MARKETING RESEARCH	1.013	3/10 – 5/11	4.165
Zweden	GfK SVERIGE	1.000	1/10 – 5/11	7.183
Groot-Brittannië	MARTIN HAMBLIN LTD	1.014	1/10 – 3/11	46.077
Noord-Ierland	ULSTER MARKETING SURVEYS	300	3/10 – 5/11	1.273
Totaal aantal interviews		16.074		

In elk land werd de peiling vergeleken met het universum. De beschrijving van het universum is gebaseerd op de bevolking EUROSTAT. Voor alle EU-Lidstaten werd een procedure voor de nationale weging gerealiseerd (gebruik makend van marginale en gekruiste wegingen) op basis van deze beschrijving van het universum. In alle landen werden minstens het geslacht, de leeftijd, de regio's NUTS II en de omvang van de agglomeratie in de herhaalprocedure ingegeven. Voor de internationale weging (d.w.z. de EU-gemiddelden), doet INRA (EUROPE) een beroep op de officiële bevolkingscijfers die door EUROSTAT worden gepubliceerd in de Jaargids voor Streekgebonden Statistiek (gegevens van 1997). De volledige bevolkingscijfers, ingegeven in deze post-wegingsprocedure, staan hierboven vermeld.

De resultaten van de onderzoeken EUROBAROMETER worden geanalyseerd en voorgesteld in de vorm van tabellen, gegevens- en analysebestanden. Voor elke vraag wordt een tabel met resultaten geleverd, vergezeld van de volledige vraag in het Engels en in het Frans. Deze resultaten worden uitgedrukt in percentages berekend op de totale basis. De resultaten van de enquêtes EUROBAROMETER worden geanalyseerd door het Directoraat-Generaal Pers en Communicatie van de Europese Commissie, Afdeling Publieke Opinie, Wetstraat 200, B-1049 Brussel. De resultaten worden geregeld op de website van de EU gepubliceerd: <http://europa.eu.int/comm/dg10/epo>. Alle gegevensbestanden van 'EUROBAROMETER' worden bewaard in het Centraal Archief (Universiteit Keulen, Bachemer Strasse 40, D-50869 Keulen-Lindenthal) en zijn beschikbaar via de databank CESSDA <http://www.nsd.uib.no/cessda/europe.html>. Ze worden ter beschikking gesteld van alle instellingen die aangesloten zijn bij het "European Consortium for Political Research" (Essex), van het "Inter-University Consortium for Political and Social Research" (Michigan) en van alle personen met belangstelling voor onderzoek op het gebied van de sociale wetenschap.

Het is van belang de lezers eraan te herinneren dat de resultaten van een peiling ramingen zijn waarvan de juistheid, net zoals voor alle ramingen trouwens, afhankelijk is van de omvang van de peiling en het vastgesteld percentage. Voor de peilingen van ongeveer 1.000 interviews, schommelt het reëel percentage in de volgende vertrouwensintervallen:

Vastgestelde percentages	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
Vertrouwensgrenzen	± 1.9%	± 2.5%	± 2.7%	± 3.0%	± 3.1%

EUROBAROMETER STANDARD 58.1
INSTITUTEN EN VERANTWOORDELIJKE VOOR ONDERZOEK

The European Opinion Research Group EEIG
P.a. INRA in Belgium - International Coordination Office SA/NV
Christine KOTARAKOS
159, Kroonlaan
B -1050 BRUSSEL – BELGIË
Tel. ++32 2 642 47 11 – Fax: ++32 2 648 34 08
e-mail: christine.kotarakos@eorg.be

BELGIË	INRA in BELGIUM 159 Kroonlaan B-1050 BRUSSEL	Mevr. Verena MELAN verena.melan@inra.com	tel. fax	++32 2 642 47 11 ++32 2 648 34 08
DENEMARKEN	GfK DENMARK Sylows Allé, 1 DK-2000 FREDERIKSBERG	Dhr Erik CHRISTIANSEN erik.christiansen@gfk.dk	tel. fax	++45 38 32 20 00 ++45 38 32 20 01
DUITSLAND	INRA DEUTSCHLAND Papenkamp, 2-6 D-23879 MÖLLN	Dhr.Christian HOLST christian.holst@inra.de	tel. fax	++49 4542 801 0 ++49 4542 801 201
GRIEKENLAND	Market Analysis 190 Hymettus Street GR-11635 ATHENE	Dhr. Spyros Camileris markanalysis@marketanalysis.gr fax.	tel. fax	++30 1 75 64 688 ++30/1/70 19 355
SPANJE	INRA ESPAÑA C/Alberto Aguilera, 7-5° E-28015 MADRID	Mevr. Victoria MIQUEL victoria.miquel@inra.es	tel. fax	++34 91 594 47 93 ++34 91 594 52 23
FRANKRIJK	CSA-TMO 30, rue Saint Augustin F-75002 PARIJS	Dhr. Bruno JEANBART bruno.jeanbart@csa-tmo.fr	tel. fax	++33 1 44 94 59 10 ++33 1 44 94 40 01
IERLAND	LANDSDOWNE Market Research 49, St. Stephen's Green IRL-DUBLIN 2	Dhr. Roger JUPP roger@lmr.ie	tel. fax	++353 1 661 34 83 ++353 1 661 34 79
ITALIË	INRA Demoskopea Via Salaria, 290 I-00199 ROME	Mevr. Maria-Adelaïde SANTILLI Santilli@demoskopea.it	tel. fax	++39 06 85 37 521 ++39 06 85 35 01 75
LUXEMBURG	ILReS 46, rue du Cimetière L-1338 LUXEMBURG	Dhr. Charles MARGUE charles.margue@ilres.com	tel. fax	++352 49 92 91 ++352 49 92 95 555
NEDERLAND	Intomart Noordse Bosje 13-15 NL - 1201 DA HILVERSUM	Dhr. Remko Van den Dool remko.van.den.dool@intomart.nl fax	tel. fax	++31/35/625 84 11 ++31/35/625 84 33
OOSTENRIJK	SPECTRA Brucknerstrasse, 3-5/4 A-4020 LINZ	Mevr Jitka NEUMANN neji@spectra.at	tel. fax	++43/732/6901 ++43/732/6901-4
PORTUGAL	MetrisGfK Rua Marquês da Fronteira, 8 – 1º Andar 1070 - 296 LISABON	Mevr. Mafalda BRASIL mafaldabrasil@metris.gfk.pt	tel. fax	++351 210 000 200 ++351 210 000 290
FINLAND	MDC MARKETING RESEARCH Ltd Itätuulenkuja 10 A FIN-02100 ESPOO	Mevr. Anu SIMULA Anu.Simula@gallup.fi	tel. fax	++358 9 613 500 ++358 9 613 50 423
ZWEDEN	GfK SVERIGE S:t Lars väg 46 S-221 00 LUND	Dh. Rikard EKDAHL rikard.ekdahl@gfksverige.se	tel. fax	++46 46 18 16 00 ++46 46 18 16 11
GROOT-BRITTANNIË	MARTIN HAMBLIN LTD Mulberry House, Smith Square 36 UK-Londen Swip 3HL	Dhr. Ross Williams ross.williams@martinhamblin.co.uk fax	tel. fax	++44 207 222 81 81 ++44 207 396 90 46